

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EKOTURİZM REHBERLİĞİ ANA BİLİM DALI
EKOTURİZM REHBERLİĞİ BİLİM DALI

DÜNYADAKİ EKOKÖY TASARIMLARININ
TÜRKİYE'YE UYGULANABİLİRLİĞİNİN
ARAŞTIRILMASI

SERAP ARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN:
DOÇ. DR. ABDURRAHMAN DİNÇ

KONYA-2024

YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU

Öğrencinin	Adı Soyadı	Serap ARI
	Numarası	21812601002
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Ekoturizm Rehberliği
	Programı	Yüksek Lisans
	Tez Danışmanı	Doç. Dr. Abdurrahman Dinç
	Tezin Adı	Dünya'daki Ekoköy Tasarımlarının Türkiye'ye Uygulanabilirliğinin Araştırılması

Yukarıda adı geçen öğrenci tarafından hazırlanan Dünya'daki Ekoköy Tasarımlarının Türkiye'ye Uygulanabilirliğinin Araştırılması başlıklı bu çalışma 07/06/2024 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği/oyçokluğu ile başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Sıra No	Danışman ve Üyeler		
	Unvanı	Adı ve Soyadı	İmza
1	Doç. Dr.	Abdurrahman DİNÇ	
2	Prof. Dr.	F. Atıl BİLGE	
3	Dr. Öğr. Üyesi	İbrahim Hakkı KAYNAK	

BİLİMSEK ETİK SAYFASI

Öğrencinin	Adı Soyadı	Serap ARI		
	Numarası	21812601002		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Ekoturizm Rehberliği/Ekoturizm Rehberliği		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans	X	
		Doktora		
Tezin Adı	Dünya'daki Ekoköy Tasarımlarının Türkiye'ye Uygulanabilirliğinin Araştırılması			

Bu tezin hazırlanmasında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

Serap ARI
İmza

ÖZET

Öğrencinin	Adı Soyadı	Serap ARI		
	Numarası	21812601002		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Ekoturizm Rehberliği/ Ekoturizm Rehberliği		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans	X	
		Doktora		
	Tez Danışmanı	Doç. Dr. Abdurrahman DİNÇ		
Tezin Adı	Dünya'daki Ekoköy Tasarımlarının Türkiye'ye Uygulanabilirliğinin Araştırılması			

Anahtar Kelimeler: Türkiye’de ekoköyler, ekoköy uygulanabilirliği, sürdürülebilir yaşam, ekoturizm

Dünyada insanlar sürdürülebilir yaşam sürmek, doğa ile iç içe olmak için 1960 ve 70 yıllarında ekoköy hareketi başlatmıştır. Ekoköyler belli bir amaç doğrultusunda oluşturulmuş, doğaya, insana ve kültüre saygı duyan, adil bir şekilde birlikte yaşamı benimsemiş topluluklar olarak karşımıza çıkmaktadır. Ekoköylerin diğer bir özelliği de oluşumunda doğaya zarar vermeyen yerel malzeme kullanımı ve sürdürülebilir enerji kaynaklarını etkin bir şekilde kullanmasıdır.

Bu çalışmada ‘‘Dünyadaki Ekoköy Tasarımlarının Türkiye’ye Uygulanabilirliği’’ araştırılmıştır. Araştırmanın birinci bölümünde kavramsal çerçeve oluşturulmuş turizm olgusu ve tarihsel süreci, ekoturizm kavramı, ekoturizm faaliyetleri, dünyada ve Türkiye’de ekoturizm konuları araştırılmıştır.

Çalışmanın ikinci bölümünde araştırmanın konusu, problemi, amacı, önemi, sınırlılıkları, yöntemi, evreni ve örneklemini ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

Çalışmanın üçüncü bölümünde ekoköy kavramı, ekoköylerin tarihsel gelişimi, Türkiye’de ve dünyada tasarım modelli ekoköyler incelenmiş olup tasarım modellerine göre ayrılmıştır. Bu incelenen ekoköyler tablolarla desteklenmiştir.

Çalışmanın son bölümünde tasarım modelli eko köylerle ilgili sonuç ve önerilerde bulunulmuştur. Araştırma kapsamında Türkiye’de, dünyanın farklı ülkelerinde olduğu gibi tasarım modelli ekoköyün olmadığı, ekoköy olarak bilinen yerlerin çiftlik olduğu gözlemlenmiştir.

ABSTRACT

Author's	Name and Surname	Serap ARI		
	Student Number	21812601002		
		Ecotourism Guidance/ Ecotourism Guidance		
	Study Programme	Master's Degree (M.A.)	X	
		Doctoral Degree (Ph.D.)		
	Supervisor	Doç. Dr. Abdurrahman Dinç		
Title of the Thesis/Dissertation	Investigation Of The Applicability Of Ecovillage Designs In The World To Turkey			

Keyword: Ecovillages in Turkey, ecovillage applicability, sustainable living, ecotourism.

People around the world started the ecovillage movement in the 1960s and 70s in order to live a sustainable life and to be intertwined with nature. Ecovillages are communities that have been created for a specific purpose, respect nature, people and culture, and have adopted a fair way of living together. Another feature of ecovillages is the use of local materials that do not harm nature and the effective use of sustainable energy resources.

In this study, "Applicability of Ecovillage Designs in the World to Turkey" was investigated. In the first part of the study, the conceptual framework of tourism and its historical process, the concept of ecotourism, ecotourism activities, ecotourism in the world and in Turkey were investigated.

In the second part of the study, information on the subject, problem, purpose, importance, limitations, method, population and sample of the research is given.

In the third part of the study, the concept of ecovillage, the historical development of ecovillages, ecovillages with design models in Turkey and in the world were examined and divided according to design models. These examined ecovillages are supported by tables.

In the last part of the study, conclusions and recommendations are made about design model ecovillages. Within the scope of the research, it has been observed that there are no design model ecovillages in Turkey as in different countries of the world, and the places known as ecovillages are farms.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR.....	XII
TABLOLAR LİSTESİ	XIII
ŞEKİLLER LİSTESİ	XIV
FOTOĞRAF VE HARİTA LİSTESİ.....	XV
ÖN SÖZ	XVII
GİRİŞ.....	1
BİRİNCİ BÖLÜM	3
KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	3
1.1. Turizm Olgusu ve Tarihsel Süreci	3
1.2. Ekoturizm Tanımı.....	4
1.3. Ekoturizm Kavramının Amaçları	5
1.4. Ekoturizmin Özellikleri.....	6
1.5. Ekoturizmin Etkileri.....	6
1.6. Ekoturizm Faaliyetleri	8
1.6.1. Doğa ve Dağ Yürüyüşü (Trekking/Hiking).....	8
1.6.2. Foto-Safari Turizmi	8
1.6.3. Mağara Turizmi	9
1.6.4. Yayla Turizmi.....	9
1.6.5. Dağ ve Kış Turizmi	9
1.6.6. Balon Turizmi.....	9
1.6.7. Av Turizmi.....	10

1.6.8. Botanik Turizm	10
1.6.9. Kuş Gözlemciliği Turizmi.....	10
1.6.10. Çiftlik Turizmi.....	10
1.6.11. Kamp ve Karavan Turizmi	11
1.6.12. Termal Turizmi	11
1.6.13. Gastronomi Turizmi	12
1.6.14. Atlı Doğa Yürüyüşü Turizmi	12
1.6.15. Bisiklet Turizmi.....	13
1.6.16. Sportif Olta Balıkçılığı.....	13
1.6.17. İnanç Turizmi	13
1.6.18. Su Altı Dalış Turizmi	14
1.6.19. Yamaç Paraşütü Turizmi	14
1.6.20. Kültür Turizmi.....	14
1.6.21. Akarsu Turizmi (Rafting, Kano)	14
1.7. Dünya’da Ekoturizm	15
1.8. Türkiye’de Ekoturizm.....	16
İKİNCİ BÖLÜM.....	17
YÖNTEM	18
2.1. Araştırmanın Konusu.....	18
2.2. Araştırmanın Problemi	18
2.3. Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	18
2.4. Araştırmanın Sınırlılıkları	18
2.5. Araştırmanın Yöntemi	18
2.6. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	18
2.7. Verilerin Elde Edilmesi ve Analizi	18

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	20
ÇALIŞMA ALANI	20
3.1. Ekoköy Kavramı	20
3.2. Ekoköylerin Tarihsel Oluşumu	20
3.3. GEN Ekoköy Ağı	21
3.4. Ekoköylerin Ortak Özellikleri	24
3.5. Ekoköylerin Amaçları	24
3.6. Ekoköylerde Olması Gereken Kriterler	24
3.7. Ekoköylerin Sınıflandırılması	25
3.8. Ekoköy Tasarım Modelleri	26
3.8.1. Ekolojik Odaklı Ekoköyler	26
3.8.2. Sosyal Odaklı Ekoköyler	27
3.8.3. Kültürel Odaklı Ekoköyler	29
3.8.4. Ruhani Odaklı Ekoköyler	31
3.9. Türkiye’de Bulunan Ekoköyler ve Ekoçiftlikler	33
3.9.1. Pastoral Vadi	33
3.9.2. Güneşköy	34
3.9.3. Knidia Çiftliği	36
3.9.4. Yeryüzü Ekolojik Yaşam Köyü	36
3.9.5. Latif Yalçınmer Çiftliği	37
3.9.6. Flora Akdeniz Bahçesi	38
3.9.7. Kapor Çiftliği	39
3.9.8. Sevgi Ana Çiftliği	39
3.9.9. Ali Kışlak Ormanı	40
3.9.10. Ekoköy Ketenciler	41

3.9.11. Narköy	41
3.9.12. Furma Ekolojik Yaşam Çiftliği.....	42
3.9.13. Bademler Doğal Yaşam Köyü	43
3.9.14. İmece Evi.....	44
3.10. Dünyada Başarılı Ekoköyler	45
3.10.1. Auroville Ekoköyü	44
3.10.2. Damanhur Ekoköyü.....	50
3.10.3. Konahana Ekoköyü.....	53
3.10.4. Findhorn Ekoköyü	55
3.10.5. The Farm Ekoköyü	57
3.10.6. Zegg Ekoköyü	62
3.10.7. Sieben Linden Ekoköyü.....	65
3.10.8. Currumbin Ekoköyü.....	69
3.10.9. EVI -Ithaka Ekoköyü.....	72
3.10.10. Mbam Ekoköyü	75
3.10.11. Condomínio Ecoovila Ekoköyü.....	78
3.10.12. Sholheimar Ekoköyü.....	81
3.10.13. Twin Oaks Community Ekoköyü	84
3.10.14. Chrisrtiania Ekoköyü	86
3.10.15. Suderbyn Permaculture Ecovillage	90
3.10.16. Govardhan Ekoköyü.....	92
3.10.17. Hertha Ekoköyü	95
3.10.18. Tamera Ekoköyü.....	96
3.10.19. Sekem Ekoköyü.....	99
3.10.20. The Whangai Trust	101

3.10.21. Schumacher Colloge.....	103
3.10.22. Huehuecoyotl Ekoköyü.....	104
3.11. Başarılı Ekoköylerin Ortak Özellikleri	108
3.12. Türkiye’de Uygulanabilecek Ekoköy Modelleri	110
3.12.1. Ruhani Ekoköy Modeli.....	110
3.12.2. Sosyal Ekoköy Modeli.....	117
3.12.3. Kültürel-Ekolojik Ekoköy Modeli.....	118
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	120
KAYNAKÇA.....	124

KISALTMALAR

CASA.	Latin America
GEN.	Global Ecovillage Network
GENNA.	North America
GENOA.	Oceania & Asia
HA.	Hektar
MÖ.	Milattan Önce
NEXTGEN.	Ecovillage Youth Network
YÖK.	Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı
YY.	Yüzyıl

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1: Auroville Ekoköyü-Hindistan.....	45
Tablo 2: Damanhur Ekoköyü-İtalya.....	51
Tablo 3: Konahana Ekoköyü-Japonya.....	54
Tablo 4: Findhorn Ekoköyü-İskoçya.....	57
Tablo 5: The Farm Ekoköyü-ABD.....	59
Tablo 6: Zegg Ekoköyü-ABD.....	63
Tablo 7: Sieben Linden Ekoköyü-Almanya.....	66
Tablo 8: Currumbin Ekoköyü-Avustralya.....	69
Tablo 9: EVI -Ithaka Ekoköyü-ABD.....	73
Tablo 10: Mbam Ekoköyü-Senegal.....	76
Tablo 11: Condomínio Ecoovila Ekoköyü-Brezilya.....	79
Tablo 12: Sholheimar Ekoköyü-İzlanda.....	82
Tablo 13: Twin Oaks Community Ekoköyü-ABD.....	85
Tablo 14: Chrirtiania Ekoköyü-Danimarka.....	87
Tablo 15: Suderbyn Permaculture Ecovillage-İsveç.....	90
Tablo 16: Govardhan Ekoköyü-Hindistan.....	93
Tablo 17: Hertha Ekoköyü-Danimarka.....	95
Tablo 18: Tamera Ekoköyü-Portekiz.....	97
Tablo 19: Sekem Ekoköyü-Mısır.....	99
Tablo 20: The Whangai Trust-Yeni Zelenda.....	102
Tablo 21: Schumacher Colloge-İngiltere.....	104
Tablo 22: Huehuecoyotl Ekoköyü-Meksika.....	106

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: GEN Ekoköy Ağları.....	22
Şekil 2: GEN Ekoköy Ağları Haritası.....	23
Şekil 3: Karen Svensson ve Hildur Jackson'a göre ekoköy yerleşimlerini oluşturan 3 boyut ve 15 element.....	27
Şekil 4: Auroville Yerleşim Planı.....	47
Şekil 5: Auraville: Mirra Alfassa tarafından Auroville ekoköyünün ilk tasarımı.....	48
Şekil 6: Auroville ekoköyünün 1966 yılından sonra araştırmalar neticesinde ortaya çıkan galaksi modeli.....	48
Şekil 7: Matrimandir tapınağı, erdem odaları ve bahçeleri.....	49
Şekil 8: The Farm Eko Köyü Tasarım Modeli.....	61
Şekil 9: ZEGG Ekoköyü, Almanya Tasarım Modeli.....	64
Şekil 10: Sieben Linden'ın Permakültür İlkelerine Bağlı Tasarım Modeli.....	68
Şekil 11: Currumbin Ekoköyü Tasarım Modeli.....	71
Şekil 12: EVI -Ithaka Ekoköyü Tasarım Modeli.....	75
Şekil 13: Mbam Ekoköyü, Senegal.....	78
Şekil 14: Sholheimar Ekoköyü	83
Şekil 15: Christiania Ekoköyü, Danimarka	89
Şekil 16: Suderbyn Permaculture Ecovillage Tasarım Modeli.....	92
Şekil 17: Selçuklu Yıldızı Motifi	116

FOTOĞRAF LİSTESİ

Fotoğraf 1: Tamera, Portekiz.....	29
Fotoğraf 2: Huehuecoyotl Ekoköyü, Meksika.....	31
Fotoğraf 3: Damanhur, İtalya.....	33
Fotoğraf 4: Pastoral Vadi.....	34
Fotoğraf 5: Pastoral Vadi.....	34
Fotoğraf 6: Güneşköy.....	35
Fotoğraf 7: Knidia Çiftliği.....	36
Fotoğraf 8: Yeryüzü Ekolojik Yaşam Köyü.....	37
Fotoğraf 9: Latif Yalçın Çiftliği.....	37
Fotoğraf 10: Flora Akdeniz Bahçesi.....	38
Fotoğraf 11: Kapor Çiftliği.....	39
Fotoğraf 12: Sevgi Ana Çiftliği.....	40
Fotoğraf 13: Ali Kışlak Ormanı.....	41
Fotoğraf 14: Ekoköy Ketenciler.....	41
Fotoğraf 15: Narköy.....	42
Fotoğraf 16: Furma Ekolojik Yaşam Çiftliği.....	43
Fotoğraf 17: Bademler Doğal Yaşam Köyü.....	43
Fotoğraf 18: İmece Evi.....	44
Fotoğraf 19: Matrimandır.....	49
Fotoğraf 20: Erdem bahçeleri ve kullanılan bitki türleri.....	50
Fotoğraf 21: Damanhur Ekoköyü.....	52
Fotoğraf 22: Kutsal Orman Tapınağı.....	52
Fotoğraf 23: Damanhur.....	53
Fotoğraf 24: Konahana Ekoköyü-Japonya.....	55

Fotoğraf 25: Barrel House.....	58
Fotoğraf 26: The Farm, Amerika Birleşik Devletleri Çiftlik Karşılama Merkezi.....	60
Fotoğraf 27: ZEGG Ekoköyü, Almanya.....	65
Fotoğraf 28: Sieben Linden, Almanya.....	67
Fotoğraf 29: Currumbin Ekoköyü, Avustralya.....	70
Fotoğraf 30: EVI -Ithaca Ekoköyü, Newyork.....	74
Fotoğraf 31: Mbam Ekoköyü, Senegal.....	77
Fotoğraf 32: Condomínio Ecoovila, Brezilya.....	80
Fotoğraf 33: Condomínio Ecoovila Tasarım Maketi.....	80
Fotoğraf 34: Sholheimar Ekoköyü.....	82
Fotoğraf 35: Twin Oaks Community Ekoköyü, ABD.....	86
Fotoğraf 36: Chrisrtiania Ekoköy-Danimarka....	88
Fotoğraf 37: Suderbyn Permaculture Ecovillage, İsveç.....	91
Fotoğraf 38: Govardhan Ekoköyü, Hindistan.....	94
Fotoğraf 39: Govardhan Ekoköyü, Hindistan.....	94
Fotoğraf 40: Hertha, Denmark.....	96
Fotoğraf 41: Tamera Ekoköyü, Portekiz.....	98
Fotoğraf 42: Sekem Ekoköyü, Mısır.....	100
Fotoğraf 43: Sekem Ekoköyü, Mısır.....	101
Fotoğraf 44: The Whangai Trust, Yeni Zelanda.....	103
Fotoğraf 45: Schumacher Colloge, İngiltere.....	105
Fotoğraf 46: Huehuecoyotl Ekoköyü-Meksika.....	107
Fotoğraf 47: Huehuecoyotl Ekoköyü-Meksika.....	108

ÖN SÖZ

Aralık 2018’de başlayan uzun, güzel ve bir o kadar da meşakkatli yolculuğun mimarına; “Sürdürülebilir Aşk (Ekoturizm)” sloganıyla başladık yolculuğumuza. Tanıdığım ilk günden itibaren coğrafyanın kader olmadığını bana öğreten, yaşadığımız dünyanın dışında farklı ve güzel dünyalar olduğunu gösteren, bu zor ve yorucu yolculukta benden desteklerini esirgemeyen, neler yapabileceğime benden daha fazla inanan, her koşulda şartlar ne olursa olsun yanımda olan ve beni ileriye taşımak için daima yoluma ışıklar döşeyen kıymetli danışman hocam Doç. Dr. Abdurrahman DİNÇ’e teşekkürü borç bilirim.

Teşekkürlerin az kalacağı tesadüfen tanışmış olduğum fakat hayatımda büyük anlamı olan Giresun Üniversitesi Ekoturizm Rehberliği Bölüm Başkanı Doç. Dr. Hakan AKYURT’a, kıymetli hocam Dr. Öğr. Gör. İbrahim Hakkı KAYNAK’a, kültürel ekoköy tasarım modeli oluşturmada yardımcı olan arkadaşım Murat KARA’ya, bu dünyaya güzel evlatlar bırakan Yıldız TANAC’a, canım ablam Hatice TOKGÖZ’e, kardeşlerim Serdar, Hasan, Ayşe ARI’ya beni bu günlere sevgi ve saygı kelimelerinin anlamlarını bilecek şekilde yetiştirerek getiren ve benden hiçbir zaman desteğini esirgemeyen bu hayattaki en büyük şansım olan annem Gülbeden ARI ve babam Osman ARI’ya sonsuz teşekkürler.

GİRİŞ

İnsanlığın bilim ve teknolojideki ilerlemesi hayal edilemeyecek boyutların çok ötesine erişim sağlamıştır. Bu erişilen durum ileriye doğru itilmeye devam ediyor ve bu durumun sürekli ilerlemeye devam edip sonunun olmayacağı gözükmemektedir. Ekoköy, insan davranışı ile doğayı birleştiren bir ortamdır. Sağlıklı bireysel gelişimi destekleyerek insan ölçeğinde kendi kendine yeten yaşam planlaması sunmaktadır. Ekoköyler bir yerleşim modelidir ve toplulukların nitelikli bir birlikteliği ile meydana gelmektedir. Sürdürülebilirlik politikası ile hareket ederek çevreci hareketlerin ön saflarında yer alarak geleneksel yaşam hasretini de hep ayakta tutmayı hedeflemektedir (Kılıç ve İşcan, 2019).

20. yüzyılın ikinci yarısından sonra her şeyden önce ekonomik gelişmeler, kültürel ve ideolojik değişimler, çalışan nüfusun potansiyeli, sanayi toplumlarının sorunları, bireyin doğal ve kültürel çevre ile yüzleşmesi kişinin doğaya olan farkındalığı ve koruma iç güdüsü artış göstermiştir. Farklı ekonomik ve sosyo-kültürel düzeydeki insanların farklı istek, zevk ve beklentilerine doğru değişen trendlerle birlikte bilinirliği ve önemi de artmıştır (Asımgil, 2017).

Ekoköy anlayışı, gündelik hayatta sahip olduğumuz işleyiş anlayışından uzakta kalmak isteyen insanlar için, bireylerin köy sosyal yaşamı içerisinde aktif olarak faaliyet gösterebilecekleri, toplumun hareketliliğinin farklı bir boyut alması ve çeşitlenmesine bundan kaynaklı olarak da kişilerin ortak bir paylaşım geliştirebilmesine olanak sağlamıştır. Fakat günümüzde yeni bir kavram olarak ortaya çıkmasına karşın çok hızlı bir şekilde yayılarak yükseliş gösteren bu ekoköyler için meydana getirilen çalışmaların oldukça az olduğu da bilinmektedir. Ekoköy çalışmalarının bu kadar az olması, kişilerin bu alanda merak etmesine ve bunun sebebini araştırmak istemesine sebebiyet vermiştir (Güleryüz, 2003).

Dünya içerisinde oluşan çevresel problemlerin karşısında bir çözüm bulmak için arayış içerisinde olan toplum, mevcut düzeni sorgulayıp şehir içerisinde bulunan bölgeleri inceleyerek bir ekolojik plan oluşturmayı amaçlamaktadır. Çağımızın önemli bir sorunu olan çevre kirliliğini azaltacak, insanın sağlığını bozmayan aksine ona iyi gelen bir çevre oluşturacak ve doğal dengeyi koruyarak kontrol altına alacak bu konuda faaliyetler sağlayacak eleman ve malzeme seçimi, artık insanlar için büyük önem taşımaya başlamıştır (Kılıç ve İşcan, 2019).

BİRİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Turizm Olgusu ve Tarihsel Süreci

İngilizceye Latince'den geçen turizm kelimesi, zamanla farklılıklara uğrayarak bugünkü halini almıştır. İngilizce 'de "Tour" olarak ortaya çıkan ve etrafında dairesel hareketler ile oluşturulan ziyaret etmek için yapılan aktivite olarak tanımlanmaktadır. (Doğru,2023) "Turizm" kelimesi 19. yüzyılda İngilizlerin Avrupa'ya yaptığı seyahatler için dile getirilmiştir (Haber, 2015).

Ülkelerin farklı ülkelere tanınabilmesinin sağlanması, kültürel ve ekonomik olarak kalkınmasına katkıda bulunmasını sağlayan aktivite olarak bilinen turizm, Rönesans Devri'nin başlangıcı itibariyle ortaya çıkmış, Sanayi Devrimi'nin gerçekleşmesi ile de tamamen bilinmeye başlanmıştır. Sanayi Devrimi, makineleşme sürecinin başlangıcı olarak görülerek insanların fabrikalarda çalışmak için buldukları ortamlardan göç ederek mevcut iş imkânlarını kovalamaları olarak da tanımlanmaktadır. Bu durum modern çağın ilk aşaması olarak görülmektedir. Tarihteki ilk turizm aktivitesi Thomas Cook'un gerçekleştirdiği İngiltere'de bulunan bir festivale 500 kişilik bir grubu götürmesi ile gerçekleşmiştir. Yapılan bu gezi aktivitesi, tarihin ilk turizm olayı olarak kabul edilmektedir. Bu faaliyetin kabul edilmesi ile yeni bir meslek kolu olan tur rehberliği, gezi organizatörlüğü gibi alanlar ortaya çıkmıştır. Bu durumdan Sanayi Devrimi'nin ortaya çıkmasıyla sadece makinesel alanda değil turizm gibi alanlarda da iş gücünün farklılaşıp değişerek yeni kollar ortaya çıkarttığı fikri ortaya çıkmaktadır (Vildan,2022).

Turizmde yaşanan gelişmeler ulaşım alanında da değişimlere ve iyileştirmelere neden olmuştur. Turizm kelimesi en güncel olarak tanımı ile, insanların yaşadıkları yerden çıkarak farklı bölgelere, mekânlara ve ülkelere seyahat etmeleri ile birlikte bir ekonomik, sosyal ve kültürel faaliyet gerçekleştirmesi olayı olarak tanımlanmaktadır. Ziyaretçilerin belirli bir bölgeye yaptıkları gidiş aktiviteleri de turizm olarak adlandırılabilir. İnsanlar iş hayatlarının yorgunluklarını ve stresini atmak, çevrelerinden uzaklaşarak yeni kültürler tanımak, doğada sessiz bir

şekilde zaman geçirerek kendilerini dinlemek gibi birçok faaliyeti yapma ihtiyacı duymaktadırlar. Ayrıca yapılan bu turizm faaliyetleri değişik kültürlerin birbirlerini tanıyarak kaynaşmasını sağladığı gibi kişilerin bakış açısını değiştirerek kendilerini geliştirmelerine de neden olmaktadır (Arıcı,2022).

Turizm kelimesinin farklı alanlarda farklı tanımları vardır. Bunun nedeni turizmin çok kollu bir faaliyet alanının bulunmasıdır. Toplumun her alanında gerçekleştirilen turizm faaliyetlerinin olumlu ve olumsuz özellikleri bulunmaktadır. Tarihi ve doğal yerlerin koruma altında olması, turistlerin yoğun ilgi olduğu yerlerde deformasyon ve yıpranmaların oluşmasını engelleyememektedir.

Sonuç olarak, turizm farklı faaliyet alanında etkinlik gösteren sektörlerden ve kaynaklardan faydalanarak oluşturulmaktadır. En çok doğal alanların ziyaret edilerek gerçekleştirildiği turizm sektöründe doğal kaynaklar farklı açıdan zarar görmektedir. Bu zararın önüne geçebilmek için sürdürülebilir turizm türü olan ekoturizm kavramı ortaya çıkmaktadır. Ekoturizm, kavram olarak doğal alanların korunmasını amaçlamıştır.

1.2. Ekoturizm Tanımı

Hizmet sektörünün en önemli faaliyet alanlarından biri olan turizm, kişilerin değişen istek ve taleplerine göre farklılık gösterebilmektedir. Ülkelerde bulunan turizm aktiviteleri bu ülkenin doğasında bulunan güzelliklerin ve kültüründe bulunan mirasların temsilcisi niteliğini taşımaktadır. Değişen iklim faaliyetleri ile birlikte çevrede bulunan birçok doğal güzelliğin kaybolmaya başladığı, doğal kaynakların yavaş yavaş tüketime geçtiği görülmektedir (Chai-Arayalert,2020).

Doğal ve kültürel turizmden uzaklaşarak modern turizm kavramının ortaya çıkması ile birlikte beraber turizmin farklı kollarıda ortaya çıkmaktadır. Oluşan bu değişiklikler neticesinde ekoturizm kavramı ortaya çıkmıştır. Gezi yapılan yerlerde turistlere daha önce görmedikleri kültürel ve doğal miraslar sergilenmektedir. 2001 yılında Avusturya’da yapılan bir konferansta ekoturizm kavramından bahsedilerek bu turizmin ilerleyen zamanlarda turizm sektöründe bir yerinin olabilmesi için önemli bir adım atılmıştır (Aslan, 2022).

Konferansın amaçlarından biri de ekoturizm kavramının sürdürülebilir turizm kavramından farklı olarak onun bir türü olarak kabul edilmesidir. Ekoturizmin üç ana

ilkesini aşağıda verilen kavramlar oluşturmaktadır: Kültürel ve sosyal aĉıdan yapıyor olması, aslının doğa kaynaklı olması, doğanın kökenini anlamak ve ülkelerin kültürel miraslarını gözlemlemektir.

Ekoturizm kavramı günümüzde yeni bir kavram ve turizm türü olarak bilinse de 1960 lı yıllardan itibaren ekoturizm faaliyetlerin yapıldığı bilinmektedir. İlk çıktığı yıllarda evrensel olan ekoturizm kavramı son yıllarda artık popüler ve evrensel bir kavram haline gelmektedir. Ekoturizm genel olarak aşağıda verilen dört madde ile tanımlanmaktadır(İsayeva & Kasalak, 2016): ĉevreden kaynaklı etkileri en az seviyeye indirmek, bölgede yaşayan insanların geĉmiř kültürlerine saygılı olmak, yaşayan yerel halkın yararlarını en üst düzeyde tutmak, tatile gelen insanların yaptıkları aktiviteden maksimum verim almasını sağlamak bu dört maddeyi oluşturmaktadır.

1.3. Ekoturizm Kavramının Amaĉları

Ekoturizmin en önemli amaĉı ĉevreye verilen zararı en aza indirgemektedir. Doğal alanlara ilginin artması ĉevresel problemleri de beraberinde getirmektedir. Ekoturizm, kitle turizminden farklı olarak turist sayısını daha aza indirerek, doğal ĉevreye karşı olan tutumu ve yıkımın önüne geĉerek turizmin gerĉekleřmesini sağlamaktadır (Mülkiye & Danışman, n.d.).

Dünya Turizm rgtne göre; turizmin doğal ĉevreye ve geleneksel ĉevreye karşı negatif tutum ve davranışlarını daha alt aşamaya indirgenmesidir. Turizm dünyada ticari faaliyet olarak görülmelidir. Devlet tarafından koruması altına alınan kültürel mirasın ve doğal alanların korunarak tanıtımının sağlanması iĉin bir mali plan oluşturulmasıdır. Turizm faaliyetlerinin gerĉekleřtięi alandaki aktiviteler sayesinde yörenin taşınabilirliğinin arttırılmasıdır. Ekoturizmin gerĉekleřtięi alanda yerel halka katkı sağlamaktır.

1.4. Ekoturizm'in zellikleri

Dünya üzerinde bulunan herkes tarafından benimsenen ortak bir anlam olmamasına rağmen son zamanlarda dünya genelinde ekoturizm kavramı üstünde durulduğunda birĉok insanın ortak fikirlere sahip olduğu ortaya çıkmaktadır. Ortaya

ıkan bu ortak fikirler doğrultusunda aşağıda verilen özellikler ekoturizmin sahip olduğu özellikler olarak tanımlanabilmektedir (Gökkaya,2017):

- Etrafında bulunan doğal kaynaklara saygılı, sorumlu turizm türüdür.
- Ülkelerin sahip oldukları kültür miraslarına diğer toplulukların da saygı duyması, doğaya karşı olan farkındalığın artması ve bu doğal kültürel mirasların koruma bilincinin aŐılanmasını sağlamaktadır.
- Ekoturizm kapsamında düzenlenen bütün faaliyetler yerel halkın katılımları sağlanarak gerçekleŐtirilir.
- Ekoturizm etkinlikleri küçük gruplar ile yapılır.
- İçinde bulunduğumuz doğal, kültürel ve geleneksel ortam üstünde meydana gelebilecek olumsuz etkileri en aza indirmektedir.
- evresindeki insanlara ve topluluklara karşı duyarlıdır.
- Doğal çevrenin korunmasına yarar sağlamaktadır.
- Ekoturizmin temelinde doğa vardır.
- Ekoturizmin temelinde yüksek bilgi birikimi ve deneyim bulunmaktadır.

1.5. Ekoturizm'in Etkileri

Ekoturizmin olumlu etkisinin olduğu kadar az da olsa olumsuz etkisi de bulunmaktadır. AŞağıda ekoturizmin çevreye, ekonomiye, sosyo-kültürel yapıya olumlu ve olumsuz etkilerinden bahsedilmektedir (iftsertbaŐı, 2022).

Çevresel Olumlu Etkileri: Korunması gereken doğanın ve doğal parkların dış etkenlere karşı korunmasını sağlamaktadır. Ekoturizm gerçekleştirilen alanlarda yapılan tarım faaliyetleri, ormancılık ya da madencilik gibi çevreye zarar verebilecek iş kollarının önüne geçilmesini sağlamaktadır. Ziyaret eden turistlerin ekoturizmin önemini anlayarak ve bunu benimseyerek mevcut enerji kaynaklarının tketimeinin azaltılmasını sağlamaktadır.

Çevresel Olumsuz Etkileri; Bölgeye olan merakın artması ile nüfusta bir artışın meydana gelmesi bir tehdit oluŐurmaktadır. Kullanılan doğal çevrede bazı aŐınmaların ve zararların meydana gelmesine olanak sağlamaktadır. Bölgede artan

nüfusla beraber yerleşik halkta artışın konaklayacak yer ihtiyacı doğrultusunda yeni binaların inşa edilmesi ihtiyacı ve bu bölgede yapılacak inşaatın doğal çevreye zarar verebilmesine sebebiyet vermektedir. Mevcut kaynakların daha erken tüketilmesini sağlamaktadır.

Ekonomik Olumlu Etkiler; Ekoturizm destinasyonlarına ilginin artması ile sektörde hareketlenerek ülkeye ekonomik kaynak sağlamaktadır. Tek bir turizm koluna gidilip para harcanmasının genişleyerek birçok kola ayrılması ile her sektörün maddi açıdan güçlenmesini sağlamaktadır. Yerel halka geçim kaynağı oluşturmaktadır.

Ekonomik Olumsuz Etkiler; Yerel enflasyona neden olmaktadır.

Sosyo-Kültürel Olumlu Etkiler; Yerli halk için besin kaynağı ve içme suyu elde edilmesini sağlamaktadır. Nüfusun artması ile ihtiyaç olan sağlık hizmetinin bir gelişim göstermesidir. Bölgede yaşayan yerli halkın eğitim seviyesinde bir artış meydana gelmektedir. Halka ait geçmiş dönemlerin geleneklerinin tekrarlanarak canlı tutulması sağlanmaktadır gerekmektedir. Eskiye göre yaşam standartlarının artarak daha konforlu bir hayat sürülmektedir.

Sosyo-Kültürel Olumsuz Etkiler; Yerel halka ait geçmişten gelen kültürel değerlerin dünyaya açılması ile birlikte orijinallikleri kaybolarak değerleri düşmektedir. Bölgede bulunan halkın dışında gelen turistlerle sahip oldukları bütün imkânların paylaşılmasından kaynaklı sahip olunan kaynaklar düşüşe geçmektedir. Bölgeye gelen önemli kişiler için şehir dışından çalışan kişi getirtilerek bölgede yerli halk dışında çalışan insan olması istihdamın paylaşılmasına sebebiyet vermektedir. Önceden herkesin birbirini tanıdığı yerli halktan çıkararak yabancıların bölgeye girmesi ile suç oranlarında bir artış gözlenmektedir. Sahip olunan yöresel ağız dışında yeni dillerinde etkisiyle kendi dillerinde değişimler meydana gelmektedir.

1.6. Ekoturizm Faaliyetleri

1.6.1. Doğa ve Dağ Yürüyüşü (Trekking/Hiking)

Doğal dünyayı temel alan natüralist akımın ortaya çıkmasıyla beraber gelişen doğa yürüyüş faaliyetleri, dağlık alanlarda belli bir yaş aralığını kapsamayan, her yaş grubuna yönelik olan, herhangi bir beceri ve yetenek gerektirmeyen zamansız ya

da belli bir plan dâhilinde bireysel ya da gruplar halinde yapılan uzun yürüyüşlerdir. Araçlarla doğal alanlar içerisinde yapılan faaliyetlerden farklı olarak yapılan bu uzun yürüyüşlerde amaç doğayı yakından tanıyarak doğa içinde gözlem yapmaktır. Hiking ve trekking yapan sporcuların kas gücü yüksek ve vücutları karşılaşılan zorluklara dayanıklıdır (Aslan,2022).

İngilizcesi trekking olan doğa yürüyüşü, Türkçe’de de bu şekilde kullanılmaya başlamıştır. Doğa yürüyüşleri uzun saatleri ve mesafe olarak da uzun yolları kapsamaktadır. Bu spor dalını tercih eden insanlar genellikle temiz ve açık havayı sevdikleri ve huzur bulmayı istedikleri için trekking faaliyetlerini gerçekleştirmektedirler. Doğayı yakından inceleyerek vahşi hayatı deneyimlerken kendilerini de bir macera içerisinde bulmayı istemektedirler (Karakök,2021).

1.6.2. Foto-Safari Turizmi

Farklı kültürlerin ve o kültürde yaşayan bireylerin fotoğraf çekme ya da fotoğraf çekilme aktivitesi bulunmaktadır. Özellikle sosyal medyanın ve telefonların gelişmesiyle insanlar gördükleri güzelliklerin, yaşam alanlarının ve farklı yapıda olan yerlerin fotoğraflarını çekerek özellikle sosyal medyada paylaşma ihtiyacı duymaktadır. Bu durum da fotoğrafçılığı birçok insanın boş zaman aktivitesi haline getirmiştir. Fotoğrafçılık faaliyetleri, doğa fotoğrafçılığı, düğün fotoğrafçılığı, sokak fotoğrafçılığı, bebek fotoğrafçılığı ve yemek fotoğrafçılığı gibi farklı kollara ayrılmaktadır. İnsanların son yıllarda ormanlara, milli parklara, doğal ve vahşi yaşama ilgi duymasıyla birlikte doğa fotoğrafçılığı popüler hale gelmiştir. Popülerlik beraberinde doğa fotoğrafçılığını yeni bir boyuta taşıyarak foto safari turlarının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Foto-Safari turları ile birçok ülke ekonomik anlamda ülkelerine fayda sağlamıştır (Hacinebioğlu, 2021).

1.6.3. Mağara Turizmi

Bu turizm şekli ilk olarak, insanlığın mağaralara olan ilgisinin başlaması ve onları incelemek istemesiyle ortaya çıkmıştır. Mağaralar günümüzde sıkça turistlerin ziyaretine uğramaktadır. Mağaralar özellikle sağlık turizmi açısından da önem taşımaktadır. Sahip oldukları sarkıt, geniş salonlar, yer altı suları, travertenleri ile

incelenerek hem yerleşim alanı hem de dini ibadetlerin gerçekleştirildiği alan olarak kültür ve inanç turizmi olarak da geçmektedir (Tutcu, 2021).

1.6.4. Yayla Turizmi

Yayla turizmi özellikle Türk halkı için büyük önem taşıyan bu turizm türüdür. Yaz aylarında insanların en fazla tercih ettiği ve insanlar tarafından fazlaca sevilen turizm faaliyetleri arasında yer almaktadır. Havaaların ısınmasıyla birlikte yaz sıcaklarından bunalan insanlar, yaylaların ferahlatan serinletici havasından faydalanarak temiz havanın tadını çıkartmaktadır. Genellikle güzel manzaraya sahip olan yaylalar içerisinde doğal meyve, sebze ve otlar yetişmektedir. Organik ürünlerin de içinde olması yaylaların tercih edilme sebepleri arasındadır (Kartal, 2021).

1.6.5. Dağ ve Kış Turizmi

Dağ ve kış turizmi, kayak sporlarının ortaya çıkması ile birlikte başlamıştır. Kış turizminin yapılabilmesi için (snowboard, kayak) destinasyon içerisinde eğlenilebilecek, yemek yenecek ve hatta konaklanabilecek alanların olması gerekmektedir. Bu alanların olması o destinasyonda dağcılık ve kış turizminin gelişmesine ve ekonomik anlamda büyümesine katkı sağlayacaktır. Ekoturizm faaliyetleri arasında sıkça tercih edilen turizm şekillerinden biri olan kış turizmi, dağ tırmanışı gibi zorlu aktiviteleri de içerisinde barındırmaktadır (Alınoğlu,2020).

1.6.6. Balon Turizmi

Doğal ve tarihi güzelliklerin bir bütün olarak tamamının görülebilmesi için açık havada, havaya yükselen sıcak hava balonları ile yapılan faaliyet türüdür. Adrenalin gerektiren bu turizm türü aynı zamanda da risk oluşturmaktadır. İnsanlar gökyüzüne çıktığında yeryüzünü incelemekte, fotoğraf ve video çekmektedir. Ülkemizde en çok balon turizminin tercih edildiği yer Kapadokya (Nevşehir)'dir (Kartal,2021).

1.6.7. Av Turizmi

Av turizminin ekoturizm içerisinde dâhil olup olmadığı uzmanlarca tartışma konusu olmuştur. Avlanma, geçmiş zamanlarda hayatın devam ettirilmesi için yapılan bir faaliyettir günümüzde ise hobi olarak tercih edilmektedir. Piyasada maddi açıdan yüksek değeri olan leopar, tilki, ayı gibi hayvanları derisini elde etmek , aslan, fil gibi avlanması zor hayvanları ise kişilerin bir güç sahibi olduklarını kanıtlamak için avladıkları hayvanlardır. Bunlar bir hobi olmaktan çıkarak bir çıkar amacı barındıran faaliyetler haline gelmektedir. Avlanma turizmi, yılın belli zamanlarında yasal olarak yapılmakta ve bu zamanlarda genellikle yaban domuzu avına çıkmaktadır (Alinoğlu,2020).

1.6.8. Botanik Turizm

İnsanlık var olduğundan beri bitkilere, parklara, bahçelere büyük ilgi duymaktadır. İnsanlar, botanik turizmi içerisinde bitkileri inceleyebildikleri ve kendilerini ferahlatan mekânları tercih etmektedir. Günümüzde botanik turizmi bu bahçelerin ziyaret edilmesiyle gerçekleştirilmektedir (Aydın,2010).

1.6.9. Kuş Gözlemciliği Turizmi

Kuş gözlemciliği, ekoturizm türleri içerisinde çevreye ve doğaya minimum zararı olan turizm türlerindedir. Kuşların yaşam alanları, üremeleri ve türleri insanlar tarafından merak edilmektedir. 1970’li yıllarda insanlar tarafından tercih edilmeye başlanan kuş gözlemciliği turizmi, vahşi yaşamın izlenmesiyle ortaya çıkmaktadır. Kuş gözlemciliği turizmi bu alana özel ilgisi olan bireyler tarafından yapılmaktadır. Özellikle Güney Amerika ve Afrika ülkelerinde en fazla tercih edilen ekoturizm türüdür (Koca, 2021).

1.6.10. Çiftlik Turizmi

Çiftlik turizmi, 1900’lü yıllarda Avrupa ülkelerinde yapılmaya başlanmıştır. Özellikle tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin çoğunlukla birlikte yapıldığı turizm türüdür. Yerel halkın hayatlarını devam ettirebilmek, ekonomik anlamda geçimlerini sağladıkları koyun, keçi, inek, tavuk ve arı yetiştiriciliği gibi faaliyetler ve bununla

birlikte toprakla iç içe olan doğal sebze ve meyve yetiştiriciliğini içeren faaliyetler insanların izlenimine açıldıktan sonra insanlar tarafından tercih edilmektedir. Çiftlik turizmini yapmak isteyen insanlar, destinasyon içerisinde hayvanlarla iç içe olarak onları gözlemlemekte ve yetiştirilmesinde görev almaktadır. Aynı zamanda şehir hayatının yoğunluğundan ve stresinden uzaklaşarak toprakla iç içe olmak isteyen bireyler çiftlik hayatını tercih ederek deneyim yaşamaktadır. Gelen turistlerin deneyim yaşarken konaklama alanlarının da olması yöre halkına maddi katkı sağlayacaktır (Derya,2018).

1.6.11. Kamp ve Karavan Turizmi

Şehir hayatının yoğunlaşmasıyla birlikte insanların doğal alanlara olan merakı ve ilgisi zaman içerisinde artmaya başlamıştır. Buradan yola çıkarak insanlar artık bir doğaya yönelme eğilimi içerisinde girmektedir. Doğa ile iç içe olmak isteyen insanlar buralarda uyanmak ve doğayı tamamen yaşamak istemektedir. Bunun da en iyi yolu olarak, oralarda gece kalabilecekleri, sabah ise temiz havaya ve güzel bir manzaraya uyanacakları kamp ve karavan turizmiyle gerçekleştirilmektedir. Uzun yıllardır gerçekleştirilen kamp ve karavan tatilleri, insanların sahip oldukları çadırları doğaya, ormanlık alanlara kurmaları ve gece buralarda kalmaları şeklinde gerçekleştirilmektedir. Yapılan bu aktiviteye kamp ve karavan turizmi denmektedir (Arıcı,2022).

1.6.12. Termal Turizmi

Diğer ismi kaplıca turizmi olarak bilinen termal turizmi, ülkemizde sıklıkla tercih edilmektedir. Termal turizm şifalı suların bulunduğu, sağlığa yararlı ve hastalıklara iyi gelen suların bulunduğu alanlarda yapılmaktadır. Sağlık sektörü şifalı suları hastaların tedavisinde kullanmaktadır. Kaplıcalar cilt hastalıkları, eklem ağrıları, kireçlenme, bel fıtığı, romatizma hastalıklarının tedavisinde doktor tavsiyesiyle tercih edilir Termal turizmini tercih eden kişiler burada temiz havadan faydalanarak bunu spor faaliyetleriyle destekleyerek vücutlarını ve zihinlerini bir şekilde dinlendirmeyi istemektedir (Piri, 2022).

1.6.13. Gastronomi Turizmi

İnsan var olduğundan beri yeme içme ihtiyacı onun için hayatında çok önemli yer tutmaktadır. Yemek pişirme, toplumun bir yansımasıdır ve uzun bir geçmişi vardır. Gastronomi ana kökeni olarak Yunanca'dan gelmektedir. Gastros kelimesi, Yunanca'da mide kelimesinin karşılığıdır ve nomos ise kanun kelimesine karşılık gelmektedir. Kelime anlamı olarak Yunanca'dan gelse de ana kökeninin Fransız mutfağı olduğu düşünülmektedir. Tarih boyunca bilinen ilk yemek tarifinin MÖ. Mevcut olan yıllara ait olduğu söylenmektedir. (Kızılırmak, Ofluoğlu ve Şişik, 2016 akt., Daşdemir, 2020).

Gastronomi turizmi, alternatif turizm arayışının bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Sektörel olarak bakıldığında, turist eğilimindeki farklılıklar alternatif turizm arayışını zorunlu kılmış ve bu bağlamda turizm türleri çeşitlendirilerek ekoturizm, gastronomi turizmi, yayla turizmi, kırsal turizm, termal turizm, kültürel turizm gibi turizm türleri ortaya çıkmış ve geliştirilmiştir. (Emekli, 2006). Gastronomi turizmi, yiyecek ve içeceğin gıda sanayisindeki yeri nedeniyle ekonomik ve toplumsal kalkınmayı sağlayabilecek bir turizm çeşididir. (Cömert ve Sökmen,2017,s.8)

1.6.14. Atlı Doğa Yürüyüşü Turizmi

Teknolojik gelişmeler, nüfus artışı ve turizmdeki çeşitliliğin artmasıyla farklı alanlarda sürdürülebilir eylemler önemli hale gelmiştir. Yoğun iş hayatı ve stresten bunalan insanlar boş zaman kavramının da ortaya çıkmasıyla birlikte doğal alanlarda yapılan ekoturizm faaliyetlerini deneyimlemek istemişlerdir. Doğal alanlarda yapılan faaliyetlerin çeşitlenmesi ekoturizm alanında gelişmelerin yaşanmasına sebep olmuştur. Atlı doğa yürüyüşü, doğa içerisinde at üzerinde bireysel ve grup halinde atlarla yapılan tüm gezileri kapsayan bir ekoturizm faaliyetidir. Bu faaliyete katılmak isteyen katılımcıların tur öncesinde kısa bir eğitim almaları gerekmektedir. Atlı doğa yürüyüşü ortalama 2 saat sürmektedir. Bu süre içerisinde doğadaki bitkiler, hayvanlar ve doğal güzelliği bulunan alanlar gözlemlenmektedir (Karakök, 2021).

1.6.15. Bisiklet Turizmi

Farklı turizm türleriyle kaynaşık olan bisiklet turizmi birçok alanda yapılmaktadır. Bireysel ya da turizm acentaları aracılığıyla yapılan bisiklet turizmi, günübirlik ya da iki günlük olarak gerçekleştirilmektedir. Farklı turizm türlerini içine alan bisiklet turizmi sağlık ve doğa turizmi içerisinde de yer almaktadır. İnsanların boş zamanlarını etkili bir şekilde değerlendirdiği hem eğlenip hem öğrendiği özel bir faaliyet türüdür. Bisiklet turizminde özel bir mekâna ihtiyaç yoktur. Ulaşılması zor olan dağlarda, doğada, ormanda, sahilde ve özellikle bisiklet rotalarında yapılmaktadır (Kaymaz, 2018).

1.6.16. Sportif Olta Balıkçılığı

İnsanların boş zamanlarında rekreasyonel amaçlı yaptıkları turizm türüdür. Özellikle deniz, göl ve barajlarda olta, tekne ya da kayak gibi ekipmanlarla yapılmaktadır. Bu aktivitede amaç suda bulunan canlıların yakalanıp ekonomik kazanç sağlanması değildir. Avlanma sırasında kişiler rahatlamakta ve üzerindeki stresi atmaktadır. Sportif olta balıkçılığı, göllerde yapılıyorsa kıyı balıkçılığı, deniz kıyısında yapılıyorsa tekne balıkçılığı olarak ikiye ayrılır (Kormaz,2020).

1.6.17. İnanç Turizmi

Bir toplumda, dini inançları farklı olan grupların inandıkları dine ait yapıları ziyaret etmesine inanç turizmi denilmektedir. Bu ziyaretler genellikle yılın belirli aylarında ve günlerinde yapılmaktadır. İnanç turizmi, kültür turizmin bir parçası olmasından dolayı turizmde yaşanan mevsimsel dalgalanmalardan fazla etkilenmemektedir. İnanç turizminin amacı insanların rahatlamasını sağlama ve aynı zamanda dini görevleri yerine getirmedir (Wang vd., 2016).

1.6.18. Sualtı Dalış Turizmi

Sualtı dalış turizmi, doğal yaşamı gözlemlemek, sualtın da kalan bitki, hayvan kalıntılarını incelemek amacıyla belirli ekipmanlarla yapılan ekoturizm faaliyetidir. Sualtı dalışları son yıllarda özellikle de teknolojinin gelişmesiyle popüler hale gelmiştir. Profesyonel dalgıçların sualtın da çektiği videolar ve fotoğraflar insanlarda

merak uyandırmış ve sualtı dalış turizminin gelişmesine katkı sağlamıştır (Karakök,2023).

1.6.19. Yamaç Paraşütü Turizmi

Yamaç paraşütü, insanların doğayı kuşbakışı görmesini sağlayan bir doğa sporudur. Paraşütü kullanan sporcu yüksek bir alandan veya vinç yardımıyla yükselmektedir. Paraşütü kullanan kişi, başlangıç esnasında kanopisine bağlı kontrol kablolarını çekerek sağa ve sola yönlendirmekte, ayak enerjisini iniş için kontrollü şekilde kullanmaktadır (Alinoğlu, 2020).

1.6.20. Kültür Turizmi

Bir milletin sahip olduğu maddi ve manevi bütün değerlere kültür adı verilmektedir. Bu kapsamda ülkelerin sahip olduğu gelenek, görenek ve kültürel değerlerin tanıtıldığı turizm türüne kültür turizmi denilmektedir. Kültür turizminin içerisinde mimari yapılar, örf ve adetler, yöre yemekleri, el sanatları, arkeolojik kalıntılar, eski mimari ve dini yapılar bulunmaktadır (Mızrak, 2021).

1.6.21. Akarsu Turizmi (Rafting, Kano)

Akarsu turizmi, akarsu spor aktivitelerini gerçekleştirmek için yapılan faaliyetlerin tamamı için söylenmektedir. Bu sporlar içerisinde rafting, kano, su kayağı gibi aktiviteler bulunmaktadır. Akıntılı bir akarsu üzerinde yapılan rafting, kendisine özel kıyafetlerin giyilerek hızlı bir akış bulunan nehirlerin içerisinde kürek çekerek engellerin aşılmasıyla gerçekleştirilmektedir. Ülkemizde Antalya Köprülü Kanyon, Fırat Nehri gibi akarsularda çokça gerçekleştirilmektedir (Bahadır, 2021).

1.7. Dünyada Ekoturizm

Ekoturizm faaliyetleri geneli itibariyle doğasına dokunulmamış ülkelerde yoğun bir şekilde görülmektedir. Bu bağlamda ekoturizme gösterilecek önemli örneklerden biri Kosta Rika'dır. Buraya ziyarete gelen turistlere bir anket çalışması yapılmıştır. Yapılan bu çalışma içerisinde Kosta Rika'yı neden ziyaret ettikleri, farklı güzellikte birçok ülke bulunduğu halde özellikle Kosta Rika'nın neden tercih edildiği

sorulmuştur. Turistlerden en çok alınan cevap, doğal güzellikleri yönünde olmuştur. Gelişmiş destinasyonların aksine daha az gelişmiş alanların ekoturizm yönünden daha çok tercih edildiği görülmektedir. Kırsal ve az gelişmiş bölgelerde yapılan ekoturizm faaliyetlerini asıl amacı yöre halkına katkı sağlamaktır. Özellikle Doğu Afrika ülkelerinin doğal kaynaklar bakımından zengin olması tur firmalarını bu alanlara yöneltmiştir. Doğu Afrika ülkelerinden olan Kenya'nın içinde bulunan milli ve doğal parkların çok olması burada ekoturizmin gelişmesine katkı sağlamıştır. Yoksul kabul edilen Nepal ve Tanzania gibi ülkelerdeki yerel halk ekoturizm sayesinde gelir elde etmektedir (İsayeva ve Kasalak, 2016).

İspanya, akarsu turizminin en çok yaşandığı ikinci ülkedir. Sahip olduğu doğal ve kültürel özellikler, bisiklet turları, atlı doğa turları ve birçok enerji kaynağı sayesinde Barcelona ve Madrid, turistleri kendisine çekmektedir. Yenilenebilir enerji kaynaklarının bu ülkede kullanılıyor olması doğaya verdikleri önemi göstermektedir. Bu durum İspanya'da ekoturizm faaliyetlerinin artmasını sağlamıştır.

İkinci Dünya Savaşı sonrasında İtalya'da birçok kültürün bir arada yaşamasından dolayı turizm faaliyetleri, ekoturizm faaliyetleriyle yeni bir safhaya girmiştir. İtalya bu bakımdan ekoturizm faaliyetlerinin sıklıkla gerçekleştiği üçüncü ülkedir. İtalya'nın ekoturizmde bu kadar başarılı olmasının bir diğer sebebi de sıfır kilometre adı verilen yaklaşımın benimsenmesidir. Sıfır kilometre yaklaşımı en çok İtalya'nın Sicilya adasında görülmektedir. Buradaki konaklama yerlerine sadece otobüs kullanarak ulaşım sağlandığı ve yemek yemenin yerel halkın tarımsal faaliyetleriyle gerçekleştiği yaklaşımı göstermektedir. Sicilya, yeşil turizm yaklaşımını benimseyen önemli bölgelerden biridir (Sezer & Terzi,2022).

Kuzey Amerika içerisinde bulunan akarsular, şelaleler, milli parklar, aktif olan volkanik dağları ve flora özellikleriyle turistlerin tercih ettiği gözde ekoturizm destinasyonları arasındadır. Ekoturizm birçok açıdan ülkelerin ekonomisine katkı sağlasa da kültürel ve doğal varlıklar için bazı olumsuzluklara neden olmakta, tahribat yapmaktadır.

1.8. Türkiye’de Ekoturizm

Türkiye gündemine ekoturizm konusu ilk olarak 1987 yılında girmiştir. Çevreciler tarafından Muğla iline bağlı Dalyan ilçesi İztuzu Plajında otel temelinin atılması büyük tepkilere sebep olmuştur. Çevrecilerin tepkilerinin akabinde otel inşaatı sona erdirilmiş, Dalyan ve Köyceğiz bölgesi ‘‘Özel Çevre Koruma Bölgesi’’ olarak ilan edilmiştir (Kılınç,2022).

Türkiye, tarihi geçmişi ve jeopolitik konumu itibariyle farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır. Bu nedenle bünyesinde farklı kültürleri de kaynaştırmıştır. Ekoturizm potansiyeli yüksek olan Türkiye, doğal ve kültürel değerler bakımından da ziyadesiyle zengin olup doğal ve beşerî kaynakları yüksek bir ülke konumundadır. Bu anlamda Türkiye’de son yıllarda ilgili kurumlar tarafından çalışmalar yapılmaktadır. Mavi Bayrak Projesi, milli park alanları, tabiatı koruma alanları ve doğal anıtların korunmasıyla ilgili çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Türkiye’de ayrıca birçok bölge Ramsar Sözleşmesi kapsamına dâhil olmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Konusu

Bu lisansüstü tez çalışmasının konusu, akademi dünyasında güncel bir konu olan ekoköy kavramının Türkiye'ye uyarlanması bağlamında, ‘‘Dünyadaki Ekoköy Tasarımlarının Türkiye’de Uygulanabilirliğinin Araştırılması’’ belirlenmiştir.

2.2. Araştırmanın Problemi

‘‘Dünyadaki Ekoköy Tasarımlarının Türkiye’de Uygulanabilirliğinin Araştırılması’’ başlıklı lisansüstü tez çalışmasının araştırma problemi, Türkiye’nin ekoturizm alanında yüksek potansiyele sahip olduğu halde neden ekoturizmin tam olarak uygulanmadığı ve neden ekoköy mantığının hala çiftliklerden ibaret olduğu şeklinde belirlenmiştir. Bu bağlamda aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır.

- Türkiye’nin ekoturizm ve ekoköy algısı nedir?
- Dünyadaki ekoköy tasarımları nelerdir?
- Dünyadaki ekoköylerin Türkiye’ye uygulanması nasıl gerçekleşebilir?

2.3. Araştırmanın Amacı ve Önemi

‘‘Dünyadaki Ekoköy Tasarımlarının Türkiye’de Uygulanabilirliğinin Araştırılması’’ başlıklı lisansüstü tez çalışmasının araştırma amacı, Dünyanın birçok ülkesinde bulunan birbirinden farklı ekoköy tasarımlarının Türkiye’ye uygulanabilirliğini incelemektir. Türkiye’de tasarım modelli ekoköyün olmaması, ekoturizm alanının eksik noktalarından biridir. Bu bağlamda, bu lisansüstü tez çalışmasındaki en önemli amaç, Dünyadaki ekoköy tasarımlarının incelenmesi neticesinde Türkiye’de yeni kurulacak olan ekoköylere fayda sağlamak ve yol göstermektedir. Böyle bir tez çalışmasının daha önce Türkiye’de çalışılmamış olması araştırmanın önemini bir kat daha artırmaktadır. Bu çalışma, ekoköy tasarımlarının Türkiye’ye uygulanabilmesi noktasında literatürdeki bir eksikliğide gidermiş olacaktır.

2.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Çalışmanın sınırlılığı, dünyanın birçok ülkesinde farklı örnekleri olan ekoköy yapılarının incelenmesi ve Türkiye'ye uyarlanması şeklinde bir tasarım modeli belirlenmiştir. Veri kaynakları noktasında, akademik çalışmalar, bilimsel yayınlar ve dergiler ile güvenilir bilgiler içeren interaktif veri tabanları sınırlı tutulmuştur. Konunun ana hatlarıyla incelenebilmesi için temel kaynak eserler derinlemesine incelenmiş olup elde edilen veriler tez çalışmasına aktarılmıştır.

2.5. Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada geneli itibariyle nitel araştırma yöntemi belirlenmiştir. Araştırma sürecinde ilk olarak, lisansüstü tez konusu hakkında genel bir bibliyografya ve katalog taraması yapılmıştır. Bu minvalde, konuyla ilgili benzer lisansüstü tez çalışmaları YÖK Tez Merkezi'nden taranmış olup ilgili tezlerden faydalanılmıştır. Sonrasında, konuyla ilgili araştırma eserleri incelenmiştir. Akabinde, alternatif veri kaynaklarından olan Dergipark gibi interaktif veri tabanlarından makale taraması yapılmıştır. Bu süreçte turizm, ekoturizm, ekoköy, ekoköy özellikleri ve ekoköy modelleriyle ilgili veriler etik kurallar gözetilerek bir araya getirilmiştir. Sonrasında tez yazım safhasına geçilmiştir. Lisansüstü tez konusu, bilimsel kaidelere ve tez yazım yönetmeliği esas alınarak belirlenmiştir. Bu lisansüstü tez çalışmasında herhangi bir anket yöntemi uygulanmamıştır. Tablolar, tarafımızca hazırlanmıştır.

2.6. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Dünya'da ekoköy tasarımı ile yapılmış ekoköy örnekleri oluşturacaktır. Örneklemi Küresel Ekoköy Ağı "GEN"e kayıtlı ruhani, ekolojik, sosyal ve kültürel olarak tasarlanmış ekoköyler oluşturacaktır.

2.7. Verilerin Elde Edilmesi ve Analizi

Bu çalışmada nitel araştırmalar neticesinde veriler toplanmıştır. Süreç içerisinde herhangi bir anket çalışması yapılmadığı için SPSS gibi bilgisayar programlarından faydalanılmamıştır. Araştırmada kullanılmak üzere literatür de olan

yerli ve yabancı birincil ve ikincil kaynaklardan, lisansüstü tez çalışmalarından, bilimsel makale ve dergilerle ve interaktif veri tabanlarından faydalanılmıştır. Bu tez çalışmalarının bölümleri içerisinde turizm, ekoturizm, ekoturizmin tarihsel gelişimi, Dünya’da ve Türkiye’de ekoturizm, ekoköy, ekoköylerin tarihsel gelişimi, ekoköy kriterleri ekoköy tasarımlarına ve Türkiye’ye uygulanabilirliğine değinilmiştir. Öneriler kısmında ise Türkiye için bazı önerilerde bulunulmuştur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÇALIŞMA ALANI

3.1. Ekoköy Kavramı

Ekoköy kavramının farklı araştırmacı ve kurumlar tarafından yapılmış birçok tanımı bulunmaktadır. Kabul görmüş en genel tanım ise Robert Gilman tarafından yapılmıştır; Gilman'a göre ekoköy: insan faaliyetlerinin, sağlıklı bir gelişmeyi destekleyecek şekilde doğal dünyaya zararsız entegre edildiği ve belirsiz bir geleceğe başarıyla devam ettirebildiği, insan ölçeğinde tam özellikli bir yerleşim yeri (Dawson, 2013:218)" tanımıdır. Yapılan tanımda "özellikli yerleşim" sözcüğü belli bir yerleşim alanı içerisinde barındırılması gereken, konut, sosyalleşme, gıda üretimi gibi görevleri işaret etmektedir (Gilman,1991). Daha sonrasında yapılan bu tanıma ekoköy yaşamının sosyal, ekonomik ve fiziksel dokusunu oluşturan dernekler, yönetim planları, ekoköyde yaşayan yerel halkın projeleri de dâhil edilerek birden çok ayrıcalık merkezi olması gerektiğine yönelik nitelik eklenmiştir (Dawson, 2013).

Caroline Lucas'a göre ekoköy kavramı; "İnsan faaliyetlerinin doğayla zararsız bir şekilde bütünleştiği, sağlıklı insan gelişimini destekleyen ve başarılı bir şekilde kesinti olmadan sürdürülebilecek, insan ölçeğindeki tam teşekküllü yerleşim olarak tanımlanabilir" (Zeybek, 2015, s. 29).

Ekoköyler, ruhsal, sosyo-kültürel, ekonomik ve ekolojik bakımdan sürdürülebilir yerleşim yerleridir. Doğayla uyum içinde tasarım modelleri ve gönüllü ziyaretçilerle insanların doğaya verebileceği olumsuz etkileri azaltmayı hedeflemektedir (GEN).

3.2. Ekoköylerin Tarihsel Oluşumu

Gelişmiş ülkelerdeki yaşam kalitesi 1970'lerde zirveye ulaşmış olsa da dünyanın dört bir yanından ekolojik ayak izini analiz eden raporlar, dünyadaki yaşamın sürdürülemez olduğunu doğrulamaktadır. Doğal kaynakların tükenmesi nedeniyle yok olmaya başlayan ekolojik dengenin global yaşama negatif etkisi, sürdürülebilir bir arada yaşamının meydana getirilmesi konusunu ortaya atmıştır. Ekoköyler, çevresel mirasların devamlılığının sağlanması için çevre alanlarında

kırsal ve doğal yaşamın devam etmesine imkân veren kırsal yerleşim bölgeleridir. Pek çok ortak yönleri olmasına rağmen, farklı başlangıç noktalarına, hedeflere veya gerekçelere sahip olmaları hepsini ortak bir tanımda bir araya getirmeyi veya örnek bir model oluşturmayı çok zorlaştırmaktadır. Ayrıca bir ekoköyün nasıl olması gerektiğini bazı özellikler belirleyebilmektedir. Bunlar genellikle çevresel, sosyal ve manevi çıkarlar veya kaygılar, ekolojik değerlendirme, topluluk yaşamının güçlendirilmesi tarafından yönlendirilen güçlü ortak değerlere sahip olmak, ekonomiyi canlandırmak veya maneviyatınızı derinleştirmek amaçları şeklinde sıralanmaktadır (Doğru, 2023).

3.3. GEN Ekoköy Ağı

Ekoköy kelimesi, Gilman ve Robert tarafından 1991 yılında öne çıkarılmaya başlanmıştır. 1991 yılından sonra birçok topluluk kendisini ekoköy olarak adlandırmaya başlamıştır. 1995 yılında Findhorn'da düzenlenen kongrede '*Küresel Ekoköy Ağı*' kurulmuştur. GEN (Küresel Ekoköy Ağı) kıtaları, kültürleri ve ülkeleri birbirine bağlayan en büyük girişimler ve ekoköy toplulukları ağıdır. GEN bilgi ve fikir sahibi toplumlar arasında köprü oluşturmaktadır (Ula,2023).

Şekil 1: GEN Eko Köy Ağları (GEN, 2024b)

Küresel Ekoköy Ağı (GEN), sürdürülebilir insan yerleşimlerinin gelişimini teşvik etmek, yerleşim yerleri arasında bilgi alışverişini desteklemek ve ekoköy konseptleri ile ilgili geniş kapsamlı bilgi sağlamak gibi hedefleri benimsemiştir. Crystal Waters Permakültür Köyü (Avustralya), Findhorn (İskoçya), The Farm (Tennessee) ve Lebensgarten (Almanya) gibi sekiz topluluğun temsilcileri, Danimarka'da gerçekleşen açılış toplantısına katılmıştır (Dawson, 2012, s. 26).

GEN'in ilk büyük etkinliklerinden biri, 1995 yılında İskoçya'daki Findhorn Vakfı'nda düzenlenen "Ekoköyler ve Sürdürülebilir Topluluklar: 21. Yüzyıl için Modeller" konferansı olmuştur. Bu konferansa dünya genelinden 400 kişi katılmış, ancak yer sıkıntısı nedeniyle 300 kişiye katılım izni verilememiştir. Bir yıl sonra, 1996'da İstanbul'daki Birleşmiş Milletler HABİTAT Konferansı'nda Küresel Ekoköyler Ağı (GEN) tanıtılmıştır (Dawson, 2012, s. 26).

GEN'in 2001 yılında hazırladığı tüzük, ağın vizyonunu ve misyonunu belirlemiştir. GEN'in vizyonu, farklı kültürlerden bir gezegen hayal ederek şimdiki ve gelecek nesillerin ihtiyaçlarını karşılayacak uyumlu topluluklar oluşturmayı içermektedir. Misyonu ise toplumların sosyal, manevi, ekonomik ve ekolojik uyumunu sağlamak için çaba harcayarak sürdürülebilir bir gelecek oluşturmaktır (Jackson,1998, s. 12).

Küresel Ekoköyler Ağı (GEN), dünya çapında toplulukları bir araya getiren, kültürler arası köprüler kuran ve yenilikçi toplumlar ile girişimleri destekleyen bir ağıdır. GEN, politikacılar, hükümetler, sivil toplum kuruluşları, akademisyenler, girişimciler, aktivistler, topluluk ağları ve ekolojik düşünen bireyler arasında dirençli toplumlar ve kültürler için küresel geçiş stratejileri geliştirmek amacıyla faaliyet göstermektedir. Ağ, yaklaşık 10.000 topluluk ve ilgili projeden oluşmaktadır (GEN, 2024b).

GEN'in altı ağı bulunmaktadır: Latin Amerika (CASA), Gençlik Ağı (NextGEN), Kuzey Amerika (GENNA), Afrika (GEN-Africa), Avrupa (GEN Europe), Okyanusya ve Asya (GENOA). Dünya genelinde, GEN'e bağlı birçok ekoköy yerleşimi bulunmaktadır ve bu yerleşimlerin coğrafi dağılımı, kırmızı, sarı ve mavi renklerle yoğunluklarına göre gösterilmektedir. Kırmızı en yoğun, sarı orta yoğunluk ve mavi ise yoğunluğun az olduğunu temsil etmektedir (GEN, 2024a).

Şekil 2: GEN Ekoköy Ağları Haritası (GEN, 2024a)

3.4. Ekoköylerin Ortak Özellikleri

- Topluluk olarak yaşarlar,
- Ekoköy girişimleri sivildir ve bağımsızdır,
- Ekoköyler sergileme, araştırma ve genellikle eğitim merkezi etkinlik gösterirler,
- Kaynaklar üzerinde kontrollü kazanıl(?) sağlamanın yollarını bulurlar (Dawson, 2012).

3.5. Ekoköylerin Amaçları

- Yerleşim alanı, çevre dostu olarak tasarlamak,
- Sürdürülebilir yaşam modelini geliştirmek,
- Yöre ekonomisine destek sağlamak
- Çevresel etkileri en aza indirmek,
- Bozulan dünya dengesini onarmak,
- Topluluk dayanışmasını ve kültürünü desteklemek
- Manevi yönden arayışı desteklemek,
- Organik tarımı ve yerel üretimi teşvik ederek sağlıklı gıda üretimini desteklemek,
- Geri dönüşüm, atık yönetimi, su yönetimini desteklemek,
- Halka dayalı yönetime hayat vermek,
- Sanat ve kültür dayanışmasını sağlamak (Dawson, 2012).

3.6. Ekoköylerde Olması Gereken Kriterler

Bir ekoköy içerisinde birçok farklı aktivite meydana gelmektedir. Bu aktiviteler yerel halkın ekonomik yapılanmasına yardım da etmektedir. Bu anlamda, biyolojik tarım, gelen misafirlerin karşılanması, doğal yapıya uygun eğitim yerleri, ekolojik ve etik boyutlara dikkat edilerek emek yoğun ticarethaneler ekolojik köylerin kalkınmasını devam ettirebilir bir konuma kavuşturabilmektedir. Ekoköyün kalkınmasıyla birlikte sistem bir devir sürecine girerek herhangi bir para harcanmadan, bilgi, mal ve hizmete erişim imkânı sağlanabilmektedir. Bu durumdan

kaynaklı ekoköyler içerisinde yapılan aktiviteleri sosyal, ekonomik, ekolojik ve kültürel olmak üzere nitelendirerek değerlendirmektedir.

Kültürel açıdan, insanlara yeni bir yaşam tarzı sunulmaktadır. Ekolojik köy hareketinin ana eksenini insani boyut, dostluk ilişkilerinin zenginliği, arzuların devamlılığı ve idealizm oluşturmaktadır. Bu faktörler, şehirlerin kurulması ve başarısı için çok önemli olacaktır. Ekolojik açıdan bakıldığında, ekolojik bir köyde çevreye ve insanlara saygı duymak, yapıcı ve sorumlu bir tutum benimsemek olarak tanımlanmaktadır. Ekoköy bakış açısında insanları ve çevreyi sömürmekten her ne pahasına olursa olsun kaçınılmalıdır. Ekonomik açıdan ele alındığı zaman çok farklı aktiviteler öngörülebilmektedir. Bunları aşağıda verildiği gibi nitelendirmek mümkündür (Kılıç ve İşcan, 2019).

- Biyotarım faaliyetlerinin geliştirilmesi,
- Bölgeye misafir ziyaretçi girişine izin verilmesi,
- Ekolojik mahsuller üretilmesi,
- Bu alanda bilinçlendirecek eğitimlerin verileceği merkezlerin oluşturulması,
- Sanata ve zanaata yönelik aktivitelerin gerçekleştirilmesi,
- Mimarlık faaliyetlerinin sürdürülebilir olması,
- Eğitim amacı taşıyan yeni tecrübeler,
- Bölgesel olarak kısmi yerleşim eylemleri,
- Herkesin eşit kazancının olduğu bir anlayış hâkimdir.

3.7. Ekoköylerin Sınıflandırılması

Nüfusa ve mesafeye göre ekoköyler;

- Kentsel çeperde yer alan ekoköyler,
- Doğal alanlarda yer alan ekoköyler,
- Kırsal alanda yer alan ekoköyler,

Tasarım anlayışına göre ekoköyler;

- Ekolojik ekoköyler,
- Sosyal ekoköyler,

- Kültürel ekoköyler,
- Spiritüel ekoköyler,

Topluluk türüne göre ekoköyler;

- Dini ekoköyler,
- Ekolojik ekoköyler,
- Komünal ekoköyler
- Pratik ekoköyler

3.8. Ekoköy Tasarım Modelleri

3.8.1. Ekolojik Odaklı Ekoköyler

Sürdürülebilir yaşam tarzı ve çevre dostu uygulamaları merkezine alan tasarım modelidir. Ekolojik ekoköyler yeşil teknolojileri içine alarak, doğal kaynakları koruyarak sağlıklı ve dengeli yaşam tarzını benimemektedir. Bu ekoköyler tasarlanırken ekolojik malzeme ve ekolojik yapım teknikleri kullanılmaktadır.

Ekolojik Odaklı Ekoköylerin Özellikleri

Yeşil alt yapı uygulamaları, yağmur suyu toplama, güneş panelleri, geri dönüşüm sistemi ile çevre dostu alt yapı oluşturur,

Ekolojik tarım uygulamaları, organik tarım, biyoçeşitliliği destekler ve korur,

Kırsal alanları korur,

Enerji kaynaklarının etkin kullanımını sağlar,

Suyun verimli kullanılmasını sağlar,

Ekolojik ayak izinin minimuma indirilmesi sağlar,

Mimarinin yöresel tarzda olmasını sağlar,

Güçlü sosyal bağlar, paylaşım kültürü, topluluk etkinliklerine önem verir,

Bilgi paylaşımı, eğitim, seminerler, atölye ve bilinçlendirme çalışmalarını destekler,

Katılımcı yönetimi, topluluk üyeleri karar alma süreçlerinde eşit sayılır (Thapa,2019, ss. 12-25).

Ekolojik Odaklı Ekoköyleri Amaçları

Sürdürülebilir yaşam biçimini desteklemek,

Doğal kaynakları korumak,

Çevre dostu teknolojileri benimsemek ve teşvik etmek,

Sosyal ilişkileri desteklemek,

Çevre bilincini oluşturmak ve topluma örnek olmak (Kıvanç,2020.s:11-18).

Şekil 3: Karen Svensson ve Hildur Jackson'a göre ekoköy yerleşimlerini oluşturan 3 boyut ve 15 element (Jackson ve Svensson, 2002: 4).

3.8.2. Sosyal Odaklı Ekoköyler

Ekoköyler, çağdaş sosyal ve çevresel girişimlerle sürdürülebilirliği hedefleyen ve değişime odaklanan modellerdir. Bu köyler, sorunlara çözüm odaklı yaklaşımları benimseyerek küresel bir sosyal hareket oluşturmaktadırlar. Farklı amaçlar ve ölçeklerle kurulmuş olsalar da her ekoköy, topluluk içindeki fikirsel farklılıkları dikkate alarak gelişimini sürdürür. Bu, ekoköylerin dayanışma, paylaşım ve değer ruhunu ön planda tuttuklarını göstermektedir.

Ekoköylerin oluşturulması ve sürdürülebilir bir ekoköy konseptine ulaşılması için güçlü bir kültürel ve sosyal kapasite gerekir. Bu kapasite, üyeler arasında sosyal iş birliği, takım çalışması ve değişimle ilerleme yeteneğiyle belirlenir. Bilinçli topluluklar, insanların birlikte daha fazla zaman geçirme ve destekleyici bir çevrede bulunma isteğine odaklanmaktadır. Bireysellik ve topluluk arasındaki denge, iletişim, geri bildirim ve tartışma yoluyla sağlanmaktadır (Gorji Mahlabani, Shahsavari & Alamouti, 2016, s.1844).

Ekoköyler, günlük yaşamı kapsayan bütünsel bir yapı olarak tanımlanmaktadır. Bu köyler, yaşam kalitesini teknoloji veya maddi lüksle değil, toplumsal ilişkilerle artırmayı amaçlarlar. Ekoköylerin oluşturulmasında ekolojik kaygıların yanı sıra sosyal ihtiyaçlar da göz önünde bulundurulur ve topluluk gelişimi için bilinçli bir çaba harcanır (Marselis, 2017, s. 16).

Ekoköyler, geleneksel toplum yaşamının canlanmasını amaçlayan küçük topluluklardır. Bu hareket, ekoloji ile ekonominin sürdürülebilir yaşam hedefinde etkili bir sosyal yapılanma sunmaktadır. Ancak, eko köylerin sosyal boyutunu doğru uygulamak bazı durumlarda zordur. Bireyler arasındaki ilişkilerin karmaşıklığı, kolektif karar alma süreçlerinin karmaşıklığı ve ön yargıların etkisi gibi faktörler, bazı zorlukları ortaya çıkarmaktadır. Bu zorluklara rağmen, ekoköyler, sürdürülebilir bir yaşam tarzını benimseyerek toplumsal ve çevresel fayda sağlamaya devam etmektedirler (Karadağ, Cengiz & Demiroğlu, 2017, s. 654).

Ekoköylerde toplumsal katılım ve demokratik karar alma süreçleri önemlidir. Bu ekoköylerdeki bireyler, toplumun geleceğini şekillendirmek için aktif olarak katılırlar ve kararlarını birlikte alırlar (Marselis, 2017: 10). Örneğin, Damanhur

İtalya'da kurulmuş bir ekoköy topluluğudur. Damanhur'da yaşayan insanlar, toplumsal karar alma süreçlerine demokratik bir şekilde katılırlar ve kendi yaşamlarını yönlendirmek için çaba göstermektedirler (Cacciari, 2020, s. 12).

Ekoköyler, kültürel ve sanatsal faaliyetleri destekleyen bir ortam sunarlar. Bu ekoköylerdeki bireyler, sanat, müzik, dans ve diğer yaratıcı faaliyetlerle bir araya gelerek toplumsal bağlarını güçlendirirler. Örneğin, Tamera Ekoköyü, sosyal ve kültürel faaliyetlerine büyük önem veren, toplumsal dayanışma ve iş birliğini teşvik eden bir ekoköy topluluğudur. Topluluk üyeleri, birbirlerine destek olurlar ve ortak projelerde birlikte çalışırlar. Ayrıca, çevresel ve sosyal konularda eğitim ve bilinçlendirme programları düzenlenir ve topluluk üyeleri arasında bilgi ve deneyim paylaşımı teşvik edilir. Tamera'da düzenlenen kültürel etkinlikler ve sanat faaliyetleri, topluluk üyelerinin bir araya gelmesini ve ilişkilerini güçlendirmesini sağlar. Akabinde topluluk, toplumsal adalet ve barış çalışmalarına aktif olarak katılır ve çatışma çözme ve uzlaşma tekniklerini öğrenir ve uygular (Gorji Mahlabani, Shahsavari & Alamouti, 2016, ss. 1844- 5; TAMERA, 2020).

Fotoğraf 1: Tamera, Portekiz

(<https://ecovillage.org/twinning-regenerative-educators-escola-da-esperanca-tamera-ecovillage-portugal-almar-school-piracanga-ecovillage-brazil/>)

3.8.3. Kültürel Odaklı Ekoköyler

Kültürel odaklı ekoköyler, gelişim odaklı yerleşimler olarak çevresel, sosyal ve kültürel sürdürülebilirliği ön planda tutarlar. Bu köyler, çeşitli kültürel mirasları korurken aynı zamanda yeni kültürel tezahürleri teşvik ederler. Bu çerçevede, bazı ekoköyler belirli bir coğrafyadaki kültürel özellikleri korumak için çalışırken, diğerleri farklı kültürlerin bir arada yaşamasını destekler. Sanatsal ve kültürel faaliyetlere büyük önem verilir.

Yerel el sanatları, müzik, dans gibi geleneksel aktiviteler desteklenir ve yaşatılmaya çalışılır. Bu tür faaliyetler topluluğun birlik ve dayanışma ruhunu güçlendirirken, köyün dış dünyayla bağlantısını da güçlendirir. Doğayla uyumlu yaşam ve maneviyata önem verme de bu köylerin temel özelliklerindedir. Doğal döngülere saygı duyulur, manevi değerler ve ritüeller yaşatılır. Bu, topluluğun ruhsal sağlığını desteklerken, ekolojik dengeyi korumayı amaçlar. (Loezer, 2011, s. 16).

Ekoköyler, geleneksel ve kültürel normlardan farklılıklarla yüzleşir ve alternatif bir yaşam tarzı sunarlar. Bu, toplumsal değişim ve dönüşüm için bir model oluşturur. Bu ekoköyler, çevresel ve sosyal sürdürülebilirlikle birlikte kültürel zenginlik ve manevi değerlerle de ilgilenen topluluk merkezli yerleşimlerdir. Doğal çevreye saygılı bir yaşam tarzını teşvik ederken, kültürel mirası koruyup yeniden canlandırarak toplumsal dönüşüme de katkıda bulunmaktadır (Gorji Mahlabani, Shahsavari & Alamouti, 2016, s. 1846).

Kültürel odaklı ekoköylere, Meksika'nın güneydoğusunda Oaxaca eyaletinde yer alan Huehucoyotl ekoköyü örnek verilebilir. Huehucoyotl Ekoköyü, sürdürülebilir yaşam, yerel kültürün korunması ve topluluk dayanışması üzerine odaklanmıştır. Köy, yerel ekolojiye saygı duyan ve doğal kaynakları koruyan bir yaşam tarzını benimsemiştir. Permakültür tarımı, alternatif enerji kaynakları ve atık yönetimi gibi sürdürülebilir uygulamaları teşvik eder. Ayrıca, yerel Meksika kültürünün zenginliğini ve çeşitliliğini yaşatmaya önem verir. Geleneksel el sanatları, dans, müzik ve festivaller köyün kültürel hayatının önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Köyün merkezinde, tiyatro, dans veya müzik gibi etkinliklerin düzenlenebileceği bir salon bulunmaktadır. Topluluk içinde dayanışmayı ve karşılıklı

yardımlaşmayı teşvik etmek için çeşitli toplantı alanları ve ortak kullanım alanları bulunur. Burada, köy sakinleri bir araya gelerek günlük yaşamla ilgili kararlar alır, topluluk etkinlikleri düzenler ve kültürel etkinlikler için plan yaparlar. Ayrıca, yetişkinlerin gençlere yol gösterdiği, nesiller boyu aktarılan hikâyelerin paylaşıldığı ve kutlamaların gerçekleştiği bir alan, bir ağaç, bir anıt ve bir kutlama salonu bulunmaktadır (Huehuecoyotl, s. 2016).

Fotoğraf 2: Huehuecoyotl Ekoköyü, Meksika (<https://huehuecoyotl.net/los-huehue/>)

3.8.4. Ruhani Odaklı Ekoköyler

Ruhani odaklı ekoköyler, doğanın derin manevi boyutunu vurgulayan ve insanın doğayla uyumlu bir şekilde yaşamasını teşvik eden topluluklardır. Bu ekoköylerde, çeşitli inanç sistemleri ve manevi pratikler bir arada barınırken, hoşgörü ve saygı temel değerler olarak kabul edilmektedir. Topluluk üyeleri, doğayla bütünleşerek ona saygı duyar ve onunla uyumlu bir yaşam sürmeyi öğrenirler (Tyson, 2009, s. 19).

Bu ekoköyler, toplumsal bağlılık ve dayanışmanın güçlendirildiği bir ortam sunar. Ortak değerler etrafında bir araya gelen insanlar, birbirlerine destek olur ve topluluğun refahını ön planda tutarlar. Ritüeller ve kutlamalar, topluluk üyelerini bir araya getirirken, doğanın döngülerini ve yaşamın önemli anlarını kutlama fırsatı sunar (Kasper, 2008, s. 15).

Ruhani odaklı ekoköyler aynı zamanda kişisel gelişimi ve içsel yolculuğu teşvik ederler. Meditasyon, yoga, ritüeller ve diğer manevi uygulamalar, topluluk üyelerinin içsel dünyalarını keşfetmelerine ve ruhsal olarak büyümelerine olanak

tanır. Bu topluluklar, sadece fiziksel çevreyi değil, aynı zamanda insanın ruhsal ve manevi ihtiyaçlarını da önemseyerek bütünsel bir yaşam tarzını desteklerler (Jackson, 1998, ss. 14-15).

Ruhani odaklı ekoköylere Findhorn, Eartheaven, Sarvodaya, Auroville, Damanhur gibi birçok ekoköy örnek verilebilir. Bu topluluklardan bazılarının ruhani ve felsefi temellerinden bahsederek:

İlk olarak Findhorn Ekoköyü, ruhani odaklı bir topluluk olarak tanınmaktadır. Burada maneviyat, farklı kültürlerin ve inanç sistemlerinin bir arada barış içinde var olabileceği bir zeminde gelişir. Topluluk, ritüeller ve kutlamalar aracılığıyla birlik ve neşe duygusunu güçlendirir. Doğanın bir parçası olarak insanın yerini vurgulayan Findhorn, içsel gelişim ve toplumsal bağlılık konularında öne çıkmaktadır (The Findhorn Community, 2018).

İkinci olarak Earthaven Ekoköyü, doğayla uyum içinde yaşamının yanı sıra bireysel ruhsal yolculukları da teşvik eder. Yaratıcılığı ve sanatı, evrensel bir bağlamda ifade etme fırsatı sunar. Earthaven, doğayla ve evrenle derin bir bağlantı kurarak ruhsal gelişimi destekler (Sherry, 2014, s. 74).

Üçüncü olarak Sarvodaya Ekoköyü, dinler arası uyum ve toplumsal adaleti önemseyen bir yapıya sahiptir. Topluluk, çeşitli inanç sistemlerini bir arada barındırarak hoşgörü ve saygı ortamını teşvik eder. Doğaya saygı ve toplumsal adalet, Sarvodaya'nın temel değerleri arasında yer almaktadır (Macy, 1994, ss. 3-4).

Bu ekoköylerin yanı sıra, ruhani odaklı düşünceyi benimseyen topluluklar, mimari ve planlama açısından da özel yaklaşımlar geliştirmişlerdir. Meditasyon salonları, çakraların yapıya entegre edilmesi, enerji hatlarının dikkate alınması gibi uygulamalar, topluluğun ruhsal ve fiziksel iyiliğini desteklemek için kullanılmaktadır. Örneğin, Auroville'de meditasyon salonları merkezi bir konumda yer alırken, Damanhur'da yeraltı tapınakları özel enerji noktalarına yerleştirilmiştir.

Fotoğraf 3: Damanhur, İtalya (<https://damanhur.academy/about-us/>).

Bu ekoköylerin kuruluş sürecinde, doğru ve yanlış kavramları mutlak değildir. Her bir topluluk kendi deneyimlerinden öğrenir ve sürekli olarak gelişir. Bu süreçte, bilgi ve deneyim paylaşımı önemlidir. Bu topluluklar, insanın doğayla uyumlu bir şekilde yaşayabileceği, ruhsal ve fiziksel olarak sağlıklı bir yaşam tarzını desteklerler.

3.9. Türkiye’de Bulunan Ekoköyler ve Ekoçiftlikler

3.9.1. Pastoral Vadi

Pastoral Vadi Ekolojik Yaşam Çiftliği 1999 yılında Muğla ili, Fethiye ilçesine bağlı Yanıklar köyünde kurulmuştur. Köy 42 dönümlük arazi içine turizm, ekolojik tarım ve ekolojik yaşam sürdürmek için kurulmuştur. Ekoköy biyoçeşitlilik bakımından zengin potansiyele sahiptir. Köyde evler taş, kerpiç ve ahşaptan yapılmıştır. Turistlerin kullanabileceği 14 farklı bina köyde yer almaktadır. Pastoral vadi 12 ay boyunca turist kabul etmektedir.

Pastoral Vadide Yapılan Etkinlikler: Yoga, Aile kampları, Meditasyon, Atölye çalışmaları.

Köyde bulunan diğer alanlar: Şifalı bitkiler atölyesi, hayvan kümesi, ahır, ekolojik Pazar, çardak, ateş yakma ve sinema alanı bulunmaktadır (PASTORAL VADİ).

Fotoğraf 4: Pastoral Vadi

https://www.pastoralvadi.com/fotograf_galerisi.aspx?srch=1&q1=8

Fotoğraf 5: Pastoral Vadi

https://www.pastoralvadi.com/fotograf_galerisi.aspx?srch=1&q1=8

3.9.2. Güneşköy

Kırıkkale ili içerisinde bulunan Güneşköy ekoköyü GEN Avrupa'ya dâhil edilen Türkiye'nin ilk ekoköyüdür. Güneşköy Orta Doğu Teknik Üniversitesi içerisinde eğitim veren toplam 9 kişilik bir ekip tarafından kurulmuştur. 75 dönüm araziye sahip olan Güneşköy ekoköyü ülkenin kırsal bölgelerinde bulunan doğal kaynaklardan faydalanmak amacıyla kurulmuştur. Bu doğrultuda tarımla ilgili çalışmalar yapmak, yenilenebilir enerji kaynaklarını en iyi şekilde değerlendirmek, oluşturulan bölgedeki mimariyi ekolojik kurallar dahilinde yapmak gibi başka amaçları da bulunmaktadır. Bu amaçlar doğrultusunda yerleşke içerisinde doğal enerji kaynakların bir tanesinden olan güneşten maksimum yarar sağlamak için

uygun bir mimari yapı inşası geliştirilmiştir. Bu binalar inşa edilirken doğal hammaddelerin kullanılmasına da özen gösterilmiştir. Örneğin çatı için ahşap, binaların temeli için doğal taşlar kullanılmıştır. İnsanların bölge içi ulaşımını sağlamak için de doğaya daha az zararı olan toplu taşıma kullanılması ya da bisiklet ya da yürüyerek gitmek gibi yöntemlerin tercih edilmesine öncelik verilmiştir. Ayrıca bölge içerisinde organik besinlerin tüketilmesi için doğal gübreler kullanılmakta ve besinlere zarar verebilecek maddelerin kullanılmamasına özen gösterilmektedir. Tarım faaliyetleri gerçekleştirilirken kullanılan traktörlerin yakıt ihtiyacı için ise bölge içerisinde yağ bitkisi adı verilen bitkiden araç yakıtı elde edilmiş ve kullanılmıştır. Güneşköy ekoköyünün üzerinden geçen tren projesi sebebi ile kurulan bu doğal yaşam bozuntuya uğramıştır. Bölgenin belli bir kısmı kamulaştırılmış ve ekoköyün üzerine viyadük inşa edilmiştir. Bu da doğal tarımı negatif yönde etkilemiştir. Ayrıca bölgenin kurulmasında rol alan kişilerin bölgede tam zamanlı olarak faaliyet göstermemesinden dolayı ekoköy içerisindeki birlik bozulmuş, planlanan birçok madde hayata geçirilememiştir (Cengiz, 2021).

Fotoğraf 6: Güneşköy

<https://www.cekulvakfi.org.tr/makale/ekokoyler-baska-bir-dunya-gerçekten-mumkun-mu>

3.9.3. Knidia Çiftliği

Muğla ili Datça ilçesinde bulunan Knidia Çiftliği 2000 yılında 146 dönüm arazi üzerine kurulmuştur. Çiftliğin kuruluş amacı ekolojik yaşam ve organik tarımı

uygulamaktır. Çiftlikte yerel malzemeden yapılmış 22 adet yerleşim yeri, atölye, depo, kafeterya, mutfak ve misafirlerin konaklayabileceği 6 adet konaklama alanı bulunmaktadır. Bölgenin geçim kaynağı bağıcılığa dayanmaktadır. Üzüm bağlarından elde edilen üzümlerden şarap, sabun ve pekmez üretilmektedir (Doğru, 2022.s:175).

Fotoğraf 7: Knidia Çiftliği (<https://knidia.com/farm/>)

3.9.4. Yeryüzü Ekolojik Yaşam Köyü

Yeryüzü Ekolojik Yaşam Köyü İzmir ili Bayındır ilçesinde 2000 yılında 24.5 dönüm arazi üzerine kurulmuştur. Ekoköy, doğal tarım ve doğal yaşama ilgiden dolayı kurulmuştur. Köyde farklı tarzda 8 adet bina bulunmaktadır. Ekoköy, ziyarete gelen turistler için kamp-karavan ve konaklama imkânı sunmaktadır. Yerel tohumlar kullanılarak ürünler yetiştirilmekte, gübre olarak hayvansal atıklar kullanılmaktadır. Enerji olarak rüzgâr ve güneş enerjisi kullanılmaktadır. Köyde yaşayan kişi sayısı 5'tir (Doğru,2022.s:175).

Fotoğraf 8: Yeryüzü Ekolojik Yaşam Köyü
(Ramazan Gürz, 2023)

3.9.5. Latif Yalçiner Çiftliği

Latif Yalçiner Çiftliği 2000 yılında Erzurum ili Kemaliye ilçesinde 15 dönümlük alanda kurulmuştur. Organik turizm ve organik tarım için kurulan çiftlik bu sebepten dolayı TaTuTa'ya üyedir. Çiftlikte yöre mimarisine uygun olan 9 odalı ahşap ev bulunmaktadır.

Latif Yalçiner Çiftliğinde yapılan ekoturizm faaliyetleri: trekking, kaya tırmanışı, safari, paraşüt, bisiklet, raftingdir. Çiftlikte yaşayan kişi sayısı 5'tir (Doğru,2022 s: 180) .

Fotoğraf 9: Latif Yalçiner Çiftliği

(<https://www.yesilist.com/tag/latif-yalciner-ciftligi/>)

3.9.6. Flora Akdeniz Bahçesi

Flora Akdeniz Bahçesi 2007 yılında Antalya ili Kemer ilçesinde 14 dönümlük arazi üzerine kurulmuştur. Sürdürülebilirlik ve ekolojik yaşam bilincinin geliştirilmesi için projeler yapmayı hedeflemektedir,

Bu projeler

Eğitim araştırma gezileri düzenlemek,

Müzik evi oluşturmak,

Doğal tarım ürünleri yetiştirmek ve bunları destinasyona gelen ziyaretçilere sunmak,

Bölgeye ait bitkilerin envanterini oluşturmak,

Doğaya uyumlu mimari tarzda konaklama alanları oluşturmaktır.

Flora Akdeniz Bahçesi'nde ahşap konut, misafir konaklama alanları, ekoköy bahçesi, yürüyüş alanları, manzara alanları bulunmaktadır. Flora Akdeniz Bahçesi içerisinde elektrik enerjisi üretmek ve sıcak su kullanımı için güneş panelleri vardır (<https://www.ekoharita.org/project/>).

Fotoğraf 10: Flora Akdeniz Bahçesi
(<http://olympusflora.com/giris.html>)

3.9.7. Kapor iftliği

Kapor iftliği Nevşehir ilinin Avonos ilçesinde 10 dönümlük arazi üzerine kurulmuştur. Çiftliğin kurulma amacı organik tarım uygulamalarını geliştirmektir. Çiftlikte yerel malzemelerin kullanıldığı 9 odalı bir ev bulunmaktadır. Üretimin önemli olduğu çiftlikte 96 çeşit ürün üretilmektedir. Çiftlikte güneş enerji panelleri bulunmaktadır. Çiftlikte misafirler için kafe/ restoran bulunur (<https://www.kapor.com.tr/2- hakkimizda>).

Fotoğraf 11: Kapor iftliği (<https://www.facebook.com/AsiTanEcafe/>)

3.9.8. Sevgi Ana iftliği

İzmir ili Urla ilçesinde 2007 yılında 14 dönümlük arazi üzerine kurulmuştur. 14 dönüm alanın 8 dönümü orman olan çiftlik, ekolojik yaşamı teşvik amacıyla kurulmuştur. Çiftlikte iki adet bungolov, 1 adet bina, atölye, hayvan ahır, sebze ve meyve bahçeleri bulunmaktadır. Kültürel özelliklerin devam ettiği Sevgi Ana iftliği'nde yoğurt, erişte, odun ateşinde yöresel yemekler yapılmaktadır. Eğitime önem veren çiftlikte koro kursları, ses kursu düzenlenmektedir.

Fotoğraf 12: Sevgi Ana Çiftliği
(<https://www.tripadvisor.com.tr/>)

3.9.9. Ali Kışlak Ormanı

Muğla ili Seydikemer ilçesinde 2007 yılında 70 dönümlük arazi üzerine Ali Kışlak kurulmuştur. Arazinin ormanlaştırılmaya çalışılan alanı ile birlikte toplam alanı 400 dönümdür. Köy, çevre tahribatını engellemek, köy yaşantısını desteklemek ve ekolojik tarım uygulamaları için kurulmuştur. Turizme açık olmayan köye ziyarete gelenler en az 1 ay konaklamak şartı ile kurucunun evinde misafir olarak kalmaktadır. Gelen misafirler köy yaşantısı, permakültür uygulamaları ve çevre ile ilgili deneyimler elde etmektedir. Köyde ihtiyacı karşılamak için meyve, sebze, aromatik bitkiler, zeytin ve zeytin yağı üretimi yapılmaktadır.

Fotoğraf 13: Ali Kışlak Ormanı
(<http://olympoflora.com/giris.html>)

3.9.10. Ekoköy Ketenciler

2010 yılında Kocaeli ili Kartepe ilçesinde Kartepe Belediyesi tarafından kadınları istihdam etmek için kurulmuştur. Ekoköyde turizm faaliyetleri için yöreye uyumlu ev, restoran, yemek salonu, açık hava kahvaltı alanı vardır. Köyde kadınlar tarafından üretilen 30 organik ürünün satışı yapılmaktadır.

Fotoğraf 14: Ekoköy Ketenciler
(<https://gezmevegidiyoruz.blogspot.com/>)

3.9.11. Narköy

Narköy Kocaeli ili Kandıra ilçesinde 2007 yılında 120 dönüm arazi üzerine yerel kalkınma ve ekolojik tarım amacıyla kurulmuştur. 2011 yılına kadar eğitim amacıyla kullanılan köy, 2011 yılında turizm imarının çıkmasıyla inşaat sürecine girmiş ve 2014 yılında ekoturizme açılmıştır. Narköy yapı inşaatında Karadeniz mimari tarzı evler yapılmıştır. Narköy'de atölye, bahçe ve tohum bankası

bulunmaktadır. Narköy’de verilen eğitimler, organik tarım eğitimi, permakültür eğitimi verilmektedir. Narköy’de yapılan etkinlikler süt sağma, peynir yapma, ekme yapma, trekking, ekim-dikim yapma, tohum bankasını gezmedir ([NARKÖY](#)).

Fotoğraf 15: Narköy
(<https://otelkozluca.com.tr/narkoy-ekolojik-yasam-kandira/>)

3.9.12. Furma Ekolojik Yaşam Çiftliği

Furma Ekolojik Yaşam Çiftliği, İzmir ili Karaburun ilçesinde 2011 yılında 12 dönümlük alan üzerinde kurulmuştur. Çiftlikte 13 dönümlük diğer bir alanda da tarımsal faaliyetler yapılmaktadır. Köyün kurucusu 2011’den günümüze kadar 300 civarı ağaç dikmiştir. Furma Ekolojik Yaşam Çiftliğinde 7 odadan oluşan beton bir ev, konuk odaları, tarım aletleri alanı bulunmaktadır. Çiftlikte nar, armut, incir ve farklı türde sebzeler yetiştirilmektedir. Yenilenebilir enerji olarak güneş panelleri vardır (Furma Ekolojik Yaşam Çiftliği).

Fotoğraf 16: Furma Ekolojik Yaşam Çiftliği
(<https://www.tarim.com.tr/Surdurulebilir-Yasam-Alani-Furma-Ekolojik-Yasam-Ciftligi>)

3.9.13. Bademler Doğal Yaşam Köyü

Bademler doğal yaşam köyü İzmir ili Urla ilçesinde 1962 yılında kurulmuştur. Proje köyü olarak adlandırılan Bademler Yaşam Köyü 2018 yılında 315 dönümlük alanda faaliyetlere başlamıştır. Köyde bungalow evler, kompost tesisi, konaklama alanları, atölyeler, kooperatif ve kooperatif ürünleri pazarı bulunmaktadır. Köyün amaçları arasında kırsal kalkınma, ekolojik yaşam ve turizm vardır. Köyde doğal tarım yapılmaktadır. Köyde yetişen ve satışı olan ürünler armut, incir, nar ve farklı sebzelerdir. Köyde kamp-karavan turizmi yapılmaktadır (Doğru,2023. s. 207)

Fotoğraf 17: Bademler Doğal Yaşam Köyü
(<https://www.yeniasir.com.tr/izmir/2018/03/19/>)

3.9.14. İmece Evi

İmece Evi ekoköyü İzmir ili ilçesinde kurulmuştur. Dutlar Kolektifi adı verilen ve artık faaliyet göstermeyen bir kuruluşun devamı şeklindedir. İzmir'in Menemen ilçesinde bir doğal yaşam meydana getirmek amacı ile oluşturulan bu ekoköy, kuruluşundan 6 ay sonra faaliyetini devam ettirmeyerek kapatılmıştır. Daha sonra bu İmece evi kurularak ekoköy çalışmalarına devam edilmiştir. İmece evi 2011 ve 2020 yılları arasında varlığını devam ettirmiştir. 2020 senesinde ise Menemen ilçesinden ayrılarak Seferihisar ilçesi içerisinde yeniden bir inşa sürecini başlatmıştır. Yerleşke içerisinde az sayıda insan yaşamını devam ettirmektedir. Bu ekoköy içerisinde ise ahşap ve taştan yapılmış toplam dört bina bulunmaktadır. Bu mimari yapıların inşası tamamen gönüllü kişilerin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Doğal kaynaklardan maksimum düzeyde faydalanmak için su güneş enerjisi sayesinde ısıtılarak, elektrik ise rüzgârdan sağlanmaktadır. Etrafın temizliğinin sağlanması için kendi üretime geçtikleri doğal maddeler kullanılmaktadır. Yaşamlarını devam ettirmek için doğal besinlerin yetiştirilmesine oldukça önem vermektedirler. Bu doğrultuda biyodinamik ve geleneksel tarım yöntemlerinden faydalanmaktadırlar. Fakat yetiştirilmesi gerçekleşmeyen besinlerin dışarıdan temin edilmesi de ekoköy içerisinde yapılmaktadır. Bölge halkının en büyük geçim kaynağını da kendi ürettiği zeytinyağı, sabun gibi bölgede bolca üretilen besinler oluşturmaktadır (İmece Evi, 2020 akt. Ögk, 2021).

Fotoğraf 18: İmece Evi

(<https://indigodergisi.com/2018/01/imece-evi-ekolojik-komun-ciftlik/>)

3.10. Dünyada Tasarım Modelli Ekoköyler

3.10.1. Auroville Ekoköyü – Hindistan

Kuruluş Yılı	1968
Ülke	Hindistan
Bölge/Şehir	Tamil Nadu Eyaleti
Kurucu	Mirra Alfasa (Anne)
Kuruluş amacı	Sprittüel gelişim Sosyal rehabilitasyon Ekolojik rehabilitasyon
Tasarım modeli	Ruhani
Nüfus (2023)	2500
Toplam alan	1650 Hektar
Dünya görüşü	İnsan birliği ve evrensel barış Farklı kültürlerin inançlarına saygı
Mimari yapılar	Mantimadır, erdem bahçeleri ve odaları, konukevi, yurt binası
Peyzaj	Kırsal
İklim	Tropikal iklim
Permakültür	Meyve-sebze ve süt üretimi
Ekonomik sürdürülebilirlik	Yenilenebilir enerji ihracatı, teknolojik buluşlar (su pompası, ev aydınlatma seti), iç kaynakların verimli kullanımı, iç ve dış istihdam, topluluğa ait para ve kredi kartı sistemi
Sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik	Kuvvetli maneviyat Umut ve birlik Dayanışma ekonomisi
Yenilenebilir enerji	Güneş enerjisi, biyokütle enerji sistemi, yel değirmeni, rüzgâr tribünü, metan gazı toplama ünitesi

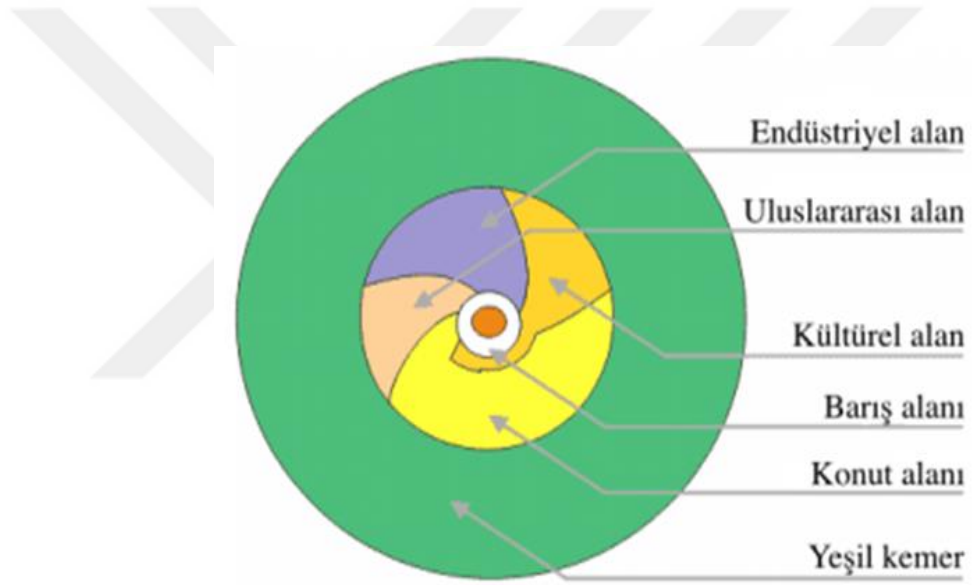
Tablo 1: Auroville Ekoköyü – Hindistan

Auraville ekoköyü, 8 Şubat 1968 tarihinde Mirra Alfasa (Anne) tarafından Hindistan'ın güneydoğusunda bulunan Tamul Nadu eyaletinde kurulmuştur. Ekoköy 1650 hektarlık alan içerisinde 190 farklı topluluğa ev sahipliği yapmaktadır. Auroville fiziksel gelişim yönünden ‘‘Dünyanın ihtiyaç duyduğu şehir’’ ya da geleceğin şehri olmak için bir model oluşturmuştur. Aurovillenin ilk tasarımı 1965 yılında Anne tarafından çizilmiş ve daha sonra Fransız mimar Roger Anger şehrin fiziksel gelişimi için çalışmalara dâhil edilmiştir. Auroville dünyanın en büyük ve en başarılı ekoköyü olma özelliğine sahiptir (The Galaxy Concept of the City Auroville, 2023).

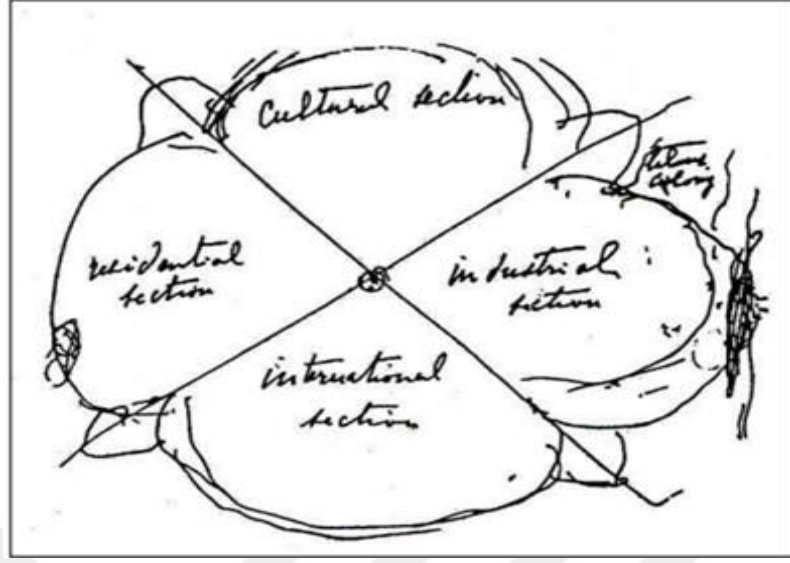
Auraville Ekoköyü'nün tasarımı Samanyolu spiral şeklindedir. Köyün ruhu olarak bilinen en önemli yapısı Matrimadir tapınağıdır. Tapınak çevresine barış alanı denmektedir. Bu alanda amfi tiyatro, toplanma alanları ve erdem bahçeleri bulunmaktadır. Alanda meditasyon yapılmaktadır. Amfi tiyatronun merkezinde, İnsan Birliği Kabı (Urn of Human Unity) olarak adlandırılan bir yapı bulunmaktadır. Bu yapı kap şeklinde tasarlanmıştır. Kabın içerisinde 23 Hindistan eyaletinin ve dünya üzerinde bulunan 121 farklı milletin getirdiği topraklar bir araya getirilmiştir. Bu merkezin kuzeyinde 109 hektarlık alanda Auroville'nin kendi kendine yetebilmesi üzerine odaklanmış endüstriyel alan bulunmaktadır. Bu alanda eğitim merkezleri, sanat ve zanaat atölyeleri, yönetim alanı, orta ve büyük ölçekli işletmeler bulunmaktadır. Kültürel alan merkezin kuzey doğusunda 93 hektar büyüklüğünde alana konumlandırılmıştır. Kültürel alan eğitim, spor faaliyetleri ve artistik uğraşlar amacıyla kullanılmaktadır. Uluslararası alan merkezin batısında 74 hektarlık alandadır. Bu alanda ulusal ve kültürel pavyonlar bulunmaktadır. Bu alan aynı zamanda kıtalara göre gruplandırılmıştır. Alanın amacı, yaşamın ulusalcı yaklaşımlardan daha verimli ve sürdürülebilir olduğunu göstermek ve aynı zamanda birlikte tüm çeşitliliği kucaklayabilmektir. Auroville'nin güney ve güney batısında konut için ayrılmış alan bulunmamaktadır. 189 hektar olan bu alanda batı, doğu ve kuzey yönlerinde parklar bulunmaktadır. Alanın 85 hektarlık bölümünde yapısal öğeler, 104 hektarlık bölümünü açık ve yeşil alan vardır. Ekoköy'ün kontrolsüz büyümemesi için tasarımda yeşil kemer uygulaması kullanılmıştır. Alanın çevresinde

oluşturulan yeşil alanda tarım alanları, botanik bahçeleri, orman ve çiftlikler bulunmaktadır. Bu bölge 405 hektarlık alanı içine almaktadır (AURAVILLE).

Auroville ‘nin dış kısmını çevreleyen kemerin güney yarısında, 50 dönümlük bir alanda çevre eğitim merkezi bulunmaktadır. Bu alanın 10 dönümü özel koruma ormanı, 25 dönümü arboretumdur. Özel koruma ormanında 5.500’den fazla bitki türü, arboretum bölümünde 250’den fazla ağaç bulunmaktadır. Aynı zamanda bölgenin florasını canlı tutmak için Tropikal Kurakçıl Herdem Yeşil Orman (Tropical Dry Evergreen Forest) isminde 50 bin fide üretimi yapabilen fidanlık kurulmuştur. (Zeybek, 2020, s. 387).

Şekil 4: Auroville Yerleşim Planı
(www.auroville.goc.tr. Erişim Tarihi: 20.10.2023)

Şekil 5: Auraville: Mirra Alfassa tarafından Auroville ekoköyünün ilk tasarımı (www.auroville.goc.tr)

Şekil 6: Auroville ekoköyünün 1966 yılından sonra araştırmalar neticesinde ortaya çıkan galaksi modeli (www.auroville.goc.tr)

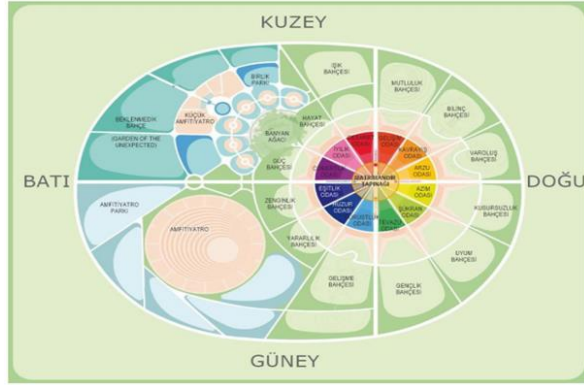
Matrimandir Tapınağı, Erdem Odaları ve Bahçeleri

Auravilla ekoköyünün ruhani merkezini temsil eden en önemli manevi yapıdır. 1972 yılında yapılan bu yapı ekoköy yerleşkesinin merkezi noktasına konumlandırılmıştır. Bu merkezde oditoryum ve meditasyon yapılmaktadır. 'Evrensel Modelin Tapınağı'' olarak bilinen bu yapının tasarımı altın mozaik kubbe şeklindedir.

Fotoğraf 19: Matrimandir
(<https://auroville.org/page/visiting-the-matrimandir>)

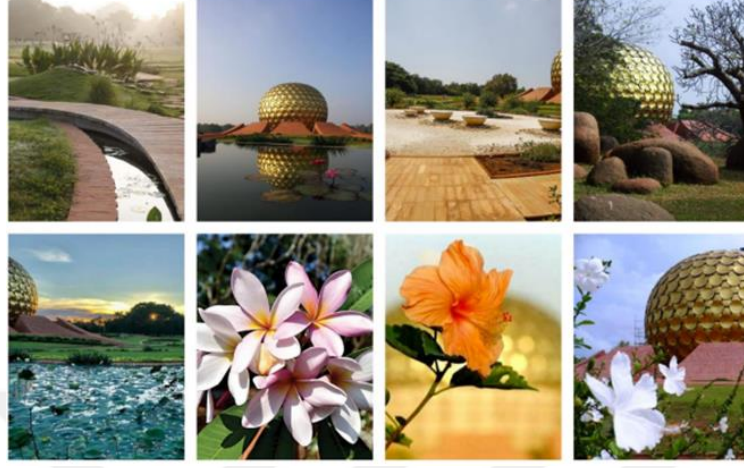
Matrimandir Tapınağı'nda Mira Alfasa'nın önerileri ile oluşturulmuş meditasyon odaları bulunmaktadır. Bu odalar minimanistik bir biçimde penceresiz olarak tasarlanmıştır. Odalar tamamı beyaz renktedir. Odaların ışıklandırması ortak meditasyon odası hariç, doğu felsefesinde aura rengine göre seçilmiştir.

Şekil 7: Matrimandir tapınağı, erdem odaları ve bahçeleri
(Zeybek, 2020, s:387).

Matrimandir Tapınağı'nı çevreleyen ve şekli nilüfer çiçeğine benzeyen 12 bahçe bulunmaktadır. 1969 yılında bahçeler tapınakla bütünleşmiş ve dikkat çekmiştir. Mother Mira Alfassa, ziyarete gelen insanların bu erdem bahçelerinde zihinsel ve fiziksel olarak şifa bulacağını dile getirmiştir. Bahçelerin tasarımı

tapınakta bulunan meditasyon odalarıyla ilişkilidir. Her bahçede erdemi temsil eden çiçekli bir bitki bulunmaktadır (Zeybek, 2020, s:387).

Fotoğraf 20: Erdem bahçeleri ve kullanılan bitki türleri
(The Galaxy Concept of the City Auroville, 2023)

3.10.2. Damanhur Ekoköyü – İtalya

Kuruluş yılı	1975
Ülke	İtalya
Bölge/Şehir	Piedmont Bölgesi
Kurucu	Bir grup sanatçı ve Entelektüel
Kuruluş amacı	Yeni bir dünya yaratmak Ruhani gelişim, değişim ve içsel dönüşüm
Tasarım modeli	Ruhani
Nüfus (2023)	1200
Toplam alan	600
Dünya görüşü	Paganizm ve modern yaşam
Mimari yapılar	Tempio Volante (Uçan Tapınak), Tempio di Giove (Jüpiter Tapınağı), Tempio di Venere (Venüs Tapınağı), Tempio della Luna (Ay Tapınağı), Damanhur Kültür Merkezi, Damanhur Okulu, Damanhur Fabrikası, Moleküler biyoloji laboratuvarı
Peyzaj	Ormanlarla kaplı dağların eteklerinde
İklim	Akdeniz iklimi
Permakültür	Tarım

Ekonomik sürdürülebilirlik	Tarım, sanat, turizm, ticaret
Sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik	Evrensellik, tüm insanlar eşittir Çeşitlilik, ekoköy üyeleri farklı din, kültür ve toplumlardan gelir Üyelerinin katılımını teşvik eden çeşitli yapılar ve programlara sahiptir Şifacılık eğitimi verilir
Yenilenebilir enerji	Güneş enerjisi Tohum tasarrufu

Tablo 2: Damanhur Ekoköyü – İtalya

Damanhur, dünyanın en yüksek teknolojisine sahip ekoköyüdür. Ekoköy, İtalya'nın Piedmont bölgesinde yer alır. 1975 yılında bir grup sanatçı ve entelektüel tarafından kurulan Damanhur, günümüzde 1200'den fazla insanın yaşadığı, kendine özgü bir topluluk haline gelmiştir.

Damanhur Ekoköyü, "Yeni Bir İnsan" yaratmak ve insanlığın gelişimine katkı sağlamak amacıyla kurulmuştur (Canetti, 2019, s. 3). Damanhur, "Yeni Bir İnsan'ı," kendi potansiyelini gerçekleştirmiş, evrensel sevgiyi paylaşan, uyum içinde yaşayan bir insan" olarak tanımlamaktadır (Cacciari, 2020, s. 12). Damanhur'a göre, "Yeni Bir İnsan" yaratmak, insanlığın geleceğini daha iyi bir hale getirmenin temel şartıdır.

Damanhur, kendi kendine yeten bir ekonomiye, eğitime ve kültüre sahiptir. Damanhur, sürdürülebilir bir ekoköyü olarak, diğer topluluklar için bir model teşkil etmektedir (Galbiati, 2023, s. 30).

Fotoğraf 21: Damanhur Ekoköyü (<https://www.cekulvakfi.org.tr/>)

Ruhani ekoköy olarak tasarlanan köy tapınak şehri olarakta adlandırılır. Tapınaklar genellikle benzersiz mimari tasarıma sahip içinde, insan ve evren arasındaki bağlantıyı kuran bir estetik anlayışı ile yapılmıştır. Tapınaklar içerisinde dini objeler, semboller ve heykeller bulunur.

Fotoğraf 22: Kutsal Orman Tapınağı

(<https://www.esquire.com.tr/ilginc/bu-ay-dergide/2018/03/22/damanhur-veryuzundeki-utopya>)

The Temples of Humankind, tapınak bir dağın yamaçına elle otularak yapılmıştır. 8 salondan oluşan tapınağın içi cam sanatı, heykeller, resimler ve mozaiklerle süslenmiştir.

Tempio Volante (Uçan Tapınak); Uçan tapınak olarak bilinen bu tapınak dini boyutundan çok sanat eseri olma özelliği ile bilinir. Tapınak, Damanhur'un kendine özgü sanat ve mimari tarzını yansıtmaktadır. Tapınak ziyarete açıktır fakat dini törenler yapılmamaktadır.

Tempio di Giove (Jüpiter Tapınağı), tapınak 1990 yılında yer altında keşfedilmiştir.

Tapınağın Özellikleri,

- Dini törenler için tasarlanmıştır,
- Tapınak mitolojik ve sembolik figürlerle süslenmiştir,
- Duvarlar fresklerle süslenmiştir,
- Tapınak yapımında doğal taşlar kullanılmıştır.

Tempio di Venere (Venüs Tapınağı), Tapınak farklı odalardan oluşmaktadır. Her oda farklı enerjiye sahiptir. Tapınak meditasyon ve ruhsal çalışmalar için kullanılmaktadır.

Tempio della Luna (Ay Tapınağı), Damanhur halkının Ay'a adanmış olduğu tapınaktır. Mistik ve spiritüel çalışmalar için kullanılmaktadır. (Canneti,2019).

Fotoğraf 23: Damanhur

(<https://www.esquire.com.tr/ilginc/bu-ay-dergide/2018/03/22/damanhur-yeryuzundeki-utopya>)

3.10.3. Konahana Ekoköyü – Japonya

Kuruluş yılı	1994
Ülke	Japonya
Bölge/Şehir	Nekozava, Fujinomiya
Kurucu	Masanobu Fuluoka
Kuruluş amacı	Çevreye duyarlı bir yaşam tarzı sürdürmek
Tasarım modeli	Ruhani
Nüfus (2023)	100 kişi
Toplam alan	100 dönüm
Dünya görüşü	İnsanların doğaya zarar vermeden yaşayabilecekleri ortam oluşturmak
Mimari yapılar	Prana mandir, Sanctuary House, Renai no Hoshi Chapel, Green Garden, Cafe Garadaino
Peyzaj	Kırsal
İklim	Ilıman iklim
Permakültür	Sebze, meyve, aromatik bitki, hayvansal gıda (süt, peynir, yumurta, yağ).
Ekonomik sürdürülebilirlik	Tarım, hayvancılık, turizm ve el sanatları.
Sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik	Müzik, konser, tiyatro oyunları, dans gösterileri. Kollektif yaşam: Köyde yaşayanlar, birlikte çalışır, birlikte yaşar ve birlikte öğrenir Doğal bitkilerle akıl hastalarını tedavi
Yenilenebilir Enerji	Güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi ve biyokütle enerjisi

Tablo 3: Konahana Ekoköyü – Japonya

Konahana Ekoköyü, Japonya'nın Aomori prefektörlüğünde, Tohoku bölgesinde yer alan bir ekokördür. Farklı kaynaklarda 1930 yılında yapıldığı görülsede Karen T. Litfin'in ekoköyler kitabında yapım yılı 1994 olarak görülmektedir (Litfin, 2014). Konahana Ekoköyü çevreye duyarlı bir yaşam tarzı

sürdürmek isteyen bir grup insan tarafından kurulmuştur. Konahana Ekoköyü, günümüzde yaklaşık 100 kişinin yaşadığı, kendine özgü bir topluluk haline gelmiştir. Ruhani ekoköy tasarım modeline göre yapılan ekoköyde, evler japon mimari tarzda ve sürdürülebilir malzeme kullanılarak yapılmıştır.

Fotoğraf 24: Konahana Ekoköyü – Japonya (<https://konohana-family.org/en/>)

Prana Mandir, Çevreye duyarlı bir şekilde yapılan Prada Mandir yoga, meditasyon ve spiritüel uygulamalar için tasarlanmıştır (Matsuo, 2015).

Sanctuary House, Konahana Ekoköyü'nün en önemli evidir. Dışarıdan gelen misafirler bu evde ağırlanmaktadır. Ev doğal ve sürdürülebilir malzemeden yapılmıştır.

Renai no Hoshi Chapel, Şapel dini ve spiritüel etkinlikler için kullanılmaktadır.

Green Garden, Konahana Ekoköyünün bulunan doğal parktır. Parkta yerel bitki türleri koruma altına alınmıştır. Dinlenme ve açık alanlar doğa ile uyumlu şekilde tasarlanmıştır.

Cafe Garadaino, organik ve sürdürülebilir ürünlerin kullanıldığı kafede ziyaretçiler ve topluluk üyeleri sosyalleşmektedir (GEN, 2019).

3.10.4. Findhorn Ekoköyü- İskoçya

Kuruluş yılı	1962
Ülke	İskoçya
Bölge/Şehir	Moray
Kurucu	Peter ve Eileen Caddy ve Dorothy Maclean
Kuruluş amacı	Spiritüel gelişim Sosyal rehabilitasyon Ekolojik rehabilitasyon
Tasarım modeli	Ruhani
Nüfus (2023)	500
Toplam alan	42 hektar
Dünya görüşü	İnsan, doğa ve rusallık arasındaki dengeyi kurmak Özsaygınlık, sevgi, saygı ve bütünlük gibi değerleri benimser
Mimari yapılar	Çömlek yapım atölyesi, dokuma atölyesi, bilgisayar firması, dizayn atölyesi, kitapçı, Rudolf Steiner okulu, ekolojik evler, Barrel House, Natural Sanctuary
Peyzaj	Kırsal
İklim	Ilıman okyanus iklimi
Permakültür	Tarım
Ekonomik sürdürülebilirlik	Topluluk destekli tarım, rüzgâr ve güneş enerjisi, AES mühendislik firması faaliyetleri, dış finans destek alımı, topluluğa ait para birimi ve kredi kartı, ekoköy içi teknoloji üretimi ve

	danışmanlık hizmetleri, dayanışma ekonomisi
Sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik	Pozitif değişim için beceri, anlayış ve ilham sunma, kişisel ve spritüel gelişme, yoga, meditasyon, doğa yürüyüşü, sanat-müzik
Yenilenebilir enerji	Rüzgâr tribünü, geri dönüşüm sistemi, su arıtma sistemi, solar termal su ısıtma sistemi

Tablo 4: Findhorn Ekoköyü- İskoçya

Findhorn Ekoköyü, İskoçya'nın Moray Firth bölgesinde, Findhorn Koyu'nda yer alan bir ekoköydür. 1962 yılında, Peter Caddy, Dorothy Maclean ve arkadaşları tarafından kurulmuştur. Findhorn Ekoköyü, günümüzde yaklaşık 500 kişinin yaşadığı, kendine özgü bir topluluktur (Findhorn Ecovillage).

Findhorn (Ekoköyü'nde 55 üzerinde ekolojik ev bulunmaktadır. Bu evler doğal ve geri dönüşüm malzemesinden yapılmıştır. Curdan Gardens Parkı, doğa dostu dinlenme alanları bulunmaktadır.

The Blue Angel Cafede, eköyde bulunan yerel ürün ve malzemeler kullanılarak atıştırmalıklar yapılır, gelen misafirlere ve topluluğa bunların satışı yapılmaktadır. The Phoenix Shop ve Restoran, Organik ürün menüleri bulunmaktadır. Vegan ve vejeteryan seçenekleri ile ünlüdür. Findhorn Foundation Store, el yapımı hediyelik eşyalar, kitaplar ve ekoloji dostu ürün satışı yapılmaktadır. Üniversall Hall, oyun, film, konser ve tiyatro gösterileri yapılmaktadır. Topluluk etkinlikleri yapılan merkezdir. Findhorn Kilisesi, İbadet ve dini etkinliklerin yapıldığı merkezdir (Findhorn, 2024).

Barrel House

Viski varillerinin geri dönüşümü ile oluşturulmuştur. 32 m2 daire şeklinde olan yapının içerisinde tek yatak odası vardır (Kara, 2014, s. 72).

Fotoğraf 25: Barrel House (www.yesilist.com)

Natural Sanctuary

Natural Sanctuary tapınağı, 1987 yılında geri dönüşüm malzemelerinden yapılmıştır. İklimine uygun bitkilerden çatısı yapılan yapının büyüklüğü 20 m2 dir. Belli zamanlarda farklı inanç sistemine ait eğitimler verilmektedir (URL3)

3.10.5. The Farm Ekoköyü -ABD

Kuruluş yılı	1971
Ülke	Amerika Birleşik Devletleri
Bölge/Şehir	Virginia, Appomattox County
Kurucu	Stephen Gaskin
Kuruluş amacı	Ekolojik gelişim Sosyal gelişim Sürdürülebilirlik
Tasarım modeli	Ruhani
Nüfus (2023)	220
Toplam alan	408.20 hektar
Dünya görüşü	Doğaya saygılı bir şekilde yaşamak, sürdürülebilir tarım uygulamalarını teşvik etmek

Mimari yapılar	Ahşap evler, ortak alanlar, tarım alanları
Peyzaj	Ormanlık, tarım arazisi
İklim	Nemli karasal iklim
Permakültür	Tarım, hayvan, su tasarrufu
Ekonomik sürdürülebilirlik	Tarım, turizm ve el sanatları
Sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik	Doğal inşa yapıları Karavan ve mobil evler Ortak konut yapıları Bağımsız/Bireysel konut yapıları
Yenilenebilir enerji	Güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi, kompostlama, atık geri dönüşümü

Tablo 5: The Farm Ekoköyü-ABD

Farm Ekoköyü, Amerika Tennessee'nin Lewis County bölgesinde, Summertown kasabasına yakın bir yerde konumlanmaktadır. Şiddetsizlik (nonviolence) ve Dünya'ya saygı (respect for earth) ilkelerini hayatlarına düstur edinmiş bir topluluktur. The Farm, Stephen Gaskin ve arkadaşlarının San Francisco'dan ABD'nin çeşitli eyalet ve şehirlerine dört ay boyunca 60 otobüs, kamyonet ve karavanlar eşliğinde gezerek konuşmalar yaptıktan sonra kurdukları eko köydür. Bu yolculuk sırasında, bir topluluk haline gelmişlerdir. California'ya döndükten sonra, birlikte arazi satın alma kararı almışlardır (Stevenson, 2014, s. vii). Ayrıca, topluluk üyeleri çeşitli kâr amacı gütmeyen kuruluşlar (nonprofit institutions) kurmuşlardır. Bu kuruluşlar arasında yardım ve kalkınma kuruluşu olan Plenty International ve 1,358 dönüm (550 hektar) olan Big Swan Headwaters Preserve'yi kuran Swan Conservation Trust bulunmaktadır. Farm Ekoköyü, yaklaşık 200 üye ve sakinle çalışmalarına devam etmektedir. Farm'ın orijinal tezahüratında, bütün doktrin ve inanç sistemlerinden bağımsız yaşamın kutsallığına, ruhsal bir boyutun gerçekliğine ve evrensel kardeşlik anlayışına sahiptirler (Granju, 1999; Douglas, 2014).

The Farm'ın sakinleri bugün birçok farklı konut tarzında yaşamaktadır. Çoğu müstakil evlerdir. Tüm araziler ortak olduğundan, araziye bağlı tüm binalar vakfın mülkiyetindedir. Bireysel üyelerin evlerinin tapusu yoktur, ancak inşaat ve bakım giderlerine yaptıkları kişisel yatırıma dayalı özsermayeyi ellerinde tutmaktadırlar.

Evlerin çoğunun ilk inşaatı, her yapının birkaç aileyi ve birkaç bekâr insanı barındıracağı topluluğun ilk toplumsal dönemlerinde gerçekleşmiştir. Sonrasında bireysel üyeler veya çiftler bir evin mülkiyetini üstlenmişlerdir. Bakım ve iyileştirmeler için ihtiyaç duyulduğunda binalara yatırım yapmaya başlamışlardır. Ortak kullanım süresi boyunca bir yapı 20, 30, 40 veya daha fazla kişiye kalacak yer imkânı sağlamaktadır. Büyük evlerin bazıları iki katlı evlere bölünmüştür. Hatta bazı evlerde geceyi geçirmek üzere gelen misafirler için uygun odalar bulunmaktadır (Stevenson, 2014, s. 105).

The Farm (Tennessee), çeşitli doğal yapı malzemeleriyle inşa edilmiş çok sayıda ev ve diğer bina örneğine sahiptir. İdeal olarak bu malzemeler, çevredeki ormanlardan elde edilen ahşap, yakındaki çiftliklerden gelen saman ve topraktan elde edilen kil gibi yerel kaynaklardan sağlanır. Odun parçaları, yakacak odun büyüklüğünde kesilir. Kavak kütükleri hava boşluklarıyla doldurulur ve iyi bir yalıtım sağlanır. Kütüklerin arasındaki boşluk doğal malzemelerden yapılmış bir sıvayla doldurularak farklı yapılarda evler inşa edilir. Doğal malzemelerin kullanımının yanında dönüştürülebilirlik ilkesi önemli bir yer tutmaktadır (Stevenson, 2014, s. 127).

Fotoğraf 26: The Farm, Amerika Birleşik Devletleri Çiftlik Karşılama Merkezi
(<https://thefarmcommunity.com/>)

Çiftliğe ilk girişte, Çiftlik Karşılama Merkezi bulunmaktadır. Topluluk, etkinlik takvimi ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlardan gelen literatür hakkında bilgiler yer almaktadır. Çiftliğin içerisinde yer alan yayıncılık şirketinin yazıp bastığı

birçok kitap, batık tişörtler, duvar süsleri ve diğer hediyelik eşyalar, Karşılama Merkezi'nde satışa sunulmaktadır (Stevenson, 2014, s. 142).

Bu ekoköyde, “Farm Store” adı verilen organik ürünlerin satıldığı bir alan bulunmaktadır. Çelik kubbeye benzeyen bir yapıya sahiptir. Bu yapı da geri dönüştürülerek yapılmıştır. 1980'lerin başında The Farm'da çalışan insanlar bu çeliği çevre bölgelerdeki terk edilmiş binalardan taşımış ve bu yapıyı birbirine bağlamışlardır (Stevenson, 2014, s. 111).

Şekil 8: The Farm Eko Köyü Tasarım Modeli (<https://thefarmcommunity.com/welcome-center-campground/>)

The Farm'daki binaların enerji tüketimini minimize etmek için çeşitli yöntemler kullanılmaktadır. Bunlar arasında, yüksek verimli ısıtma, havalandırma ve iklimlendirme sistemleri, enerji tasarruflu aydınlatma çözümleri ve güneş paneli gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı yer almaktadır. Bu sayede topluluk genelinde enerji tüketimi azaltılmakta ve çevresel etki en aza indirilmektedir (Stevenson, 2014, s. 108).

The Farm, Tennessee'deki su tasarrufu stratejileri, çeşitli yöntemler ve uygulamalarla desteklenen bütüncül bir yaklaşımı içermektedir. Bu stratejiler, hem suyun verimli kullanımını teşvik etmeyi hem de yerel su kaynaklarının korunmasını hedeflemektedir. Birinci strateji, yağmur suyu toplama sistemlerinin kullanımını içermektedir. The Farm'daki birçok binada, yağmur suyu toplama sistemleri bulunmaktadır. Bu sistemler, çatılardan gelen yağmur suyunu toplar ve depo tanklarına yönlendirmektedir. Toplanan yağmur suyu, bahçe sulaması, tuvalet

sifonları ve diğer alanlarda kullanılmak üzere depolanmaktadır. İkinci strateji, gri su geri dönüşümüdür. Gri su, lavabo, banyo ve çamaşır makinesinden gelen kullanılmış suyu ifade etmektedir. The Farm' da gri su, geri dönüşüm sistemleri kullanılarak bu su arıtılarak tekrar kullanılabilir hale getirilir. Üçüncü olarak, düşük akışlı donanımların kullanımı su tasarrufu sağlar. The Farm'daki binalarda, düşük akışlı musluklar, duş başlıkları ve tuvaletler gibi su tasarrufu sağlayan donanımlar tercih edilir. Dördüncüsü, bitki seçimi ve bahçe tasarımını içermektedir. The Farm'da bahçe tasarımı ve bitki seçimi, su tasarrufu odaklı olarak planlanır. Kuraklığa dayanıklı bitki türleri tercih edilir ve bahçe sulama ihtiyacı minimize edilir. Son olarak, eğitim ve farkındalık önemli bir stratejidir. The Farm topluluğu, su tasarrufu konusunda üyelerini ve ziyaretçilerini bilinçlendirmek için düzenli olarak eğitim programları ve farkındalık kampanyaları düzenler (Stevenson, 2014, s. 203).

3.10.6. Zegg Ekoköyü- ABD

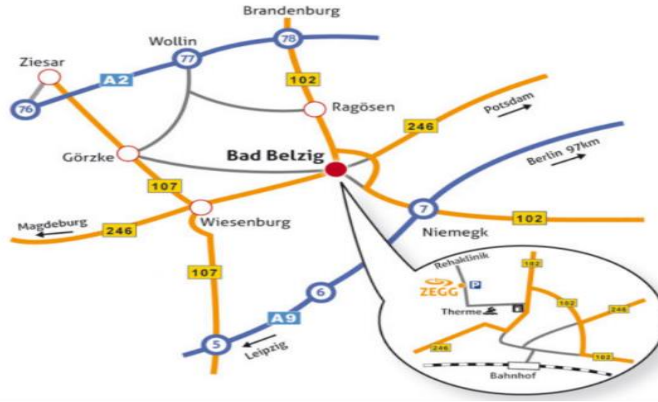
Kuruluş yılı	1991
Ülke	Almanya
Bölge/Şehir	Brandenburg
Kurucu	Dieter Duhm, Sabine Lichtenfels, Charly Rainer
Kuruluş amacı	Sürdürülebilir, topluluk temelli ve demokratik bir yaşam tarzı oluşturmak
Tasarım modeli	Elektrik Ruhani
Nüfus (2023)	Yaklaşık 150
Toplam alan	300 dönüm
Dünya görüşü	Barışçıl iletişim, doğaya uyumlu yaşam
Mimari yapılar	Ahşap evler, ortak alanlar, tarım alanları
Peyzaj	Banliyö
İklim	Nemli karasal iklim
Permakültür	Permakültür uygulamalarına büyük önem verilir
Ekonomik sürdürülebilirlik	Köy, topluluk temelli bir yaşam tarzı sürdürmektedir. Karar alma süreçleri

	demokratiktir. Sanat ve kültür etkinliklerine büyük önem verilir
Sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik	Köy, topluluk temelli bir yaşam tarzı sürdürmektedir. Karar alma süreçleri demokratiktir. Sanat ve kültür etkinliklerine büyük önem verilir
Yenilenebilir enerji	Köy, güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi ve biyokütle gibi yenilenebilir enerji kaynakları kullanmaktadır

Tablo 6: Zegg Ekoköyü- ABD

ZEGG Ekoköyü (Zentrum für Experimentelle Gesellschaftsgestaltung-Deneysel Kültürel Tasarım Merkezi), Almanya'nın Brandenburg eyaletinde, Belzig kasabası yakınlarında yer alan bir ekoköydür. 1991 yılında, Werner Schmidt ve bir grup arkadaşı tarafından kurulmuştur. Kuruluş amacı, yeni aşk ve cinsellik biçimlerini aramak, kişisel ve küresel iyileşmenin tezahürünü yaşamaktır. Dürüst ve şeffaf iletişimi teşvik ederek güvene dayalı bir kültür oluşturmayı önceliklerinden biri olarak benimsemektedir. Bu toplulukta, yaklaşık 100 yetişkin ve çocuk bir arada yaşamaktadır (Litfin, 2017).

ZEGG, eski Doğu Alman gizli polis teşkilatı STASI' nin terk edilmiş eğitim merkezini devralmış ve bölgeyi canlandırmak için büyük çaba sarf etmiştir. Özellikle Berlin Duvarı'nın yıkılmasının ardından, Doğu Almanya'daki bir gizli polis teşkilatının eski binasını dönüştürme girişimi, ZEGG'in bölgesel siyasi bir hamle ile geçmişin izlerini silme çabasının sembolü haline gelmiştir. Bu çabaların bir parçası olarak, bölgeyi bir kaynak ve gelir sağlayıcı bir alan haline getirmeye çalışmıştır. Bu hedefe ulaşmak için, Der Winkel adlı özerk bir okulun kurulmasına yardımcı olmuştur (Dawson, 2006).

Şekil 9: ZEGG Ekoköyü, Almanya Tasarım Modeli
<https://www.zegg.de/en/about-us/arrival>

Der Winkel, aşırı sağcılığa ve şiddete karşı hoşgörüyü savunurken, mülteciler ve sığınmacılarla hazırlanan projeleri desteklemekte, adil ticaret ürünlerini teşvik etmekte, topluluk destekli tarımı desteklemekte ve her türlü kültürel etkinliği teşvik etmektedir. Ayrıca, yerel takas ticareti sistemlerine ve ormanın içindeki bir çocuk yuvasına ev sahipliği yapmaktadır. ZEGG, bölgedeki diğer küçük topluluk projelerini desteklemek ve bölgesel dayanışmayı artırmak için bir arkadaşlık, dayanışma ve destek ağı kurmuştur. Bu çalışmaları, 2005 yılında Avrupa Ekoköy Mükemmellik Ödülü'ne layık görülmüştür (Dawson, 2006).

ZEGG, sürdürülebilirlik, topluluk ve demokratik yönetim ilkelerine dayalı bir yaşam tarzı sürdürmektedir. Bu sebeple, tasarım modeli de sürdürülebilirlik ilkesine dayalı olarak planlanmış ve doğal kaynakları mümkün olduğunca korumaya odaklanmıştır.

ZEGG Ekoköyü'nde, topluluk üyelerinin yaşadığı konutlar bulunmaktadır. Bu konutlar genellikle çeşitli boyutlardadır ve topluluğun ihtiyaçlarına göre tasarlanmışlardır. Bazıları sadece bir ailenin kalabileceği büyüklükte ya da daha küçük evlerden, topluluk yaşamını destekleyen daireler veya toplu konutlar da bulunmaktadır (Torrence, 2015).

Fotoğraf 27: ZEGG Ekoköyü, Almanya (<https://www.zegg.de/en/>)

Topluluğun bir araya gelip etkileşimde bulunabileceği, toplantılar yapabileceği ve etkinlikler düzenleyebileceği alanlar bulunmaktadır. Bu alanlar, genellikle çeşitli eğitim ve etkinlikler için açık hava ve kapalı mekânları içermektedir. Çocuklar için oyun alanları, meditatif odalar ve yüzme havuzu gibi çeşitli yapıları içermektedir. Ayrıca, “Herbst Aktion” adlı bir gönüllü programı düzenlemekte ve kışa hazırlık için çeşitli aktiviteler yapmaktadır (Torrence, 2015).

Sürdürülebilir bir yaşam tarzını teşvik etmek amacıyla, ZEGG Ekoköyü'nün yerleşim planında “ZEGG Garten” adlı topluluğun %50 ile %70 oranında beslenme ihtiyacını karşılayan tarım alanları da bulunmaktadır. Bu alanlar, organik tarım ve permakültür prensiplerine göre işlenmektedir. Ekolojik dengeyi korumak ve doğal yaşamı desteklemek için, ZEGG Ekoköyü'nün yerleşim planında geniş yeşil alanlar ve doğal koruma alanları bulunmaktadır. Bu alanlar, topluluğun rekreasyon ve dinlenme ihtiyaçlarını karşılamakta ve biyoçeşitliliği korumaktadır.

ZEGG, güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi ve biyokütle gibi yenilenebilir enerji kaynakları kullanmaktadır. Köydeki güneş enerjisi santrali, köyün elektrik ihtiyacının yaklaşık %70'ini karşılamaktadır. Köydeki rüzgâr enerjisi santrali ise köyün elektrik ihtiyacının yaklaşık %30'unu karşılamaktadır. Köydeki biyokütle santrali, köyün ısıtma ve soğutma ihtiyacının yaklaşık %100'ünü karşılamaktadır. Hatta bu topluluğa özgü Holzhackschnitzelheizanlage adlı bir talaş ısıtma sistemi de

bulunmaktadır. Bu sistem sayesinde ekoköyün ısınma vb. ihtiyaçları doğal yöntemlerle sağlanmaktadır (Torrence, 2015).

3.10.7. Sieben Linden Ekoköyü - Almanya

Kuruluş yılı	1997
Ülke	Almanya
Bölge/Şehir	Wendland
Kurucu	Aktivist topluluğu
Kuruluş amacı	Ekolojik rehabilitasyon Sosyal rehabilitasyon Spritüel rehabilitasyon
Tasarım modeli	Ekolojik
Nüfus (2023)	300
Toplam alan	82.5 hektar
Dünya görüşü	Ekolojik iz bırakarak yaşamayı deneyimlemek
Mimari yapılar	Libelle, Brunnenwiese, Stohpolis,
Peyzaj	Kırsal
İklim	Ilıman iklim
Permakültür	Meyve, sebze
Ekonomik sürdürülebilirlik	SiGe Kooperatifi
Sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik	Yoga, tiyatro, müzik etkinlikleri, atölye çalışmaları
Yenilenebilir enerji	Güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi

Tablo 7: Sieben Linden Ekoköyü - Almanya

Sieben Linden projesi, 1989 yılında birkaç kişinin bir araya gelerek kendi kendine yeten, ekolojik bir köy fikrini tartışmasıyla başlar. 1993 yılında, Groß Chüden adlı köyde bir proje merkezi satın alınır. 1997'de, grup Sieben Linden'in

günümüzdeki arazisini satın alır ve Groß Chüden'de yaşayan bazı insanlar birkaç ay sonra Sieben Linden'e taşınır. Sieben Linden Ekoköyü, Almanya'nın Saxony-Anhalt eyaletine bağlı Altmark-Salzwedel ilçesindeki Beetzendorf topluluğunda bulunmaktadır. 1999'dan bu yana, bir otopark, yollar, elektrik, telefon hatları, kuyular, bitki drenaj sistemi, göletler, amfi tiyatro, rüzgâr koruyucu çitler gibi çeşitli altyapı unsurları kurulmaya devam etmektedir. Günümüzde yaklaşık olarak yüz yetişkin ve kırk çocuk ve genç, on bir adet saman balyası evde ve kırk kadar iyi yalıtılmış inşaat römorkunda yaşamaktadır. İşbirlikçi olarak örgütlenmiş köy, 100 hektarlık bir araziye yayılmaktadır (Ökodorf Sieben Linden, 2018a).

Fotoğraf 28: Sieben Linden, Almanya (<https://siebenlinden.org/de/agroforst/>)

Sieben Linden'da, ekolojik ayak izi üzerine çalışmalar yapılmaktadır. Ekolojik ayak izi, yaşam tarzımızın dünya ekolojisi üzerindeki etkisini belirlemekte önemli bir role sahiptir. Bu iz, gezegenin kaynaklarını ne kadar kullandığımızı ve çevreye ne kadar zarar verdiğimizizi gösterir. Sieben Linden'deki ekolojik ayak izi, köyün yaşam tarzının dünya ekolojisi üzerindeki etkisini ölçen bir göstergedir. Bu iz, kaynak tüketimi ve çevresel etkiyi belirler. Köy, sürdürülebilir bir yaşam biçimini benimseyerek bu ayak izini mümkün olduğunca küçük tutmayı amaçlar. İyi planlanmış projeler, topluluk katılımı ve bilimsel değerlendirmeyle, Sieben Linden sakinleri ekolojik ayak izlerini azaltarak daha sürdürülebilir bir geleceğe doğru ilerlemeyi hedefler. Bu amaçla; ulaşım ve seyahat seçimleri, beslenme alışkanlıkları, kamusal altyapı ve hizmetlerde karbon ayak izini azaltmaya ve sürdürülebilir tarımı teşvik etmeye yönelik çalışmalar yapmaktadırlar (Ökodorf Sieben Linden, 2018b).

Günümüzde Sieben Linden Ekoköyü, elektrik enerjisini fotovoltaik paneller aracılığıyla sağlayarak ve sıcak su ihtiyacını güneş panelleriyle karşılayarak

sürdürülebilir bir enerji kullanımı benimsemiştir. Doğal kaynaklara olan bağlılıkları, odun ve kerpiç gibi doğal malzemelerin geniş kapsamlı kullanımıyla kendini göstermektedir. Aynı şekilde, ısınma ihtiyaçlarını kendi arazilerindeki odun kaynaklarından karşılamakta ve beslenme için gerekli olan sebzelerin %75'ini kendi üretimlerinden temin etmektedirler. Son yıllarda topluluk, hızla artan bir nüfusa sahiptir ve bu artış, Sieben Linden'de çeşitliliğin birlik içinde var olduğu bir ortamın öne çıkmasına yol açmıştır. Bu kavram, bilinçli topluluk deneyiminin önemli bir yönü olarak dikkat çekmektedir (Dawson, 2006, ss. 39-41).

Şekil 10: Linden'in Permakültür İlkelerine Bağlı Tasarım Modeli
(<https://siebenlinden.org/de/oekodorf-sieben-linden/oekologie/permakultur/>)

Sieben Linden, permakültür ilkelerine bağlı olarak tasarlanır ve ihtiyaçlar doğrultusunda değişen ve gelişen bir yapıya sahiptir. Ekolojik ve sürdürülebilir ilkeleri temel alır ve genellikle doğal malzemelerin kullanımına dayanır. Saman balyaları, kerpiç, ahşap ve diğer doğal malzemeler ev inşaatında yaygın olarak kullanılır. Bu malzemeler, çevresel etkiyi azaltmak ve enerji verimliliğini artırmak için seçilir. Evler genellikle topluluk katılımıyla inşa edilir, bu da hem ekolojik olarak sürdürülebilir evlerin yapılmasını sağlar hem de topluluk dayanışmasını güçlendirir. Bu yapılar, doğal güzellikleriyle bilinirken, iç mekânlar da sağlıklı bir ortam sunarlar, böylece Sieben Linden'deki yaşam tarzının temelini oluştururlar. Köyün merkezinde, ekolojik olarak restore edilmiş yarı ahşap bir çiftlik evi bulunur; burası topluluğa ve seminer odalarına ev sahipliği yapar. Bahçede ise kendi kendine

yetebilmek için meyve ve sebzeler yetiştirilmektedir. Kompost tuvaletler, bir kanalizasyon arıtma tesisi ve güneş panelleri, yerel enerji sağlamak ve kapalı materyal döngüleri oluşturmaktadır. Çeşitli kültürel ve sosyal arka planlardan, yaş gruplarından ve engelli bireylerden gelen insanları bir araya toplar. Ekoloji, Ekonomi, Sosyal ve Kültür olmak üzere dört boyutta sürdürülebilirlik için çaba sarf eden bir köy olarak tanımlanmaktadır (Tuğun& Karaman, 2014, s. 324).

3.10.8. Currumbin Ekoköyü – Avustralya

Kuruluş yılı	2006
Ülke	Avustralya
Bölge/Şehir	Queensland
Kurucu	David Thomson
Kuruluş amacı	Sürdürülebilirlik
Tasarım modeli	Ekolojik
Nüfus (2023)	350
Toplam alan	270 dönüm
Dünya görüşü	Ekoloji ve sürdürülebilirlik
Mimari yapılar	Ekolojik malzemeler kullanılarak inşa edilmiş, enerji verimliliği ve doğal ışık kullanımı ön planda olan yapılar
Peyzaj	Kırsal
İklim	Subtropikal iklim
Permakültür	Ekolojik tarım
Ekonomik sürdürülebilirlik	Ekoköy turları, konaklama, tarım, el sanatları, eğitim atölyeleri
Sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik	Sağlık odaları, bir okul, bitki hastanesi, bir geri dönüşüm merkezi, topluluk merkezi ve açık alanlar, tiyatro, konser
Yenilenebilir enerji	Güneş enerjisi

Tablo 8: Currumbin Ekoköyü-Avustralya

Currumbin Ekoköyü, Queensland'in Gold Coast bölgesinde, doğayla uyumlu ve sürdürülebilir bir yaşam tarzını teşvik etmek amacıyla tasarlanmış bir topluluk alanıdır. Bu köy, bir arkadaş grubunun 1990'lı yılların sonlarında başlattığı bir projenin ürünüdür. 2006 yılında ilk ev tamamlanarak sakinlerini ağırlamaya

başlamıştır. Günümüzde, bu canlı topluluk, geniş bir vahşi yaşam alanına ev sahipliği yapmakta olup yaklaşık 350 yetişkin ve 120 çocuk ile birlikte yaşamaktadır. Ayrıca, 65' ten fazla kanguru ve birkaç küçük işletme de burada faaliyet göstermektedir. Currumbin Ekoköyü, 147 arsanın bulunduğu 270 dönümlük geniş bir araziye yayılmıştır ve çevresel koruma ve sürdürülebilirlik konularında liderliği nedeniyle 33'ten fazla ödül kazanmıştır. Bu ödüller, köyün Avustralya'nın en ödüllü yerleşim alanı olmasını sağlamıştır (Hyde, Moore, Kavanauh, Watt & Schianetz, 2012, ss. 106-108).

Fotoğraf 29: Currumbin Ekoköyü, Avustralya (a.<https://mongard.com.au/project/the-ecovillage-at-currumbin/> b. <https://theecovillage.com.au/contact/>)

Currumbin Ekoköyü' nün içerisinde beş farklı yapı bulunmaktadır. Bunlar, ekoköydeki faaliyetleri düzenlemek ve yönetmek için oluşturulmuş kuruluşlardır. İlki, Ana Beden Kurulu (Principal Body Corporate)'dur. Currumbin Ekoköyü' nün genel yönetimini ve işleyişini denetleyen ana yapıdır. Tüm diğer kuruluşların üzerinde bir otoriteye sahiptir. İkincisi, “Creek Ecohamlets” tir. Bu bölge, ana salon ve orta salon gibi topluluk tesislerini içermektedir. 30 kişilik orta salon ile en fazla 75 kişilik oturma düzenine sahip ana salondan oluşmaktadır. Orta salon, büyük mutfaka bir servis alanıyla birleşmektedir. Büyük mutfak, yemek hazırlama alanı, pişirme ve soğutma olanaklarıyla donatılmıştır. Üçüncüsü, “Valley Terraces Ecohamlets” dir. Dördüncüsü, “Highlands Ecohamlets” tir. Ekoköyün yüksek kesimlerinde bulunan bir başka kurula verilen addır. Beşincisi ise Köy Merkezi (Village Centre)' dir. Köy

Merkezi, topluluğun ticaret ve sosyal etkinliklerini barındıran ana alandır (Currumbin, 2013b).

Şekil 11: Currumbin Ekoköyü Tasarım Modeli (<https://mongard.com.au/project/the-ecovillage-at-currumbin/>)

Sakinlerin kullanımına sunulan topluluk merkezi, büyük bir ödül kazanan havuz, Bali kulübeleri, geniş bir mutfak, iki salon, kütüphane ve oyun parkı gibi birçok olanak sunmaktadır. Köyde ayrıca bir eğlence salonu ve basketbol sahası gibi ek tesisler de bulunmaktadır. Ekoköyde yer alan GROUND, taze, yerel ve organik ürünlerin satıldığı bir pazaryeri ve sağlık uygulayıcı odalarını içermektedir. Köyde bulunan bu işletmeler, topluluğun ihtiyaçlarını karşılamak ve sürdürülebilir bir yaşam tarzını teşvik etmek amacıyla hizmet vermektedir. Köy, doğal çevreye saygılı bir şekilde tasarlanmış olup sakinlerin çoğunun elektrik faturaları neredeyse yoktur. Evlerin su gereksinimleri tamamen kendi kendine yetebilirken, atık suyun geri dönüştürülmesiyle ilgili merkezi bir sistem kullanılmaktadır (Currumbin, 2013a).

3.10.9. EVI -Ithaka Ekoköyü -ABD

Kuruluş yılı	1994
Ülke	Amerika Birleşik Devletleri
Bölge/Şehir	Newyork-Los Angeles
Kurucu	Tanrıbanu Rahvani
Kuruluş amacı	Sürdürülebilir gelecek Karbon ayak izi
Tasarım modeli	Ekolojik
Nüfus (2023)	200
Toplam alan	70 dönüm
Dünya görüşü	Ekolojik, Seküler
Mimari yapılar	Enerji verimliliği ve çevre dostu malzemeler kullanılarak inşa edilmiş evler, ortak kullanım alanları, tarım alanları
Peyzaj	Kırsal
İklim	Temperat iklim
Permakültür	Sürdürülebilir tarım yöntemleri kullanarak işletilen tarım alanları
Ekonomik sürdürülebilirlik	Köyün sakinlerinin kendi gıdalarını üretmeleri, el sanatları yapmaları veya köyde bulunan işletmelerde çalışmaları gibi çeşitli yollarla ekonomik olarak bağımsız ve güvencede yaşamaları hedeflenmektedir
Sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik	Köyün sakinlerinin ortak mülkiyet ve işbirliğine dayalı bir yaşam tarzı benimsemeleri, farklı kültürlerden insanların bir arada yaşaması ve kültürlerarası diyalogun geliştirilmesi

hedeflenmektedir

Yenilenebilir enerji

Köyün enerji ihtiyacının %80'i yenilenebilir kaynaklardan karşılanmaktadır. Bu kaynaklar arasında güneş panelleri, biyogaz sistemleri ve küçük rüzgar türbinleri bulunmaktadır

Tablo 9: EVI-Ithaca Ekoköyü-ABD

Ithaca Ekoköyü, kurucularının orta sınıf Amerikan vatandaşları tarafından kolayca benimsenebilir bir model oluşturma amacıyla yola çıktığı bir girişimdir. Projenin temelleri, “Yaşanabilir Bir Dünya İçin Küresel Yürüyüş” sırasında atılmıştır. Bu yürüyüş sırasında, öncülerden bazıları Kuzey Amerika'nın en tanınmış ekoköyünün oluşum sürecini başlatmıştır. İlk vizyon geliştirme toplantıları 1991 yılında yapılmıştır. Arama komiteleri, fon bulma çalışmaları ve yasal süreçlerle uğraşmıştır. Bu süreç sonunda, New York eyaletinde Ithaca şehrine yaklaşık üç kilometre uzaklıkta yarı kırsal bir arazi bulunmuş ve burası ekoköy için uygun görülmüştür. Bu bölge, proje hayata geçirilirken kolaylıkla alana gidip gelebilmeleri sebebiyle Ithaca Ekoköyü'nün New York'ta yaşayan öncüleri tarafından tercih edilmiştir. Ancak, seçimde etkili olan en önemli faktörlerden biri, bölgenin ekolojik açıdan zengin olması ve uygun arazi fiyatlarıdır (Bokaer, 1991, s.16). EVI, destekçilerinin katkılarıyla 70 dönüm arazi satın alarak ekoköyün tasarım ve kuruluş süreçlerini başlatmıştır. Ardından toplantılarla birlikte ev inşası için gerekli adımlar atılmış ve 172 dönümlük arazi satın alınarak yaşamaya başlanmıştır. Proje, yaklaşık 500 kişilik bir topluluğun kurulmasını öngörmektedir (Walker, 2016, s. 272).

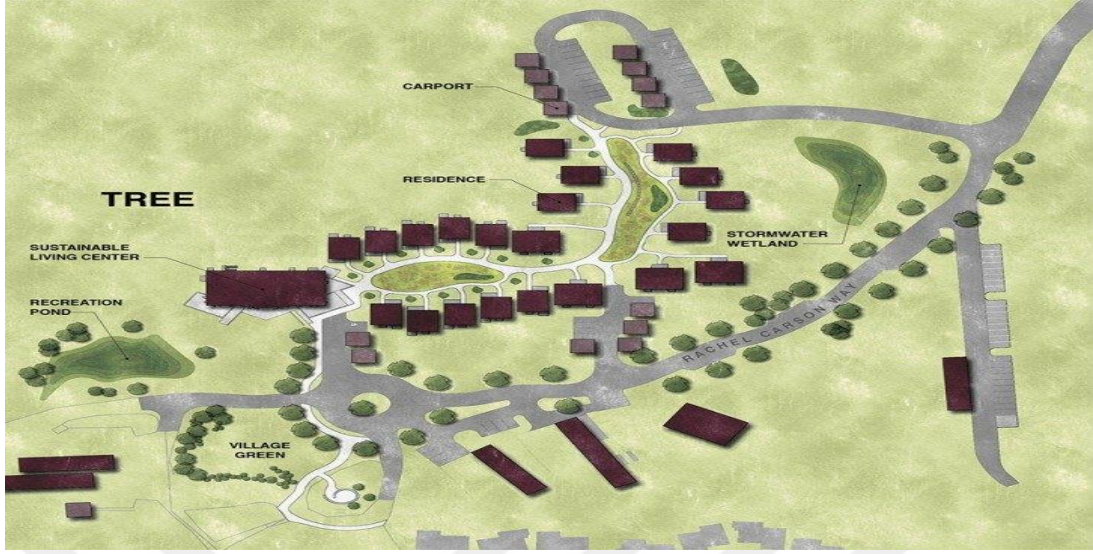
Ithaca Ekoköyü, New York'a ve Kanada sınırına oldukça yakın bir konumdadır. Bu nedenle, kentsel ekoköyler sınıfında değerlendirilir. 2015 yılı itibarıyla, resmi internet sitelerinde belirtildiği üzere, 175 dönümlük arazide, 75 ev ve 175 kişinin yaşadığı bir ekoköy olarak tanımlanmaktadır. Günümüzde ise üç konut bölgesine sahip olan ekoköy, dünyanın en büyük co-housing yerleşkelerinden biridir. FroG, SoNG ve TREE adları verilen bu konut bölgeleri, topluluğun dayanışma ve paylaşım kültürünün bir göstergesidir. Ayrıca, 175 dönüm arazinin % 80'inden fazlası yeşil alan olarak planlanmıştır, böylece doğanın korunması ve topluluğun doğayla uyumlu bir şekilde yaşaması sağlanmaktadır (EVI, 2018).

Fotoğraf 30: EVI -Ithaca Ekoköyü, Newyork (<https://ecovillageithaca.org/>)

Ekoköy sakinlerinin en az %60'ı, topluluğun işlerini yürütmek için yarı zamanlı olarak çalışmaktadır. Topluluğun kontrolü altındaki arazinin %95'ini organik tarım arazileri, otlak alanları ve ormanlar oluşturmakta, böylece doğal kaynakların sürdürülebilir bir şekilde kullanılması sağlanmaktadır (Dawson, 2006, ss. 42- 44).

EVI, ekolojik verilerin titizlikle incelendiği bir yapıya sahiptir. Yeşil binalar, güneş enerjisi kullanımı, paylaşmanın önemi ve ekolojik ayak izi konuları resmi internet sitelerinde geniş bir şekilde açıklanmaktadır. Ekoköy, soğuk kış aylarında güneş enerjisini en iyi şekilde kullanmayı hedeflemektedir. Bu amaçla, binaların güney cephelerinde geniş pencereler ve cam duvarlar bulunurken, kuzey cephedeki pencereler sadece ışık ihtiyacını karşılayacak büyüklükte tasarlanmıştır. Her mahalle farklı dönemlerde inşa edildiği için evlerde farklılıklar gözlemlenebilir, ancak her bir mahalle, döneminin en yeni teknolojileri kullanılarak inşa edilmiştir (EVI, 2018).

Şekil 12: EVI -Ithaca Ekoköyü Tasarım Modeli (<https://www.landscapeperformance.org/case-study-briefs/ecovillage-at-ithaca>)

Ekoköyde, peyzaj mimarı Rick Manning ile yapılan görüşmelerde özellikle TREE mahallesindeki başarılı çalışmalardan bahsedilmiştir. Manning ve Cornell Üniversitesi'nden öğretim üyesi Michele Palmer, Landscape Architecture Foundation (LAF) tarafından görevlendirilerek TREE mahallesinde sürdürülebilir peyzaj ilkelerini gözetenek bir alan çalışması yapmışlardır. Bu çalışmada, istilacı türlerin önlenmesi ve doğal türlerin kullanılması önemli bir yer tutmaktadır. Palmer, Ithaca Ekoköyü'nde doğal türlerin kullanılmasıyla ekolojik ayak izini minimumda tutmayı hedeflediklerini belirtmiştir. Bu doğrultuda, ekoköyde oluşturulan peyzaj tasarımları, yöreye uyumlu ve sürdürülebilir bir yaşamı desteklemektedir (EVI, 2018).

3.10.10. Mbam Ekoköyü – Senegal

Kuruluş yılı	2006
Ülke	Senegal
Bölge/Şehir	Kuzey Dakar
Kurucu	Rama Diav
Kuruluş amacı	Çevresel ve sosyal sürdürülebilirlik
Tasarım modeli	Ekolojik
Nüfus (2023)	200-300
Toplam alan	100 hektar
Dünya görüşü	Ekoloji ve sosyal adalet
Mimari yapılar	Yerel malzemeler ve teknikler kullanılarak inşa edilen, enerji verimli ve sürdürülebilir yapılar
Peyzaj	Organik tarım, yağmur suyu toplama, atık yönetimi gibi sürdürülebilirlik uygulamaları ile geliştirilmiş peyzaj
İklim	Tropikal iklim
Permakültür	Tarım, hayvancılık, ormancılık ve su yönetiminin bir arada uygulandığı sürdürülebilir bir tarım sistemi
Ekonomik sürdürülebilirlik	Organik tarım, el sanatları, turizm gibi sürdürülebilir ekonomik faaliyetler
Sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik	Yerel halkın katılımı ve kültürünün korunması
Yenilenebilir enerji	Güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı

Tablo 10: Mbam Ekoköyü-Senegal

Sineg-Saloum deltasının merkezinde, Senegal'in en büyük iki akarsuyunun birleştiği yerde konumlanan Mbam Ekoköyü, COLUFIFA'ya bağlı bir topluluktur. COLUFIFA (Comuté de Lutte our la Fin de la Faim), Fransızca'da açlığı sona erdirme komitesinin baş harflerinden oluşan bir organizasyondur. COLUFIFA Batı Afrika'nın 350 köyünü kapsayan bir ağdır. Bu ağın amacı, gıda güvenliğini desteklemek, mali özerklik sağlamak, herkes için sağlık hizmetlerine erişimi kolaylaştırmak ve kültürel çevreyi korumak ve geliştirmektir. COLUFIFA'nın öncelikli hedefi, mevcut köyleri sürdürülebilir hale getirmektir. Mbam, bu genel hedeflere uygun olarak organik tarım ve mikro sıtmanın önlenmesi gibi alanlarda çaba gösteren bir köydür. Bu çabalar, köyün kendi kendine yetebilme ve sürdürülebilirlik yolunda ilerlemesine yardımcı olmaktadır (Bartu, 2020, ss. 57-58).

Fotoğraf 31: Ekoköyü, Senegal

<https://www.arkitera.com/haber/senegalde-bir-eko-koy/>

Bu bölge, mangrov ormanları ve ekosistemiyle ünlüdür. Ancak, 1980'lerin ortalarında yaşanan kuraklık ve ağaç kesimleri gibi insan etkileri, bölgenin ekolojik denge ve mangrov ekosistemi üzerinde önemli bir baskı oluşturmuştur. Bu dönemde, çeltik tarlalarının artması ve mangrov alanlarının tahrip edilmesi, bölgedeki ekosistemin dengesini ciddi şekilde tehdit etmiştir (Dawson, 2006, s. 36).

Mangrovlar, nadir rastlanan bitkiler arasında yer alır ve tuzlu sularda yetişebilme özelliğine sahiptirler. Ayrıca, mangrovlar çevredeki toprakta biriken tuzu

emerek bir filtre görevi görürler. Ancak, çeltik tarlalarında kullanılan gübrelerin neden olduğu tuz birikimi, mangrov alanlarının azalmasına ve ekosistemin bozulmasına yol açmıştır. Suyollarının tuzlanması ve toprak erozyonu gibi sorunlar, yerel halkı daha sürdürülebilir bir kalkınma modeli arayışına yönlendirmiştir (Dawson, 2006, s. 36).

Bu bağlamda, Mbam Eko Köyü yerel halkı, Küresel Eko Köy Ağı'nın (GEN) Senegal ulusal şubesinden destek almış ve sürdürülebilir çözümler üzerinde çalışmaya başlamıştır. Köy, daha sürdürülebilir tarım teknikleri geliştirme ve mangrov restorasyonu gibi projelerde öncü olmuştur. Özellikle, mangrovların restorasyonu ve yönetimi konusunda başarılı adımlar atılmış, köy çevresindeki bölgelere sürdürülebilir mangrov restorasyonu konusunda eğitimler vererek çevresel farkındalığı artırmıştır (Dawson, 2006: 37).

Şekil 13: Mbam Ekoköyü, Senegal (Bartu, 2020: 58).

GEN tarafından desteklenen Mbam Eko Köyü, aynı zamanda biyogaz sistemleri gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını teşvik etmektedir. Bu çabalar sayesinde, köy sadece kendi ekolojik denge ve geçim kaynaklarını korumakla kalmamış, aynı zamanda bölgedeki diğer topluluklara da ilham vermiştir (Dawson, 2006, s. 37).

3.10.11. Condomínio Ecoovila Ekoköyü – Brezilya

Kuruluş yılı	1993
Ülke	Brezilya
Bölge/Şehir	Minas Gerais
Kurucu	Topluluk tarafından kurulmuştur
Kuruluş amacı	Sürdürülebilir bir yaşam tarzını teşvik etmek ve çevreye zarar vermeden yaşamayı sağlamak
Tasarım modeli	Ekolojik
Nüfus (2023)	+60 aile
Toplam alan	300 dönüm
Dünya görüşü	Ekolojik ve sosyal adalete dayalı
Mimari yapılar	Yerel malzemelerden inşa edilmiş, gölgelik sağlayan ağaçlarla çevrili ekolojik yapılar
Peyzaj	Kırsal orman arazisi
İklim	Tropikal
Permakültür	Organik Tarım
Ekonomik sürdürülebilirlik	Organik tarım, el sanatları ve turizm
Sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik	Dayanışma ve iş birliği üzerine kurulu
Yenilenebilir enerji	Güneş enerjisi, biyokimyasal atıksu arıtma

Tablo 11: Condomínio Ecoovila Ekoköyü-Brezilya

Condomínio Ecoovila, Porto Alegre'de bulunan bir ekoköydür. Ana hedefi, çevreyle uyumlu sosyal yaşamı destekleyen yapı yöntemlerini geliştirmek ve sergilemektir. Bu ekoköy, Brezilya'daki yapılaşmanın olumsuz yönlerine karşı duyarlılık gösteren bir grup mimarın endişeleri doğrultusunda ortaya çıkmıştır. 2001 yılında 2.6 hektarlık bir arazi satın alınarak projeye başlanmıştır ve hedefte 28 aileyi

barındırabilecek bir ekoköy tasarımı bulunmaktadır. 2006 itibariyle 20 evin inşaatı tamamlanmıştır. Tüm evler, enerji tasarrufunu sağlamak için optimal bir konumlandırmaya sahiptir (Bartu, 2020, s. 54).

Fotoğraf 32: Condomínio Ecoovila, Brezilya (Bartu, 2020: 54)

Ekoköyde klima kullanılmamakta, evler yer altı bölmeleri ve yüzeydeki kanallardan geçen hava akımı ile soğutulmaktadır. Ayrıca, yemeklerde kullanılan malzemeleri ve asma bitkilerinin yetiştirilmesi için de bu yer altı sisteminden faydalanılmaktadır. Yaz aylarında evlerin sıcaklığını minimize etmek için Brezilya'da ilk çim çatı sistemi uygulanmıştır. Yapılarda çoğunlukla yerel malzemeler kullanılmıştır, örneğin bambu, kerpiç ve kil tuğlalar tercih edilmiştir. Ahşap ürünleri temin ederken sürdürülebilir sertifikalı yerel üreticiler tercih edilmiştir (Bartu, 2020, ss. 56-57).

Fotoğraf 33: Condomínio Ecoovila tasarım maketi (Bartu, 2020 s. 55)

Ekonomik açıdan, topluluk içinde 40'tan fazla kişiye iş imkânı sunan danışmanlık şirketleri bulunmaktadır. Ayrıca, şehirdeki iş yerlerine bahçe tasarımı hizmeti de sunulmaktadır. Sosyo-kültürel olarak, Condomínio Ecoovila'nın tasarımları canlı bir topluluğun ortaya çıkmasına katkıda bulunur. Yerel, görsel basın ve halkın ilgisi çekilerek, çevre dostu bir model olarak öne çıkarılmıştır. Bu sayede, ekoköy Brezilya'da sürdürülebilir yaşam ve çevreci mimari konusunda bir örnek teşkil etmektedir (Bartu, 2020, ss. 56-57).

3.10.12. Sholheimar Ekoköyü – İzlanda

Kuruluş yılı	1930
Ülke	İzlanda
Bölge/Şehir	Reykjanes Yarımadası
Kurucu	Mario Arnarson
Kuruluş amacı	Sürdürülebilir yaşam tarzını teşvik etmek ve uygulamak
Tasarım modeli	Ekolojik
Nüfus (2023)	600
Toplam alan	500 hektar
Dünya görüşü	İnsan, toplum ve doğa arasında uyumlu, sürdürülebilir ve etik bir yaşam biçimi geliştirmek
Mimari yapılar	Doğal malzemeler kullanılarak inşa edilmiş, enerji tasarrufu sağlayan teknolojilerle donatılmış yapılar. Atölye, park, bahçe.
Peyzaj	Organik tarım, ormanlık alan, göl
İklim	Sert, soğuk iklim
Permakültür	Organik tarım
Ekonomik Sürdürülebilirlik	Kendi kendine yeten bir ekonomiye sahiptir
Sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik	Topluluk bilinci ön plandadır, çeşitli kültürel etkinlikler düzenlenmektedir

Tablo 12: Sholheimar Ekoköyü-İzlanda

İzlanda Kilisesi Çocuk Bakım Komitesi, Hverakot adlı araziyi satın alarak 1930 yılında dünyanın en eski ekoköyünü kurmuştur. Rudolph Steiner'in öğretilerinden ilham alınarak ve çevreye duyarlı insanların yaşadığı bir coğrafyada pedagoji, anaokulu yönetimi ve çocuk bakıcılığı alanında eğitimini tamamlamış Sesselja Hreindís Sigmundsdót tarafından arazi kiralanarak başlangıçta bir çocuk bakımevi olarak kurulmuştur. Solheimar, "Güneşin Evi" anlamına gelmektedir. İsmi kuruluş tarihinde bakımevine alınan çocuklardan almıştır. Ana kurucusu olan Sesselja'nın 1974 yılında vefat etmiştir. Ölümünden sonra, Solheimar Kurulu'na beş kilise temsilcisi seçilmiştir. Ondan sonra İzlanda Kilisesi Çocuk Bakım Komitesi'nin başkanı Gudmundur Einarsson ekoköyün liderliğini üstlenmiştir. 1948'deki ölümünden sonra ise 1987 yılında temsilciler hakkında kararla alakalı değişiklikler yapılmış ve daha sonra 2004 yılında tüzük tekrar değiştirilerek temsilci sayısı her biri dört yılda bir olacak şekilde düzenlenmiştir. 1975'ten bu yana başkanlık görevini üç kişi üstlenmiştir (Bartu, 2020, ss. 66-67).

Fotoğraf 34: Sholheimar Ekoköyü (<https://stayinsolheimar.is/>)

Küresel Ekoköyler Ağı (GEN), Solheimar'ı 1997 senesinde İzlanda'da kurulan ilk sürdürülebilir köy olarak tanımlamasının yanında dünyada kurulan ilk ekoköy yerleşimi olarak da kabul edilmektedir. 1930 yılında kurulan Solheimar günümüzde yaklaşık 40'ı engelli bireylerden oluşan toplam 100 nüfusa sahip bir yerleşimdir. Toplam 250 hektarlık bir alana yayılan ekoköyün temel amacı, özel

ihtiyaçları olan bireylerin topluma entegrasyonunu sağlamaktır. Kurulmasında doğanın ve toplumun birlikte gelişmesini temel yaklaşım olarak kabul edilmiştir. Bireylerin toplumsal ihtiyaçlarını giderebilmek üzere yaşayabileceği, çalışabileceği ve sosyalleşebileceği bir ortam yaratmak topluluğun temel hedeflerinden olmuştur (Þorkelsdóttir, 2020, ss. 5-7).

Şekil 14: Sholheimar Ekoköyü (Þorkelsdóttir, 2020, s. 6).

Ekoköy, beş işletme, altı atölye, iki misafırhane, jeotermal havuz ve organik kafe gibi çeşitli tesislerle donatılmıştır. Konutlar çevre dostu ve sürdürülebilir malzemeler kullanılarak inşa edilmiştir. 1943 yılında, aydınlatma ihtiyacını karşılamak amacıyla rüzgâr santrali kurulmuştur. Elektrik üretimi için de 32 voltluk bir elektrik santrali kurulmuştur. Ayrıca, güneş enerjisi ve jeotermal enerji gibi yenilenebilir enerji kaynaklarından faydalanılmaktadır. Bu yaklaşım, ekoköyün enerji ihtiyacını çevreci ve sürdürülebilir çözümlerle karşılamasını sağlamıştır.

Solheimar'ın bu çabaları, sadece bir sürdürülebilir yaşam modeli sunmakla kalmayıp aynı zamanda çevre dostu teknolojilerin ve uygulamaların yaygınlaşmasına da katkıda bulunmaktadır (Þorkelsdóttir, 2020, ss. 5-7).

Ekonomik açıdan, sebze ve bitki yetiştiriciliği için organik seralar ve ormanlık alanlar bulunmaktadır. Ayrıca, mum, seramik, dokuma ve halıcılık gibi ürünlerin yapıldığı bitki atölyeleri de mevcuttur. Sosyo-kültürel olarak, ekoköyde mağazalar, ticari mekânlar, fırın, misafirhane ve çeşitli sanatsal aktivitelerin düzenlendiği etkinlikler bulunmaktadır. Solheimar'da ayrıca bir kilise, heykel bahçesi, arboretum, spor merkezi, yüzme havuzu, müzik bahçesi ve sanat galerisi gibi sosyal ve kültürel mekânlar da bulunmaktadır. Yılda yaklaşık 35,000 kişi tarafından ziyaret edilen Solheimar, ekoköy topluluğunda bir turizm merkezi haline gelmiştir (Bartu, 2020, s. 69).

3.10.13. Twin Oaks Community Ekoköyü -ABD

Kuruluş yılı	1967
Ülke	Amerika Birleşik Devletleri
Bölge/Şehir	Louisa County, Virginia
Kurucu	Kathryn Ferguson katılımcıları
Kuruluş amacı	Sürdürülebilir bir yaşam tarzını teşvik etmek ve bir arada yaşamın yeni yollarını keşfetmek, cinsiyet ve ırk ayrımının olmadığı bir ekoköy yaratmak
Tasarım modeli	Sosyal
Nüfus (2023)	600
Toplam alan	450 dönüm
Dünya görüşü	Eşitlik, demokrasi, dayanışma, işbirliği
Mimari yapılar	Kolayca dönüştürülebilir, sürdürülebilir malzemelerden yapılmış yaşam alanları, soğtma

	deposu, park, atölyeler, tiyatro
Peyzaj	Kırsal
İklim	Karasal iklim
Permakültür	Organik tarım, çiftlik faaliyetleri
Ekonomik sürdürülebilirlik	Kooperatif organik tarım, ağaç kesimi, odun hazırlama, el sanatları
Sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik	Atölye çalışmaları, ekoköy projeleri, film gösterileri, kültürel takas geceleri, festivaller, şenlikler, müzik ve dans etkinlikleri
Yenilenebilir enerji	Güneş panelleri, hidroelektrik santralleri, rüzgâr türbinleri, yağmur suyu toplama tesisi

Tablo 13: Twin Oaks Community Ekoköyü-ABD

Twin Oaks Community Ekoköyü 1967 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde Kathryn Ferguson katılımcıları tarafından kurulmuştur. 100 kişinin yaşadığı köyde amaç birarada yaşamının yollarını keşfetmek, sürdürülebilir yaşam ilkelerini uygulamak ve birlikte çalışıp adil bir şekilde kendi hayatlarını yönetmektir (Twin Oaks Community, 2023).

Twin Oaks, ekolojik topluluklarla ilgili araştırma yapan bir merkez durumundadır. Twin Oaks sürdürülebilirliğinin temel kaynağı kooperatiftir. Ekoköyde işler ve iş yükü adil bir şekilde yapılır, kazanılan tüm gelirler ortak fona aktarılarak, topluluk içinde yaşayanların eğitim, sağlık, yeme-içme ihtiyaçları bu fondan karşılanır. Topuluk içinde yaşayan kişiler haftada ortalama 45,5 saat çalışmaktadır. Çalışma alanları tofu yapımı, hamak yapımı, el sanatları atölyeleri, ahşap ürün imalatı, soya 'dan gıda yapımı ve kitap indeksleme işleridir.

Twin Oaks Eğitim Felsefesi Uygulamaları, ekököyde eğitim geleneksel eğitimden farklı olarak yapılmaktadır. Köyde okul çağındaki çocuklar "Free School" öğrenimi görürler. Free School öğreniminden öğrenciler ders programı kullanmadan kendi ilgi alanları takip ederek kendilerini keşfetmektedir. Okul

ortamında her öğrenci eşittir. Okulda permakültür, ekolojik yaşam, sürdürülebilir yaşam konuları işlenmektedir.

Fotoğraf 35: Twin Oaks Community Ekoköyü, ABD
(<https://www.twinoaks.org/photos-videos/photo-gallery/land-buildings?i=w-aurora-summer>)

Twin Oaks'ta yapılan etkinlikler:

Topluluk üyelerinin sosyalleşmesi için yöresel oyunlar, tiyatro ve film gösterileri, müzik geceleri, sinema ve yemek günleri yapılmaktadır.

Twin Oaks yerleşim birimleri, çocuk binası, ortak mutfak, atölyeler, park – bahçeler, tiyatro alanı, bina, konaklama alanı, restoran, atölyeden oluşmaktadır.

3.10.14. Chrisrtiania Ekoköy –Danimarka

Kuruluş yılı	1971
Ülke	Danimarka
Bölge/Şehir	Kopenhag
Kurucu	Aktivistler
Kuruluş amacı	Özgürlük ve eşitliği teşvik, farklı yaşam tarzı yaşayanları bir arada yaşatmak

Tasarım modeli	Sosyal
Nüfus (2023)	+900
Toplam alan	84 hektar
Dünya görüşü	Özgürlük, dayanışma, anti-kapitalist, sürdürülebilir, dünya
Mimari yapılar	Rustik ahşap evler, depo, park, bahçe, atölye
Peyzaj	Kırsal
İklim	Kuzey Avrupa iklimi
Permakültür	Tarım, bahçecilik, seracılık
Ekonomik sürdürülebilirlik	Kendi kendine yeten, küçük işletmeler, sanat ve el sanatları, tarım ve turizm
Sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik	Zengin kültürel yaşam
Yenilenebilir enerji	Güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi ve biyo-yakıt

Tablo 14: Christiania Ekokö-Danimarka

Danimarka'nın başkenti Kopenhag'ın merkezinde konumlanan Christiania EkoKöyü, özgürlükçü yaşam tarzı, sürdürülebilirlik anlayışı ve zengin kültürel yaşamıyla tanınan bir topluluktur. 1971 yılında bir grup hippie tarafından boş bir askeri üssün işgal edilmesiyle kurulan topluluk, günümüzde yaklaşık 900 kişinin yaşadığı bir yaşam alanı haline gelmiştir (Christensen, 2013: 13).

Christiania Ekoköyü'nün temel amacı, özgürlük ve eşitliği teşvik eden bir toplum yaratmaktır. Topluluk, geleneksel devlet yapılarına ve kurumlarına alternatif olarak kendi kendini yöneten bir modele sahiptir. Christiania sakinleri, kendi yasalarını, kurallarını ve geleneklerini belirlemekten sorumludur. Bu özgür yapı, topluluğun sürdürülebilirlik ve çevre dostu tasarımıyla birleşerek benzersiz bir yaşam tarzı sunmaktadır. Christiania, eski askeri kışlaların ve depoların yeniden inşa edildiği veya uyarlandığı bir dizi sokak ve meydandan oluşur ve güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi ve biyo-yakıt gibi yenilenebilir enerji kaynaklarına erişime sahiptir (Bjerregård, 2019, s. 25; Højland, 2012, s. 58).

Fotoğraf 36: Chrisrtiania Ekoköy –Danimarka

(<https://gaiadergi.com/kopenhagin-ortasinda-yeseren-bir-utopya-ozgur-kasaba-christiania/>)

Christiania Ekoköyü'nün temel amacı, özgürlük ve eşitliği teşvik eden bir toplum yaratmaktır. Topluluk, geleneksel devlet yapılarına ve kurumlarına alternatif olarak kendi kendini yöneten bir modele sahiptir. Christiania sakinleri, kendi yasalarını, kurallarını ve geleneklerini belirlemekten sorumludur. Bu özgür yapı, topluluğun sürdürülebilirlik ve çevre dostu tasarımıyla birleşerek benzersiz bir yaşam tarzı sunmaktadır. Christiania, eski askeri kışlaların ve depoların yeniden inşa edildiği veya uyarlandığı bir dizi sokak ve meydandan oluşur ve güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi ve biyo-yakıt gibi yenilenebilir enerji kaynaklarına erişime sahiptir (Bjerregård, 2019, s. 25; Højland, 2012, s. 58).

Ekonomik olarak, Christiania Ekoköyü kendi kendine yeten bir ekonomiye sahiptir. Topluluk, küçük işletmeler, sanat ve el sanatları, tarım ve turizmden gelir elde eder. Ayrıca, topluluk kendi para birimi olan "Lapp"ı kullanmaktadır (Hansen, 2018, s. 37; Christensen, 2013, s.19).

Eğitim alanında, Christiania Ekoköyü, geleneksel okul sistemine alternatif olarak çeşitli eğitim programları sunmaktadır. Topluluk, çocuklara ve yetişkinlere kendi kendine öğrenmeye ve yaratıcılığa teşvik eden bir ortam sağlamaktadır (Bjerregård, 2019: 33).

Christiania Ekoköyü, zengin bir kültürel yaşama sahiptir. Müzik, sanat, tiyatro ve dans gibi çeşitli etkinliklere ev sahipliği yapar. Aynı zamanda bir dizi siyasi ve sosyal harekete de ev sahipliği yaparak kültürel bir merkezdir. Ancak, Christiania'nın özgürlükçü yapısı, topluluğu bir dizi zorluk ve çatışmayla karşı karşıya bırakmıştır. Topluluk, Danimarka hükümeti ile sürekli gerginlik içindedir ve

hükümet, topluluğun yasalarını ve kurallarını tanımamakta ve kendi ekonomisini vergilendirmeye çalışmaktadır. Ayrıca, topluluk içinde farklı grupların çıkarlarının çatıştığı karmaşık bir sosyal yapı bulunmaktadır. Bu çatışmalar bazen şiddete de yol açabilmektedir (Bjerregård, 2019, s. 36; Christensen, 2013, s. 25).

Şekil 15: Christiania Ekoköyü, Danimarka

(<https://gaiadergi.com/kopenhagin-ortasinda-yeseren-bir-utopya-ozgur-kasaba-christiania/>)

Geleceğe yönelik olarak, Christiania Ekoköyü'nün geleceği belirsizdir. Ancak, topluluğun özgürlükçü ruhu ve dayanıklılığı, gelecek için umut vermektedir. Bazı uzmanlar, topluluğun hükümet ile ilişkilerini iyileştirmesi halinde geleceğin daha parlak olabileceğine inanmaktadır. Diğer uzmanlar ise, topluluğun özgürlükçü kimliğini korumasının önemli olduğunu vurgulamaktadır. Her durumda, Christiania Ekoköyü, özgürlük, sürdürülebilirlik ve topluluk anlayışını benzersiz bir şekilde bir araya getiren bir deneyim sunmaktadır (Bjerregård, 2019, s. 39).

3.10.15. Suderbyn Permaculture Ecovillage- İsveç

Kuruluş yılı	2015
Ülke	İsveç
Bölge/Şehir	Godland Adası
Kurucu	Helena von Bothmer
Kuruluş amacı	Doğal kaynakları koruma, sürdürülebilir yaşamı teşvik etmek, sosyal ve çevresel sürdürülebilirliği sağlamak
Tasarım modeli	Sosyal
Nüfus (2023)	50
Toplam alan	14 hektar
Dünya görüşü	Çevreyi koruma, doğaya saygı, topluluk dayanışması
Mimari yapılar	Kafe, restoran, park, atölye, tapınak, tiyatro
Peyzaj	Kırsal
İklim	Ilıman iklim
Permakültür	Organik tarım, bahçecilik,
Ekonomik sürdürülebilirlik	Eğitim, turizm, organik tarım ürünleri pazarlama
Sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik	Eğitim ve bilgi paylaşımı, topluluk dayanışma ve işbirliği
Yenilenebilir enerji	Su tasarrufu, güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi

Tablo 15: Suderbyn Permaculture Ecovillage-İsveç

Suderbyn Permakültür Ekoköyü, 2015 yılında İsveç'in Goldland Adası'nda doğayla uyumlu ve sürdürülebilir bir yaşam tarzını benimseyen bireyler tarafından İsveç'te kurulmuştur. Kooperatif bir şekilde satın alınan arazi, hala kullanılan çiftlik evi ve ahır gibi yapılarla donatılmıştır. Ancak o zamandan beri, köy geliştirilmiştir ve şimdi bir permakültür peyzajı, verimli bir bahçe, kompost tuvaletler, karavanlar ve küçük evler gibi çeşitli yaşam alanlarına sahip bir topluluk haline gelmiştir. Kurucular, doğayla uyumlu bir yaşam sürmek, topluluk paylaşımını teşvik etmek ve kültürel çeşitliliği kucaklamak istemişlerdir. Bu nedenle, Suderbyn Permakültür

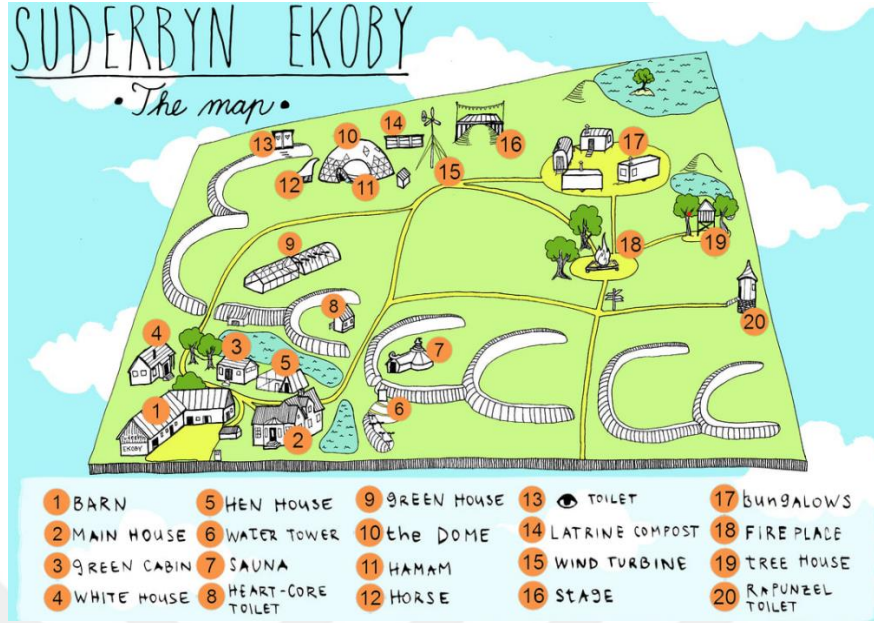
Ekoköyü, sadece bir yaşam alanı değil, aynı zamanda alternatif bir toplum modelinin de bir parçası olarak ortaya çıkmıştır (SUDERBYN).

Fotoğraf 37: Suderbyn Permaculture Ecovillage, İsveç (<https://suderbyn.se/ecovillage/>)

Yıllar geçtikçe, topluluk giderek artan bir şekilde gönüllü basitliği, topluluk paylaşımını ve kültürel çeşitliliği benimsemiştir. Artık dünya genelinde yaklaşık 25 kişinin evi olan Suderbyn, sürdürülebilir bir yaşam tarzının geliştirilmesine adanmış, yapısal ve sosyal sistemler üzerinde deneyler yapan bir topluluğun merkezi haline gelmiştir (SUDERBYN).

Her birey, uzun vadeli konaklama, staj veya istihdam olsun, maddi bir karşılık beklemeden Suderbyn'e zaman ve çaba harcar. Ancak gönüllülük, köy yaşamının merkezinde yer alır ve herkesin katkıları ve fikirleri önemsenir (SUDERBYN).

Şekil 16: Suderbyn Permaculture Ecovillage Tasarım Modeli
(<https://suderbyn.se/ecovillage/>)

3.10.16. Govardhan Ekoköyü- Hindistan

Kuruluş yılı	2003
Ülke	Hindistan
Bölge/Şehir	Maharashtra
Kurucu	Radhanath Swam
Kuruluş amacı	Doğal kaynakları korumak, topluluk değerlerini güçlendirmek, sürdürülebilir yaşam modeli oluşturmak
Tasarım modeli	Sosyal
Nüfus (2023)	+50
Toplam alan	230 dönüm
Dünya görüşü	Çevre dostu ve sürdürülebilir yaşam tarzı
Mimari yapılar	Toprak evler, bambu konstrüksiyonları
Peyzaj	Kırsal

İklim	Tropikal Muson iklimi
Permakültür	Organik tarım
Ekonomik sürdürülebilirlik	Tarım, eğitim, el sanatları
Sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik	Ritüeller, festivaller, yöresel yemekler
Yenilenebilir enerji	Güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi, biyokütle, atık yönetimi

Tablo 16: Govardhan Ekoköyü-Hindistan

Govardhan Ekoköy, 2003 yılında Radhanath Swam tarafından kurulmuştur. Govardhan Ekoköyü'nde köy etrafında bulunan kırsal alanlara yönelik yaşam şartlarını iyileştirici, doğal ve kültürel kaynakları doğru kullanma yöntemlerini geliştirici, eğitim ve sağlık ihtiyaçlarını geliştirici girişimler bulunmaktadır.

Sosyal Değerler

*Topluluk Dayanışması: Üyeler arasında iş birliği ve dayanışmayı hedefler.

*Çevresel Sorumluluk: Doğal kaynakları koruma, gelecek nesillere aktarma, çevreye ve doğaya saygı.

* Eşitlik ve Adalet: Ekoköy içinde eşit haklara sahip olmak, insanların ihtiyaçlarına adaletli bir biçimde cevap vermek.

* Eğitim ve Öğrenme: Eğitimve öğretimde sürekliliği sağlama.

* Kültürel Mirasın Korunması: Geleneksel kültürel değerleri koruma ve saygı gösterme topluluk kimliğinin güçlenmesine yardımcı olur. Govanhard Ekoköyü'nde Hindu kültürüne sahip çıkılmakta ve kültürel değerlere saygı duyulmaktadır.

* Doğal Denge ve Sürdürülebilirlik: Doğal dengeyi koruyarak doğada uyum içinde yaşamayı teşvik eder.

Sosyal Öğretiler:

- Çiftçilik ve Organik Tarım: Organik tarımın önemi, sürdürülebilir gıda üretimi, doğal tarım teknikleri ile ilgili eğitimler verilir.

- Topluluk Yönetimi ve Katılımcılık: Topluluk yönetimi konularında eğitim ve uygulama.

- Geleneksel El Sanatları: Ekoköyde geleneksel el sanatları öğretilmektedir. Ekoköyde öğretilen el sanatları, sepet örme, dokuma, çömlekçilik, taş ve ahşap işçiliği, süsleme sanatı, ahşap oyuncak yapımı, deri işçiliği, tezhip ve hat sanatıdır. Geleneksel el sanatları öğretilirken Hint kültür öğeleri ve motiflerinden esinlenilmektedir.

Fotoğraf 38: Govardhan Ekoköyü, Hindistan
(<https://i0.wp.com/www.yesilist.com/wp-content/uploads/2015/09/432423423>)

Fotoğraf 39: Govardhan Ekoköyü, Hindistan
(<https://i0.wp.com/www.yesilist.com/wp-tent/uploads/2015/09/5466456465454.jpg>)

3.10.17. Hertha Ekoköyü- Danimarka

Kuruluş yılı	1983
Ülke	Danimarka
Bölge/Şehir	-
Kurucu	Danimarkada bir topluluk tarafından kurulmuştur
Kuruluş amacı	Sürdürülebilir bir yaşam şekli benimseyerek doğa ile uyumlu topluluk oluşturmak
Tasarım modeli	Sosyal
Nüfus (2023)	120
Toplam alan	50 dönüm
Dünya görüşü	Ekolojik ve Sosyal denge
Mimari yapılar	Tiyatro salonu, toplantı salonu, fırın, gümüş atölyesi, biyodinamik çiftlik
Peyzaj	Kırsal
İklim	Karasal ilkim
Permakültür	Toprak ve su kaynaklarını düzenli kullanmak
Ekonomik sürdürülebilirlik	Organik tarım, el sanatları, sürdürülebilir turizm
Sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik	Geleneksel danslar, el sanatları, müzik, doğa etkinlikleri
Yenilenebilir enerji	Güneş enerjisi, rüzgâr türbinleri, biyokütle enerjisi

Tablo 17: Hertha Ekoköyü- Danimarka

Hertha Ekoköyü, Steiner felsefesinden esinlenerek kurulmuştur. Köy engelli kişilerin diğer kişilerle bütünleşebileceği sosyal yapıda tasarlanmıştır. Köyde bulunan tiyatro, toplantı salonları ve evler yurtların yanına konumlandırılmıştır. Bunun nedeni engelli bireylerin evlerinden uzaklaşmadan kolaylıkla gidip sosyalleşebilmesidir. Ekoköyde biyodinamik çiftlik, fırın, gümüş, Steiner araştırma atölyesi bulunmaktadır (Adalılar, 2012, s. 84).

Steniar araştırma atölyesinde,

- Taşın kullanım alanları ve özellikleri hakkında araştırmalar,
- Taş inceleme teknikleri,
- Kazılarda bulunan taş malzemelerin analizi,
- Taş ile yapılan mimari yapıların incelenmesi
- Taş ile yapılan sanat eserlerinin incelenmesi ve taşın çevre üzerine etkisi incelenmektedir.

Fotoğraf 40: Hertha, Denmark (<https://www.hertha.dk/en/frontpage/>)

3.10.18. Tamera Ekoköyü- Portekiz

Kuruluş yılı	1995
Ülke	Portekiz
Bölge/Şehir	Alentejo Bölgesi
Kurucu	Sabine Lichtenfels ve Dieter Duhm
Kuruluş amacı	Toplumsal barış ve dayanışma, doğal kaynakların ve etik değerlerin korunması,

	ekolojik sürdürülebilirlik
Tasarım modeli	Sosyal
Nüfus (2023)	160
Toplam alan	330 dönüm
Dünya görüşü	Toplumsal eşitlik, doğaya saygı, barış içinde dünyaya sevgi aşılamak Şifa biyotopları inşa ederek savaşın ötesinde bir dünya yaratmak
Mimari yapılar	Kafeterya, kütüphane, açık hava toplantı alanı, çalışma stüdyoları, atölye, meditasyon alanları, dua odaları, tarım alanları
Peyzaj	Kırsal
İklim	Akdeniz İklimi
Permakültür	Doğal tarım
Ekonomik sürdürülebilirlik	Ortak işbirliği ve dayanışma, tarım, turizm
Sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik	Farklı kültürlerle ait sanat, müzik, dans etkinlikleri
Yenilenebilir enerji	Güneş enerjisi rüzgar enerjisi

Tablo 18: Tamera Ekoköyü- Portekiz

Tamera Ekoköyü 1995 yılında Sabine Lichtenfels ve Dieter Duhm tarafından kurulmuştur. Ekoköyün temel amacı şiddetsiz bir toplumun geleceğine yönelik edinilmiş tecrübeleri paylaşmaktır. Tamera Ekoköyü doğa ve çevre ile iş birliği yapılarak tasarlanmıştır. Ekoköyde permakültür ilkeleri benimsenmiş buna göre sürdürülebilir projeler yapılmıştır (TAMERA, 2020).

Tamera Ekoköyü'nün tasarım ilkeleri:

Topluluk odaklı planlama; topluluğun birlikte olabileceği kafe, restoran, çalışma alanları yapma.

Doğa ile Bütüncül Tasarım; Sürdürülebilir mimari prensipleri kullanarak doğanın ve çevrenin korunmasını sağlamak.

Tarım ve yeşil alanlar; Tamera Ekoköyü'nde topluluk üyeleri meyve ve sebze türlerini bu alanlarda yetiştirdikleri için toprak onlar için önemlidir.

Sosyal ekolojik açıdan Tamera Ekoköyü

Barış ve toplumsal adalet: Ekoköy toplumsal adalet ve barış odaklı sosyal anlayışa sahiptir.

Eğitim; Sürdürülebilir yaşam ve ekoloji bilincini oluşturmak için eğitimler yapılmaktadır.

İş birliği ve dayanışma; Tamera'da sosyal iş birliği yaklaşımı vardır. Üyeler arasında dayanışma ve yardımlaşma önemlidir (TAMERA,2020).

Tamera'da verilen eğitimler ve kurslar; İngilizce ve Almanca kursları, su tutma peyzajlarının tasarlanması ve uygulanması, Tamera'ya giriş, hayvanlarla iş birliği, duyarlı beden, kutsal aktivizm, küresel sevgi okulu, barış çalışmasının anahtarı olarak topluluk oluşturmak, aşk ve cinsellik, SD sanatlar, tiyatro.

Fotoğraf 41: Tamera Ekoköyü, Portekiz (<https://yeryuzudernegi.org/2018/05/02/tamera-ekokoyu-portekiz/>)

3.10.19. Sekem Ekoköyü

Kuruluş Yılı	1977
Ülke	Mısır
Bölge/Şehir	Kahire
Kurucu	Dr. İbrahim Abouleish
Kuruluş amacı	Mısır Kültürü Toplumsal ve Kültürel Gelişim
Tasarım modeli	Kültürel
Nüfus-Topluluk Üyesi	40 bin topluluk üyesi
Toplam alan	70 Hektar
Dünya görüşü	Yaşam boyu öğrenme Toplumsal kalkınma Eşitlik yoluyla huzurlu bir toplum
Mimari yapılar	Mesleki eğitim merkezi, koopertif, biyodinamik tarım atölyesi, geleneksel el sanatları atölyeleri, konaklama evleri, topluluk merkezi, hayvan çiftliği, Sekem tıp merkezi
Peyzaj	Kırsal
İklim	Çöl iklimi
Permakültür	Tarım, hayvancılık
Ekonomik sürdürülebilirlik	Organik tarım, ilaç yapımı, el sanatları, bağışlar
Sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik	Müzik, tiyatro ve güzel sanatlardan eğitime, öğretmen eğitimine ve bilimsel araştırma
Yenilenebilir enerji	Güneş, rüzgâr, hidroelektrik

Tablo 19: Sekem Ekoköyü- Mısır

Sekem Ekoköyü, 1977 yılında Dr. İbrahim Abouleish tarafından Mısır kültürünü yaşatmak için tasarlanmıştır. Ekoköy, misyonu, toplum odaklı ve ekolojik denge birimidir. Ekoköyde bulunan mimari yapılar doğal ve çevreci malzemeden yapılmıştır. Geleneksel yapı tipine uygun şekilde yapılan yapılarda malzeme olarak taş, ahşap ve toprak kullanılmıştır. Ekoköyde organik tarım uygulamaları, yenilenebilir enerji kullanımı, geri dönüşüm, ekolojik mimari ve toplum dayanışması gibi sürdürülebilir ilkeler ön plana çıkmaktadır.

Ekoköy Mısır kültürü ve Antik Mısır Dönemi'nden miras kalan gelenekleri tanıtarak kültürlerarası etkileşimi güçlendirir. Sekem'de düzenlenen etkinlikler ve programlar kültürel çeşitliliği de devam ettirmektedir. Ekoköyde yapılan geleneksel kültürel etkinlikler; Mısır dansları, Antik Mısır tarihine ait atölye çalışmaları, müzik, el sanatları sergileridir.

Antik Mısır atölye çalışmaları

Papirüs Yapımı: Papirüs bitkisinden kâğıt elde etme.

Hiyeroglif Yazımı: Antik Mısır'ın resmi yazı sistemini öğrenme.

Amulet ve Takı Yapımı: Antik Mısır'da kullanılan takıları yeniden yapma.

Kartuş ve Mühür Tasarımı: Antik Mısır'da kullanılan mühür ve kartuşların anlamını öğrenme ve yeniden yapma.

Mumya Maskesi Boyama: Maskeleri renklendirme.

Ekoköyde Antik Mısır kültürüne dair yapılan atölye çalışmaları ziyaretçileri geçmişe götürerek deneyim kazandırmaktadır (SEKEM).

Fotoğraf 42: Sekem Ekoköyü, Mısır (<https://sekem.com/en/about/>)

Fotoğraf 43: Sekem Ekoköyü, Mısır (<https://sekem.com/en/about/>)

3.10.20. The Whangai Trust – Yeni Zelanda

Kuruluş yılı	2005
Ülke	Yeni Zelanda
Bölge/Şehir	Miranda
Kurucu	Jane Smith
Kuruluş amacı	Maori kültürü ve değerlerini yaşatmak Sosyal ve kültürel yapıyı güçlendirmek Geçmişten gelen gelenek ve değerleri nesillere aktarmak
Tsarımlı modeli	Kültürel
Nüfus (2023)	100
Toplam alan	50 dönüm
Dünya görüşü	Doğaya, aileye ve topluma saygı
Mimari yapılar	Topluluk odası, geri dönüşüm atölyeleri, taş ve ahşap evler, Yeni Zelanda Çelik Fidanlığı, 17 Glenbrook Sahil Yolu, Glenbrook Wesley Fidanlığı, 740 Sandringham Yolu Uzantısı, Mount Roskill Tui Glen Fidanlığı, 188 Jutland Road, Pukekohe, Miranda Fidanlığı, 1011 Miranda Road

Peyzaj	Kırsal
İklim	Ilıman okyanus iklimi
Permakültür	Ekolojik tarım
Ekonomik sürdürülebilirlik	Ekolojik tarım, eğitim, toplum desteği, turizm
Sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik	Maori kültürü, yerel festivaller, topluluk kutlamaları, çevre eğitimleri
Yenilenebilir enerji	Güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi, hidroelektrik enerji

Tablo 20: The Whangai Trust-Yeni Zelanda

Jane Smith tarafından 2005 yılında kurulan köy kültürel odaklı eko köylere aittir. Ekoköy sürdürülebilir yaşam ve çevre dostu uygulamalar üzerine kurulmuştur. Geleneksel Maori kültürü ve değerlerini tanıtmak ekoköyün en temel amacıdır.

Maori kültürü, Yeni Zelanda'nın yerli halkı olan Maorilerin yaşam tarzı, sanatları, dilleri, yaşam felsefeleri ve mitolojilerini kapsayan kültürel mirastır. Maorilerin yaşam felsefesi, "büyük aile" ağacı kavramına dayanır. Maori kültüründe denge, uyum, toprağa doğaya saygı önemli değerler arasındadır.

Maori Kültüründeki Sanatsal, Mitolojik ve Müzikal Etkinlikler

El sanatları ve Sanat, oymacılık (taş, ahşap, kemik oymacılığı), dokuma.

Mitolojik Hikâyeler ve Efsaneler, Maori mitolojisinde kahramanlar, doğüstü varlıklar ve efsaneler bulunmaktadır. Hikâyelerde genellikle doğa, güç ve ahlaki değerlerden bahsedilir.

Dans ve Müzik, Haka diğer ismi ile savaş dansı Maori kültüründe önemlidir. Aka Dansı ritmik vücut hareketleri ile yapılır. Gitar ve flüt gibi müzik aletlerinde Maori geleneğinde önemli müzik aletlerindedir.

Etkinlik ve Kutlamalar, Waitangi Günü Yeni Zelanda'nın resmi bayramıdır (WANHAI, 2016).

Fotoğraf 44: The Whangai Trust, Yeni Zelanda (https://tewhangai.org/wp-content/uploads/2018/11/20180417_110951.jpg)

3.10.21. Schumacher Colloge - İngiltere

Kuruluş yılı	1991
Ülke	İngiltere
Bölge/Şehir	Tosnes
Kurucu	Satish Kumar
Kuruluş amacı	Doğa ve insan arasındaki ilişkiyi derinleştirerek ekolojik sürdürülebilirlik ve toplumsal adalet konularında bilinçlendirme çalışmaları yapmak
Nüfus (2023)	200
Toplam alan	40 dönüm
Dünya görüşü	İnsanın doğa ile uyumlu bir biçimde yaşayabileceği ekolojik dengeyi koruyarak sürdürülebilir bir dünya yaratma amacı benimser
Mimari yapılar	Doğal dengeye uyumlu konaklama evleri, satış alanları, konaklama, eğitim ve konferans merkezi, yemekhane, atölye ve laboratuvar, organik tarım ve bahçe alanları

Peyzaj	Kırsal
İklim	Ilıman deniz iklimi
Permakültür	Organik tarım
Ekonomik sürdürülebilirlik	Sosyal girişimcilik, sürdürülebilir tarım, el sanatları
Sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik	Ev tiyatrosu, topluluk etkinlikleri ve oyunları
Yenilenebilir enerji	Güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi

Tablo 21: Schumacher Colloge-İngiltere

Schumacher Ekoköyü, 1991 yılında Satish Kumar tarafından kurulmuştur. Ekoköy farklı kültürleri ve düşünce sistemini içinde barındırmaktadır. Schumacher Colloge Ekoköyü, batı kültürüne odaklanmak yerine farklı kültürlerin geleneklerini öğretmeyi teşvik etmektedir. Bu nedenle ekoköyün özellikleri genellikle Batı kültürünü belirli bir şekilde öğretmekten ziyade, çeşitli kültürel perspektifler arasında karşılaştırmalı bir anlayış geliştirmeyi hedeflemiştir. Bu yaklaşım öğrencilerin farklı kültürlerin değerlerini, inançlarını ve yaşam biçimlerini anlamalarına teşvik eder (Sing, 2019, ss. 87-102).

Schumacher Colloge Ekoköyünde, Avrupalı, Hint, Amerikan kültürleri öğretilmektedir.

Avrupalı Kültür Öğretisi, Avrupa'nın edebiyat, sanat, mimari ve tarihi alanlardaki özelliklerini öğretmek,

Hint Kültür Öğretisi, Hindistan'ın derin ve zengin kültürel mirasını keşfetmek için ekoköyde Hint kültürü dersleri verilmektedir. Bu derslerde Hint felsefesi, sanatı müziği, gelenek-göreneklere işlenmektedir.

Amerikan Kültür Öğretisi, Kızılderili gelenekleri, Amerikan edebiyatı, müziği, sanatı öğretilmektedir (Patel, 2018, ss. 45-58).

Fotoğraf 45: Schumacher Colloge, İngiltere
(<https://ecoversities.org/ecoversity/schumacher-college/>)

3.10.22. Huehuecoyotl Ekoköyü – Meksika

Kuruluş yılı	1982
Ülke	Meksika
Bölge/Şehir	Morelos Eyaleti
Kurucu	Alberto Ruz Buenfil
Kuruluş amacı	Ekolojiye dayalı bir yaşam tarzını modellemek, sanatı ve gerçek demokrasiyi teşvik etmek ve holistik sağlık yöntemlerini uygulamak
Nüfus (2023)	15-30
Toplam alan	5 dönüm
Dünya görüşü	Ekolojik sürdürülebilirlik, sanat, demokrasi ve holistik sağlık ilkelerine dayalı yaşam tarzını benimseyen bir topluluk
Mimari yapılar	Yerel malzemeler ve doğal yapı tekniklerinin kullanımıyla çevre dostu ve sürdürülebilir yapılar
Peyzaj	Doğal ve yeşil bir ortamı yansıtan geniş alanlar, organik tarım arazileri, meyve ağaçları, çiçek bahçeleri ve doğal bitki örtüsü
İklim	Ilıman iklim (Yağışlar mevsimseldir ve genellikle yaz aylarında daha fazladır)
Permakültür	Ekolojik tarım
Ekonomik sürdürülebilirlik	Kendi kendine yeten bir ekonomiye sahiptir

Sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik	İnsanlar bir araya gelerek ortak kararlar alır, kültürel çeşitliliği korumak ve kutlamak için çeşitli etkinlikler düzenlenir ve geleneksel uygulamalar devam ettirilir
Yenilenebilir enerji	Güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi kullanılmaktadır

Tablo 22: Huehuecoyotl Ekoköyü-Meksika

Huehuecoyotl Ekoköyü, Meksika'nın güneyinde, Tepoztlán'da bulunan bir sürdürülebilir yaşam topluluğudur. Adını, "yaşlı çakal" anlamına gelen "Huehuecoyotl" tanrısından almıştır. Huehuecoyotl Ekoköyü, Alberto Ruz Buenfil tarafından 1982 yılında kurulmuştur. Çeşitli uluslardan insanların katılımıyla oluşturulan bir projedir. Ortak vizyon, ekoloji, sanat, demokrasi ve holistik iyileşme yöntemlerinin uygulanması üzerine bir yaşam tarzını araştırmak, denemek ve modellemeyi içermektedir. Hem köy sakinlerine hem de dünyanın dört bir yanından gelen ziyaretçilere ilham vermeyi amaçlayan bir topluluk yaşamı prototipi sunmaktadır. Bu topluluk, geleneksel toplum yapılarından farklı olarak, doğaya ve birbirlerine dayalı bir yaşam tarzı oluşturmayı amaçlar. İlk yıllarda, Huehuecoyotl Ekoköyü sakinleri, karavanlarla seyahat ederek farklı yerleri keşfetme kararı alırlar. Bu seyahatler, onlara farklı kültürleri, yaşam tarzlarını ve doğal yaşamı deneyimleme fırsatı verir. Karavan gezileri, topluluğun bir araya gelmesini, dayanışmasını ve birbirlerine olan bağlılığını güçlendirir. Aynı zamanda, farklı bölgelerde sürdürülebilir yaşam uygulamalarını gözlemleme ve bu bilgileri kendi köylerine uyarlamak için fırsatlar sunmaktadır (Huehuecoyotl, 2016).

Bu geziler, topluluğun sürdürülebilirlik ve çevre koruma konularındaki farkındalığını artırır ve köyün bugünkü değerlerinin oluşmasında önemli bir rol oynar. Huehuecoyotl Ekoköyü, bu karavan gezilerinde edindikleri deneyimlerle büyür ve gelişir. Bugün sakinleri için bir ev ve sürdürülebilir bir yaşam tarzı sağlamaktadır. Bu nedenle, köyün kuruluşunda doğal kaynakları korumak, topluluk dayanışmasını güçlendirmek ve sürdürülebilir bir yaşam tarzı oluşturmak ana hedefler arasında yer almıştır. Köyün yaşayan kişi sayısı zamanla değişkenlik göstermekle beraber genellikle 15 ile 30 kişi arasında değişmektedir (Huehuecoyotl, 2016).

Fotoğraf 46: Huehuecoyotl Ekoköyü – Meksika
(<https://huehuecoyotl.net/la-historia/>)

Bu ekoköyde yaşayan kişiler, farklı kültürel ve coğrafi arka planlardan gelmektedirler. Köy, sürdürülebilir bir topluluk olarak yaşamak isteyen bireyler için bir ev sahibi olmayı ve doğaya uyumlu bir yaşam tarzını benimsemeyi amaçlamaktadır. Kurucular, doğayla uyumlu binalar inşa etmiş, çevreye zarar vermeden yaşamının yollarını aramışlardır. Huehuecoyotl Ekoköyü'nün mimari tasarımı da kültürel mirasın devam ettirilmesinde önemli bir role sahiptir. Köyün mimari tarzı, yerel malzemelerin ve geleneksel yapım tekniklerinin kullanılmasına dayanır. Yerel mimari tarzlar ve eski binaların tasarım öğeleri, köydeki yapıların estetik görünümünü belirler. Böylece, mimari tasarım kültürel mirası yansıtarak ve koruyarak köydeki geleneksel yaşam tarzını sürdürmeye katkı sağlar. Bu unsurların bir araya gelmesi, Huehuecoyotl Ekoköyü'nün kültürel mirası canlı ve dinamik bir şekilde devam ettirmesine yardımcı olur (Huehuecoyotl, 2016).

Huehuecoyotl Ekoköyü'nde, yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı bir enerji politikası izlenmektedir. Güneş panelleri ve rüzgâr türbinleri, köyün elektrik ihtiyacını karşılamak için kullanılmaktadır. Bu sayede, çevreye zarar vermeden enerji elde etmek mümkün olmaktadır. Huehuecoyotl Ekoköyü'nde, kültürel mirasın devam ettirilmesinde büyüklerin bilgelikleri ve deneyimleri önemli bir rol oynamaktadır. Köyde bulunan "bilgelik ağacı" adı verilen bir alan, köyün büyüklerinin toplanıp genç nesillere geleneksel bilgi, hikâyeler ve yaşam öğretileri aktardığı bir mekân olarak kullanılır. Bu alanda yapılan sohbetler ve dinlenen öğütler, kültürel mirasın gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlar (Huehuecoyotl, 2016).

Fotoğraf 47: Huehuecoyotl Ekoköyü – Meksika (<https://huehuecoyotl.net/la-historia/>)

Huehuecoyotl Ekoköyü, kültürel mirası yaşatmak ve geliştirmek için çeşitli etkinliklere ve programlara ev sahipliği yapmaktadır. Tiyatro ve sahne sanatları, köyde kültürel mirasın devam ettirilmesi ve topluluk bağlarının güçlendirilmesi için önemli bir role sahiptir. Köyde düzenlenen tiyatro oyunları, performanslar ve diğer sanat etkinlikleri, yerel hikâyeleri, gelenekleri ve kültürel değerleri yaşatmaya ve aktarmaya yardımcı olur. Bu etkinlikler, topluluğun bir araya gelmesini, paylaşmasını ve birbirleriyle etkileşimde bulunmasını sağlar, böylece kültürel mirasın canlı kalmasına katkıda bulunur. Ayrıca, tiyatro ve sahne sanatları, köydeki bireylerin kendilerini ifade etmelerine ve toplumsal konuları ele almalarına olanak tanır, bu da toplumsal bilinçlenmeye ve kültürel zenginliğe katkı sağlar. Bu yönleriyle tiyatro ve sahne sanatları, Huehuecoyotl Ekoköyü'nün kültürel bakımdan zengin ve dinamik bir ortam olmasına katkı sağlamaktadır. Ayrıca, topluluğun dayanışmasını ve birlikte çalışma kültürünü teşvik etmişler ve sakinler arasında güçlü bir iletişim ağı kurulmuştur. Bu yaklaşım, Huehuecoyotl Ekoköyü'nün sürdürülebilir bir topluluk olarak varlığını sürdürmesine ve gelişmesine olanak sağlamıştır (Huehuecoyotl, 2016).

Bu ekoköyde, kendi kendine yetmek ve sürdürülebilir bir yaşam tarzı oluşturmak için çeşitli tarım faaliyetleri yürütülmektedir. Organik tarım yöntemleri, polikültür, agroforestri ve permakültür gibi doğa dostu yaklaşımlar bir araya getirilerek biyoçeşitlilik ve toprağın verimliliği artırılır. Ayrıca, kompost ve organik gübrelerle toprak beslenirken, yağmur suyu toplama sistemleriyle su verimli bir şekilde yönetilmektedir. Bu yöntemler, köyün doğal kaynakları koruyarak

sürdürülebilir bir yaşam tarzı sağlamasına yardımcı olmaktadır (Huehuecoyotl, 2016).

3.11.Başarılı Ekoköylerin Ortak Özellikleri

Ekoköyler, destekleyici ve yüksek kaliteli sosyal ve kültürel çevre ile düşük etkili bir yaşam tarzını birleştirir. Küresel olarak karşılaştığımız bazı zorluklara çözüm bulmak için kendini adanmış insan gruplarının deneyebileceği değerli oyun alanlarıdır (Joubert ve Dregger, 2015).

Ekoköyler, farklılıklarına rağmen sorunlarına ve zorluklarına birlikte mücadele etmeye ve kaçınılmaz çatışmalarla, zorluklarla ve yorgunlukla başa çıkmaya kararlı topluluklardır. Hatalarını, deneyimlerini ve yaşadıkları iniş çıkışları gelecek kuşaklara aktarmaya isteklidirler (Dregger, 2015). Enerjinin sürdürülebilirliği ekoköylerde büyük önem taşır ve sürdürülebilir ekolojik bir yaşam tarzı oluşturmak için önemli bir kriterdir (Gorji Mahlabani, Shahsavari ve Motevali Alamouti, 2016).

Başarılı ekoköyler her yönden enerji tasarrufunda öne çıkar. Dünyanın çoğu ısı ve elektriği kömür, petrol ve doğal gazdan elde ederken, ekoköylüler öncelikle yenilenebilir güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi, odun ve mikro hidro enerji kullanır. Teknolojik değişimlerin yanı sıra tüketim alışkanlıklarını da değiştirerek enerji tüketimini azaltırlar (Litfin, 2017, s. 74). Pratik uygulamalardan uzak kavramlar yetersizdir ve inanç sistemlerine dayanmayan eylemler, rakip etkilere karşı savunmasız hale gelir. Ekoköy paradigması sadece baskın batı dünya görüşünden farklı olmakla kalmaz, aynı zamanda bilinçli bir şekilde hayata geçirilen ekoköy uygulamalarında, ilişkilerde ve fiziksel çevrede somutlaşan bir dünya anlayışını benimser (Kasper, 2008).

Ekoköylerde;

- Girişimcilik,
- Yeşil ekonomi,
- Ekolojik ekonomi,
- Alternatif bankalar,
- Ekonomide kendine güven,

- Yöresel üretim, küresel ve bölgesel pazarlama,
- Yerel gelir ön plana çıkmaktadır (Gorji Mahlabani, Shahsavari ve Motevali Alamouti, 2016).

Başarılı ekoköylerin ortak özellikleri aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

- Ekoköylerin vizyonu ve misyonu vardır. Başarılı ekoköyler belirlemiş oldukları vizyon ve misyon doğrultusunda ilerlerler,
- Ruhlarında paylaşımcılık vardır,
- Sosyal ve evrensel etkileşim yüksektir,
- Üyelerine iş olanağı sağlar,
- Atık yönetimi gelişmiştir,
- Tüm üyeler yönetim planına uymaktadır,
- Sanatsal ve kültürel faaliyetler desteklenmektedir,
- Toplumlarda farklılık gösteren dinlere ve kültürlere saygı gösterilir,
- Turistleri bilinçlendirmek için ekoloji, permakültür, sürdürülebilirlik konularında eğitimler verilir,
- Uygulamalı atölye çalışmaları yapılır,
- Üretim önceliklidir,
- Motorlu taşıtları acil durumlar dışında tercih edilmemektedir,
- Enerji, su, gıda vb ihtiyaçları ekoköyden karşınmaktadır,
- Aidiyet duygusu önemlidir,
- Enerji kaynakları yenilenebilirdir,
- Çevrenin bozulmasında kendilerini sorumlu hissederler,
- Ekolojiye uygun malzeme kullanırlar,
- Yukarıda belirtilen tüm konuları gelecek nesillere aktarmaya çalışırlar.

3.12. Türkiye’de Uygulanabilecek Ekoköy Modelleri

Bu çalışmanın ana şablonunu oluşturan ekoköy modelleriyle ilgili olarak dünya genelinde 17 ülkede 22 ekoköy incelenmiş ve sonuç olarak ülkemizde uygulanabilecek iki ana ekoköy tasarım modeli ortaya konulmuştur.

3.12.1. Ruhani Ekoköy Modeli

Dönüşüm manevi ve fiziki açıdan içsel tatmin arayan insanların, farklı kültürler ile iletişime geçmesine, yaşamlarına kalite katmak için yaptıkları kültürel seyahatlerdir (Robert, 2011, 147). Farklı bir tanım ile dönüşüm insanların kendilerini tamamlamak, manevi ya da fiziksel olarak eksikliklerini görerek gidermek ve zihinsel olarak farklı bir hayat biçimini benimsemek amacı ile yaptığı seyahatler olarak ifade edilmektedir (Lifftle, 2012, 259).

Kişisel Dönüşüm Evreleri

1. Hayatla ilgili ikilemler
2. Utanç ve suçluluk duygusu yaşayarak kendini tanımak
3. İlişkiler, eylemler ve yeni rol edinme için seçeneklerin araştırılması
4. Kişiliğin eleştirel şekilde değerlendirilmesi
5. Planları uygulamak için yetenek ve bilgi kazanmak
6. Yeni ve geçici rollerin denenmesi
7. Yeni ilişkiler kurmak ve ilişkileri yeniden ortaya koymak
8. Kendine güven oluşturmak ve yetkinlik elde etmek
9. Kişinin hoşnutsuzluğunun ve dönüşüm sürecinin paylaşılmasının sonucu ortaya çıkan etkiler (Mezra, 1994, 225.)

Mevlânâ Celâlettin-i Rûmî 1207-1273 yıllarında yaşamış dünya çapında öneme sahip bir insandır. Mevlâna'nın "Mevlâna" olmasına sebep olan Şems-i Tebriz'i 30 yaşlarında Konya'ya gelerek Mevlâna ile tanışmıştır. Bu tanışmanın akabinde Mevlana'nın manevi dünyasını değiştirmiş, şairlik yeteneği ortaya çıkmış ve İslam dünyasının büyük şairlerinden birisi olmuştur. Hayata yaklaşımı ve öğretileri ile yalnızca İslam dünyasını değil, tüm insanlık âlemini etkileyen bir lider haline gelmiştir (Güzel, 2007, 172). Günümüzde de etkileri hala devam etmekte ve türbesini milyonlarca kişi ziyaret etmektedir.

Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî, bilge bir kişi olarak toplumun günlük yaşamıyla yakından ilgilenmiş ve insanların ruhsal sorunlarına ikna edici çözümler sunmuştur.

Hoşgörülü yaklaşımı, insanları statü veya maddi durumlarına göre ayırmaması, toplumun psikolojik sorunlarına olumlu yaklaşımı, insanlarla olan samimi sohbetleri, hayatın nasıl yaşanması gerektiği konusundaki öğretileri ve incelikli fikirleriyle hem Müslümanların hem de diğer dinlere mensup olan insanların takdirini kazanmıştır. (Karaismailoğlu, 2005, 28).

Mevlana'nın öğretileri ve ilkeleri, sadece kendi döneminde değil, günümüzde de önemli ruhani yaklaşımları temsil etmektedir. Bu nedenle, Konya'nın turistik açıdan önemli bir merkez olmasının yanı sıra farklı ülkelerden insanların manevi ve ruhani deneyimler yaşamak amacıyla bu destinasyonu ziyaret ettiği bilinmektedir. Ancak, sadece Türbe ve Müze ziyaretleriyle sınırlı kalmak, Mevlana'nın ruhani öğretilerini tam anlamıyla öğrenme fırsatını engelleyebilir. Bu sebeple, turizm faaliyetlerinin genişletilmesi ve Mevlana'nın öğretilerinin daha kapsamlı bir şekilde sunulması önem arz etmektedir (Akyurt,2022,s:1221-1234).

Bu bağlamda tasarlanan ekoköy modeli ruhani ekoköy olarak belirlenmiştir. Ekoköye gelen turistlerin tasavvuf eğitimi ya da Mevlana'nın 7 öğretisi ile ilgili eğitimler alması planlanmaktadır. Dünyanın diğer ülkelerinde bu eğitimler oldukça yaygın olmasından dolayı tasarlanan ekoköyde de onlarda olduğu gibi başarıya ulaşılması öngörülmektedir.

Mevlana'nın Öğretileri;

- 1- Cömertlik ve yardım etmede akarsu gibi ol.
- 2- Şefkat ve merhamette güneş gibi ol.
- 3- Başkalarının kusurunu örtmede gece gibi ol.
- 4- Hiddet ve asabiyette ölü gibi ol.
- 5- Tevazu ve alçak gönüllülükte toprak gibi ol.
- 6- Hoşgörülülükte deniz gibi ol.
- 7- Ya olduğun gibi görün, ya görüdüğün gibi ol.

Ekoköy projesinin hayata geçmesiyle farklı ülkelerden turistler Konya'ya gelecek en az 9 gün, tasarlanan ekoköyde dönüşüm sürecine girecektir. 9 günlük süreçte yerel halk ve yerel yönetimler turizmden ciddi gelir elde edecektir.

Mevlevi Köyü Tasarım Modeli

Ülke: Türkiye

İl: Konya

Tasarım Modeli: Ruhani

Tasarım Şekli: Selçuklu Yıldızı

Kuruluş Amacı: Sosyal ve ruhsal rehabilitasyon, ekolojik rehabilitasyon, manevi dönüşüm

Dünya Görüşü: İnançlara ve kültürel değerlere saygı

Peyzaj: Kırsal

Perma kültür: Sebze, meyve, aromatik bitki

Ekonomik Sürdürülebilirlik: turizm, hediyelik eşya, yöresel ürün satışı

Sosyal ve Kültürel Sürdürülebilirlik; Dayanışma ekonomisi, kuvvetli maneviyat Mesnevi sohbetleri, sema törenleri

Mimari Yapılar: Mevlana'nın 7 öğüdü için 7 kerpiç ev, misafir evleri, tiyatro, konferans salonu, mesnevi sohbet odaları, sanat atölyeleri (hat, ebru, çini, tezhip), ney yapım ve dinleti atölyesi, Mevlevi yemek bölümü, satış alanı, yürüyüş parkuru, gül bahçesi, şifahane, sera, mescit, otopark, açık hava dinlenme alanları.

Köy Özellikleri

Turistlerin köye gelip dönüşüm sürelerini geçirecekleri her bir öğretinin içinde öğretileceği 7 kerpiç ev (evlerin içi öğretilere uygun şekilde dizayn edilecek) yapılacaktır.

Evlerin öğretilere göre dizaynı;

Kerpiç evler dönemin mimarisine uygun şekilde yapılacaktır. Bir ev en fazla 7 kişilik olacaktır (Öğreti ile ilgili Mesneviden örneklemeler alınıp alanında uzman

kişilerin anlatımı sağlanacak ve slayt gösterileri ile öğreti desteklenecek, bunun için Türk Tarih Kurumu ve Konya Farça el yazması eserler kütüphanesinden yardım alınacak).

7 sayısı maneviyatla, fiziki yaşamın ötesinde, insanın çekirdeğindeki bilgelik, sezgisellik, tasavvuf ve ruhsal güç ile doğrudanilişkilidir. Taşındığı sır ve anlamdan dolayı, dünyadaki en gizemli rakamlardan birisidir (www.ezberbozanakademi.com/). Bu sebepten 7 öğreti, 7 kerpiç ev ve her evde 7 kişinin olması planlanmaktadır.

1. Ev: Cömertlik ve yardım etmede akarsu gibi ol; akarsu nasıl akış halinde ise insanların yardım severlikte öyle olması gerektiğini vurgulamaktadır. Odanın içerisine oturma sofyaları, minyatür şelale olacak öğreti eşliğinde mantra akarsu müzikleri odada kullanılacaktır.

2. Ev: Şefkat ve merhamette güneş gibi ol; güneşin herkese eşit davrantığı bilinmektedir. İnsanlarında güneş gibi olarak ayırım yapmadan herkesi eşit davranması gerektiği vurgulanmaktadır. Odanın içerisinde oturma sofyaları, duvara güneş maketi güneşin önüne canlı çiçekler yapılacak, karanlık güneş görmeyen bir bölüme minyatür bahçe oluşturulacak ve burayada kuru otlar dallar yerleştirilecektir. Ortama uygun müzik eşliğinde ekoturistlere öğretiler anlatılacaktır.

3. Ev: Başkalarının kusurunu örtmede gece gibi ol; gece tüm kusurları örttüğü, kapattığı için insanların kusurları görmezden gelmesi vurgulanmıştır. Odanın bir bölümü karartılacak, gökyüzü ve dünyanın karanlık tarafı ile ilgili projeksiyon cihazı ile gösteriler yansıtılacaktır.

4. Ev: Hiddet ve asabiyette ölü gibi ol; hiddet ve öfke insana en fazla zarar veren iki özelliktir. Hiddet ve öfkede ölü gibi sakin olan insanlar kaybetmekten çok kazanmaktadır. Odanın bir bölümü mezar odası şeklinde tasarlanacak isteyen kişiler mezarda ölümün gerçeğini yaşayabilecektir.

5. Ev: Tevazu ve alçak gönüllülükte toprak gibi ol.;Toprak tüm canlılar tarafından üzerine basıldığı için durduğu yeri bilmekte ve sabretmektedir. Bundan dolayı toprak insan hayatında önemlidir. Tasarlanan odada yerde sadece toprak olacak ekoturistler geldiğinde toprakla temas edecektir.

6. Ev: Hoşgörülülükte deniz gibi ol; Deniz uçsuz bucaksızdır. Bizimde hoşgörümüzün sınırının olmaması gerektiği vurgulacak ve bu öğretiyi de diğer öğretiler gibi hikâyelerle desteklenecektir. Oda içersine projeksiyon cihazı ile okyonun görüntüsü verilerek görüntü dalga sesleri ile desteklenecektir.

7. Ev: Ya olduğun gibi görüldüğün gibi ol; Bu öğretiyi samiyetin ve dürüstlüğün önemine işaret etmektedir. Tüm odaya ayna döşenecek, insanları sadece kendilerini görmesi sağlanacaktır.

Bu evlerin hepsinde Mesnevinin farklı dillere çevrilmesi yer alacak, öğretiyi farklı dillerde kitapçık haline getirilecektir.

Turistler için eski dönem mimariye uygun konaklama alanları yapılacak (tuvalet, hamam, dinlenme salonu, kitap salonu, sohbet alanı, inziva odası).

Yemek bölümünden hamdım, piştim, yandım öğretisi işlenecektir, Ateşbaz Veli Efendi'nin hayatı anlatılacak, turistler Mevlevi sofrasından yemekleri deneyimleyecektir.

El sanatları atölyeleri, döneme ait el sanatları öğretimi bu atölyelerde turistlere (kündekari, ebru, hat, çini, tezhip, ahşap işleme vb) yaptırılacaktır.

Ney yapım atölyesi, atölyede ney dinletisi eşliğinde, ustaların ney yapımı izletilecek ve aynı zamanda onların kursa katılmaları sağlanacaktır.

Yöresel pazar, köyde üretilen yakın köylerden gelen yöresel ürünlerin satışı yapılacaktır.

Ortak kullanım alanı, tiyatro salonu, konferans salonu, otopark, yürüyüş alanları, gül bahçesi, şifahane, park ve bahçeler.

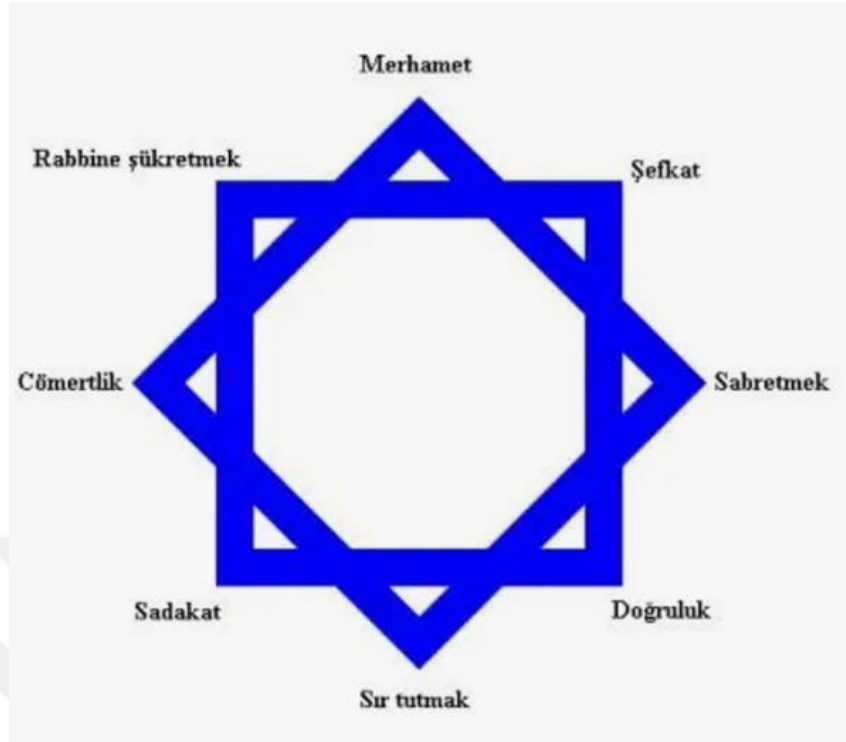
Ekolojik alanlar, sera, aromatik bitki bahçesi, hayvan çiftliği, meyve bahçeleri

Yenilenebilir enerji ve geri dönüşüm alanları

Atık toplama tesisi

İslam âlimlerinin hayatlarını, eserlerini anlatan sesli müze

Sağlıklı yaşam için spor alanları oluşturulacaktır.

Şekil 17: Selçuklu Yıldızı Motifi

(<https://www.haberturk.com/galeri/gundem/450545-8-koseli-selcuklu-yildizi->)

Ruhani ekoköy tasarım şekli olarak Selçuklu Yıldızı motifi düşünülmüştür. Sekiz köşeli yıldızın her bir kenarı bir erdemi simgelemektedir. Bu erdemler, İslam'ın temel direkleri olarak kabul edilmektedir. Bunlar; “merhamet ve şefkat, doğruluk, sadakat, sabretmek, sır tutmak, fakirliğini ve acizliğini bilmek, cömertlik, Rabbine şükretmek” olarak sıralanmaktadır. Buradaki temel amaç insanların ülkemize geldiklerinde Mevlana'nın öğretilerinin yanında İslam'ın yapı taşlarını içselleştirmelerini sağlamaktır.

3.12.2. Sosyal Ekoköy Modeli

Osho, asıl adıyla Bhagwan Shree Rajneesh, Hindistan'da 1931 yılında doğan ve 1990 yılında vefat eden bir mistik öğretmen ve ruhani liderdir. Osho, kendine özgü bir tarzda, çağdaş yaşamın karmaşıklıklarını anlamaya ve iç huzur bulmaya yönelik öğretiler vermiştir. Osho'nun öğretileri, meditasyonun önemini vurgulayan ve bireysel özgürlüğe, cesarete ve içsel dönüşüme odaklanan geniş bir yelpazeye yayılmıştır. Ancak, Osho ve takipçileri zaman zaman tartışma yaratan uygulamaları ve olaylarıyla da bilinirler. Özellikle Oregon'da bulunan Rajneeshpuram topluluğu ve

ardından yaşanan yasal sorunlar büyük yankı uyandırmıştır (www.tarihiolaylar.com/).

Osho, Zihinsel ve ruhsal sağlık hizmetlerini değişik bir yaklaşımla sunmayı amaçlayan bir düşünürdür. Osho'nun Akıl Hastanesi Köy Modeli, geleneksel akıl hastanelerinden farklı olarak insanlara doğal ve topluluk odaklı bir ortamda tedavi ve destek sağlama amacını taşımaktadır. Bu modeldeki temel prensipler aşağıda sıralanmıştır.

- Doğaya Yakın Bir Ortam: Osho'nun Akıl Hastanesi Köy Modeli, insanların doğayla iç içe, sakin ve huzurlu bir ortamda bulunmalarını önemsemektedir. Doğanın insanlar üzerindeki iyileştirici gücünden yararlanarak ruhsal dengeyi sağlamaya çalışmaktadır.

- Topluluk Destek Sistemi: Osho'nun modelinde bireyler sadece profesyoneller tarafından değil, aynı zamanda köyde yaşayan topluluk tarafından da desteklenmektedir. Topluluk içinde empati ve dayanışma önceliklidir.

- Kişisel Gelişim ve Ruhsal Uygulamalar: Model, sadece hastada görülen semptomlara yönelik değil, bireyin kişisel gelişimine ve ruhsal dengesine odaklanan uygulamaları içermektedir. Terapi, yoga, meditasyon gibi teknikler bu süreç için önemli olabilmektedir.

- Kendi Kendine Yeterlilik ve Yetkilendirme: Kişilerin kendi iyileşme süreçlerine aktif katılım ve sorumluluk alma konusunda destek vermektedir. Kişinin kendi kendisine yardım etme yeteneğinin güçlendirilmesi önem arz etmektedir.

- Eğitim ve Bilinçlendirme: Osho'nun modeli, eğitim ve bilinçlendirme üzerine kuruludur. Bireylere kendi sağlıkları hakkında bilgi sahibi olmaları ve karar verme süreçlerine katılmaları teşvik edilir.

Osho'nun Akıl Hastanesi Köy Modeli, geleneksel akıl hastanelerine alternatif olarak doğa, topluluk, kişisel gelişim ve bilinçlendirme odaklı bir yaklaşım sunmaktadır. Bu model, insanların daha insanî ve doğal bir ortamda ruhsal iyiliklerine odaklanmalarına olanak tanımaktadır.

Ülkemizde sosyal olarak oluşturulması düşünülen ekoköy modelinde Osho dikkate alınacaktır. Sadece akıl hastaları değil bağımlı kişilerde bu tasarımdan yararlanabilecektir.

Bağımlılıkla mücadelede insanlar hastanelerde küçük bir odaya hapsedilmek yerine doğa ile iç içe, meditasyon yapıp huzur bulacağı ve aynı zamanda varoluşlarını sorgulayabileceği bir ortamda tedavi olacaklardır.

Ülke: Türkiye

Şehir: Türkiye’de doğal güzelliklere sahip herhangi bir şehir

Tasarım Modeli: Sosyal

Tasarım Şekli: Düz zeminde daire şeklinde

Kuruluş Amacı: Sosyal Rehabilitasyon, Bağımlılıkla mücadele, Yaşamın yeni yollarını keşfetme

Dünya Görüşü: Dayanışma birliği, kuvvetli maneviyat

Peyzaj: Kırsal

Perma kültür: Sebze, meyve, aromatik bitki, hayvan çiftliği

Ekonomik Sürdürülebilirlik: Rehabilitasyon hizmeti, bağış

Sosyal ve Kültürel Sürdürülebilirlik: Birlik, kültürel oyunlar

Mimari eserler: Ekolojik konaklama alanları, meditasyon alanı, rehabilitasyon merkezi, açık hava tiyatrosu, sağlık ocağı, eğitim merkezi, spor tesisi, geliştirme merkezi, restoran, sera, aromatik bitki yetiştirme alanı, organik tarım alanı, at çiftliği, küçükbaş ve büyükbaş hayvan çiftliği, fitoterapi merkezi, mutfak atölyesi, köy pazarı, atık toplama merkezi, yürüyüş parkurları, müzik atölyesi, resim atölyesi, yoga alanı, kütüphane, otopark, geri dönüşüm alanı, park, açık hava dinlenme alanları.

3.12.3. Kültürel Ekolojik Köy Modeli

Ülke: Türkiye

Şehir: Türkiye’de doğal güzelliklere sahip herhangi bir şehir

Tasarım Modeli: Ekolojik Kültürel

Tasarım Şekli: Hilal şekli

Kuruluş Amacı: Eski kültürleri öğrenme, doğal terapi, kendini yenileme

Dünya Görüşü: Kültürel sürdürülebilirliği sağlama, güçlü maneviyat

Peyzaj: Kırsal

Perma kültür: Sebze, meyve, aromatik bitki, hayvan çiftliği

Ekonomik Sürdürülebilirlik: Bağış, toplum desteği, kooperatif hizmetleri, yöresel ürün satışı, yaşlılar için terapi

Sosyal ve Kültürel Sürdürülebilirlik: Kültürel birleşim, Osmanlı dönemi gelenek, görenekleri ve oyunları

Mimari eserler: Ekolojik konaklama alanları, Osmanlı dönemi çadırları, meditasyon alanı, gastronomi atölyesi, aromatik bitkiden yağ yapım atölyesi, el sanatları atölyeleri, ekoturizm faaliyet alanları, sera, tarım alanı, park, çocuk oyun alanı, amfi tiyatro, bahçe, wc, duş, otopark.

Ekoköy ekolojik bir alanda ekoköy kriterlerine göre yapılacaktır. Köy içerisinde Osmanlı dönemine ait yemek, giyim, müzik, oyun kültürü yaşatılacaktır. Köye gelen ekoturistlerin aşağıda verilen etkinlikleri deneyimlemesi sağlanacaktır.

Gastronomi atölyesinde, Osmanlı döneminde yapılan şerbetler, yemekler, tatlılar; el sanatları atölyesinde, hat, ebru, nakkaşlık, takı yapımı, çini, çömlekçilik, kök boya ile kumaş boyama öğretilecektir.

Sportif aktiviteler; atlı doğa yürüyüşü, okçuluk, matrak oyunu, ekolojik ortama uygun mağara, kanyon, akarsu, dağ varsa bu destinasyonlarda mağara rotaları, dağ bisikleti, kanyoning, kaya tırmanışı, gibi faaliyetler de ekoturizm dahilinde yapılacaktır.

Osmanlı kültüründe kullanılan kıyafetlerle insanlar fotoğraf çektirebilecek o dönemin kültürünü deneyimleyebilecektir.

Osmanlı döneminde yaygın olan su, koku ve müzik terapisi alanında uzman kişiler tarafından ruh sağlığı için ihtiyacı olan kişilere uygulanacaktır. Kokular köyde yetiştirilen aromatik bitkiler kullanılarak elde edilecektir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada dünyadaki ekoköyler çok yönlü olarak ele alınmış ve ülkemizde her geçen gün gelişmekte olan ekoturizm faaliyetleri ve ekoköy uygulamaları çok farklı açılardan araştırılmıştır. Özellikle dünyadaki en önemli ekoköy uygulamaları incelenerek bunların ülkemizde uygulanabilirliği ele alınmıştır.

Ekoköyler, doğayla uyumlu, ekolojik, ekonomik, sosyo-kültürel ve ruhsal olarak sürdürülebilir yerleşimlerdir. Bu yerleşimler, insanın doğaya olan olumsuz etkilerini azaltmayı hedefler ve bu amaca ulaşmak için çeşitli yöntemler kullanır. Geleneksel yerleşimlerden farklı olarak, ekoköyler ekolojik tasarım uygulamaları ve yeşil teknolojileri benimserken, aynı zamanda katılımcı ve destekleyici sosyal yapıları güçlendirirler.

Ekoköyler, hem kırsal hem de kentsel alanlarda ortaya çıkabilir ve çeşitli topluluklar tarafından kurulabilir. Bu topluluklar genellikle ekolojik, sosyal ve ruhsal hassasiyetlere sahip bireylerden oluşur. Her bir ekoköy, kendi çevresiyle uyumlu, sürdürülebilir bir model oluşturmayı amaçlar ve bu doğrultuda çeşitli projeler ve uygulamalar geliştirir.

Ekoköyler aynı zamanda turistik çekim merkezleri haline gelmektedirler. Bu durum, bu modeli benimseyen ya da tanımak, öğrenmek ve yaşamak isteyen insanların ilgisinden kaynaklanmaktadır. Ziyaretçiler, ekoköylerdeki sürdürülebilir yaşamı gözlemleyerek ve deneyimleyerek ilham alabilirler. Bu şekilde, ekoköyler sadece yerel topluluklar için değil, aynı zamanda daha geniş bir kitle için de önemli bir kaynak haline gelir.

Ekoköyler sadece turistlerin kullanımı için değil, aynı zamanda yerel halkın, günübirlik ziyaretçilerin, işletmecilerin ve personelin de dâhil olduğu çeşitli grupların kullanımı için tasarlanmıştır. Ekoköylerde yaşayan yerel halk, sürdürülebilir bir yaşam tarzını benimseyerek doğal kaynakları korumakta ve yerel ekonomiyi desteklemektedir. Günübirlik ziyaretçiler ise ekoköylerin doğal güzelliklerini ve kültürel mirasını keşfetmek için gelmektedirler.

İşletmeciler, kendi ürün ve hizmetlerini ekoköylerde pazarlayarak yerel ekonomiye katkı sağlar. Konaklama, yeme-içme, teknik ve güvenlik gibi hizmetleri sunan personel ise genellikle yerel halktan seçilir ve gelen turistlere gönüllü

aktivitelerde yardımcı olur. Ekoköylerin önemli bir özelliği, turizm işletmecilerinin genellikle yerel halktan olması ve personelinin hem yerel halktan hem de gelen turistlerden oluşmasıdır. Bu durum, ekoköylerin sadece turistik değil aynı zamanda yerel topluluklar için de bir yaşam alanı ve gelir kaynağı olmasını sağlamaktadır. Ekoturizmde yerel halkın katılımını artırarak, doğal ve kültürel kaynakların korunmasına ve sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunmaktadır.

Dünya genelinde yaşanan ekonomik, sosyal, teknolojik ve çevresel değişimler, turistik mal ve hizmetlerde çeşitli değişikliklere yol açmaktadır. Bu değişimler, turizm endüstrisinde yeni turizm türlerinin, turistik çekim merkezlerinin ve doğaya dönük seyahat eğiliminin artışını beraberinde getirmiştir.

Bu bağlamda, geleceğin turistik çekim merkezleri ve yaşam alanları olarak ekoköyler öne çıkmaktadır. Ekoköyler, ekoturizm ve sürdürülebilir turizm ilkelerine dayalı olarak geliştirilen farklı turistik merkezlerdir. Doğa dostu teknolojileri, organik tarım ve diğer çiftlik hizmetlerini bir araya getirerek turizm hizmetlerini sunarlar. Ekoköyler, çevreye duyarlılık, eğitim ve sürdürülebilir yaşam biçimini teşvik eden faaliyetlerle ziyaretçilere ve yerel halka hizmet verirler.

Çalışma kapsamında dünyadaki ekoköyler, tasarım modellerine göre incelenmiştir. Çalışmanın genel amacı, dünyadaki ekoköy modellerinin Türkiye'ye uygulanabilirliğini ortaya koymaktır.

Dünyada GEN'e (Küresel Ekoköy Ağı) kayıtlı 509 tane ekoköy vardır. (GEN,2024) Bu ekoköylerin büyük çoğunluğu var olan bir köy merkezi ya da yaşam alanına kurulmuştur. Çalışmada tasarım modeli ile hazırlanmış 17 ülkeden 22 köy yer almaktadır. Bu köyler ruhani, ekolojik, sosyal ve kültürel olarak kategorilere ayrılmıştır.

Çalışmada Auraville, Damanhur, Konahana, Findhorn, The Farm, Zegg ekoköyleri ruhani açıdan, Sieben Linden, Currumbin, Ithaka, Mbam, Condominio, Sholmer ekoköyleri ekolojik açıdan, Twin Oaks, Christiana, Suderbyn Permaculture, Govardhan, Hertha, Tamera ekoköyleri sosyal açıdan, Sekem, The Whangai Trust, Schumacher Colloge, Huehuecoyotl ekoköyleri kültürel açıdan incelenmiştir. Ruhani ekoköylerde benzer olarak meditasyon merkezleri, yogo salonları dini öğretilerin yapıldığı alanlar ön plana çıkarken, sosyal ekoköylerde daha çok yöresel etkinlikler, tiyatro, konser gibi etkinlik alanları ön plana çıkmıştır.

Ekolojik ekoköyler çoğunlukla permakültür, organik tarım ve doğal yaşamı ön plana çıkarmıştır. Kültürel ekoköyler genellikle bir kültürü tanıtmak için kurulmuş destinasyonlar olarak karşımıza çıkmaktadır. İncelenen ekoköylere bakıldığında üç temel unsur ekoköyü oluşturmada etkili olmuştur. Bunlar, organik yaşam, ekolojik mimari ve yenilenebilir enerjidir.

Ekoköyler tasarım alanları incelendiğinde içinde bulunan yapıların birbirine benzer olduğu görülmüştür. Ekoköylerde ibadethane, atölye, konaklama alanı, tarım alanı, amfi tiyatro, cafe, restoran, geri dönüşüm tesisinin olması tasarımlarının benzer olduğunu göstermiştir.

Türkiye’de çok farklı amaçla köyler kurulmuştur. Köyler incelendiğinde çoğunun tarımsal faaliyetler için kurulduğu görülmüştür. GEN’e kayıtlı ekolojik çiftlikler olsada GEN ekoköy kriterlerine uygun tasarım modelli ekoköy ülkemizde kurulmamıştır. Bununla birlikte çalışmada Türkiye’deki ekoturizmle alakalı çiftliklerde incelenmiş, inceleme sonucunda ülkemizde gerçek anlamda ekoköy olmadığı bunların daha çok çiftlik mantığıyla yapıldığı ve pek çok kaynakta da ekoturizm çiftliği olarak adlandırıldığı tespit edilmiştir.

Bunun yanı sıra Türkiye’deki bu örneklerle ilgili aşağıdaki durumların ve sorunların olduğu belirlenmiştir:

- Türkiye’de ekoturizm çiftlikleri incelendiğinde tasarım modelli destinasyon bulunmamaktadır.
- Bu destinasyonların çoğunda konaklama imkanı yoktur.
- İncelenen destinasyonlar genelde aile çiftlikleri şeklindedir.
- Ekoturizm çiftliklerinde kayda değer kazanç elde edilmemektedir.
- Ekoturizm çiftliklerinin birçoğu turist kabul etmemektedir.
- Bu yerleşimlerin kuruluş amaçları birbirinden farklı ve ekoturizm özellikleriyle tam olarak uyuşmamaktadır.
- Bu konuyla ilgili Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın tam anlamıyla bir çalışması bulunmamaktadır.

- Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ekoturizm ile ilgili çalışmalar yaptığı ekoturizm eylem planı hazırladığı bilinmekle birlikte ekoköylerle alakalı kapsamlı bir çalışma yapılmadığı tespit edilmiştir.

Tüm bu verilerin sonucunda Dünyadaki Ekoköy Tasarımlarının Türkiye'ye uygulanabilirliği ile ilgili üç tasarım modeli geliştirilmiştir.

Birinci tasarım modeli; Ruhani ekoköy tasarım modelidir. Ekoköyün tasarlanmasındaki en temel amaç insanların dönüşüm sürecine girmesini sağlamak ve kendi içsel yolculuğunu yapmalarına imkan tanımaktır. Özellikle son yıllarda uzak doğu menşeli ve çok büyük bütçeli projeler yapılarak insanların arınmak ve farkındalık kazanmak amacıyla bu tür yerlere yoğun ilgi gösterdiği bilinmektedir. Tüm bunların ışığında ülkemizdeki en önemli değerlerden biri olan Hz. Mevlana felsefesi bu ekoköyün temelini oluşturacaktır. Dönüşüm sürecine gelen katılımcılara Mevlana'nın 7 öğretisi başlığı altında sufizim çok yönlü olarak aktarılacaktır. Dönemin mimarisine uygun ekolojik evlerde her gün bir öğreti insanlara anlatılacak ve yaşamlarına nasıl entegre edecekleri öğretilenecektir. Köye gelen ekoturistler bu öğretilerin yanı sıra atölyelerde döneme ait el sanatları etkinliklerine katılabilecek, Mevlevi yemeklerini deneyimleyebilecektir. Ruhani ekoköyde konaklama ve dönüşüm sürecinin en az 9 gün olması planlanmaktadır. Bu dönüşüm süreci sonucunda insanların farkındalık kazanmaları, dünyaya bakış açılarının değişmesi ve manevi huzur bularak diğer bir ifade ile arınarak gitmeleri sağlanacaktır.

İkinci modeli olarak sosyal ekoköy modeli belirlenmiş olup sosyal ekoköy modelinde ise Osho'dan ilham alınmıştır. Ülkemizde psikolojik, zihinsel rahatsızlığı olan bireyler ve bağımlılıkla mücadele eden kişiler genellikle hastanelerde ya da bakım evlerinde tedavi görmektedir. Bu tedavi merkezleri rehabilite süreçlerini uzatmakta aynı zamanda da danışanları sıkmaktadır. Danışanların mutluluk ve huzur içinde tedavilerini sürdürmeleri daha kolay iyileşmelerini sağlayacaktır. Almanya ve Hollanda gibi ülkeler tedavi için ekolojik ve doğanın içinde olan yerleri tercih etmektedir (www.forest.therapy.HUB). Bununla birlikte tedavi süresinin kısaltıldığı aynı zamanda tedaviden hızlı sonuçlar alındığı tespit edilmiştir.

Üçüncü Ekoköy tasarım modeli olarak kültürel ve ekolojik köy tasarım modeli düşünülmüştür, ekoköyde Osmanlı dönemi kültürü anlatılacak, yemek kültürü, oyun kültürü, el sanatları, aromatik bitkilerden yağ ve koku yapımı

atölyelerde öğretilenlerdir. Sağlık açısından önemli olan bu köyde Osmanlı devleti zamanında yapılan koku, su ve müzikle terapi alanında uzman kişiler tarafından uygulanacaktır.

Çalışma sonucunda turizm açısından önemli destinasyonlar olan ekoköylerin tasarımı ve gelişiminde Türkiye için aşağıdaki öneriler sunulmaktadır.

- Türkiye’de tasarım modeli ekoköyler kurulmalıdır.
- Ekoköyler kurulurken ve kurulduktan sonra yerel yönetimlere ve bölge halkına alanında uzman kişiler tarafından eğitimler verilmelidir.
- Ekoköylerin kurulmasında kültür, örf-adetler, yöre insanı dikkate alınmalıdır.
- Her bölgeye doğasına, kültürüne uygun tasarım modeli ekoköyler kurulmalıdır.
- Ekoköyler doğal güzelliklere, ormanlık alanlara, tarım alanlarına ve su kaynaklarına yakın yerlere kurulmalıdır.
- Dünyada başarılı ekoköy örnekleri incelenerek Türkiye’ye uygun olanlar seçilmelidir.
- Üniversitelerin ilgili bölümleri ile iş birliği yapılarak ekoköylerin yer belirleme, mimari ve köy özellikleri kararlaştırılmalıdır.
- Mimari yapı olarak ekoköyün kurulacağı bölgenin doğal yapı malzemesi ve doğal mimari özellikleri göz önüne alınmalıdır.
- Halkla ilişkiler ve reklam çalışmaları ile ekoturizm ve ekoköyler tanıtılmalıdır.
- Ekoturizm, ekoloji, sürdürülebilir yaşam, doğayı ve kültürü koruma gibi kavramlar ilkokuldan başlanarak öğrencilere anlatılmalıdır.
- Türkiye’de ekoturizm eylem planı faaliyete geçirilmelidir.
- Kitle turizminin yanında ekoturizm türleri de pazarlanmalıdır.
- Yönetim ve organizasyon planı yapılarak kurulacak ekoköylerin başarılı olması sağlanmalıdır.

Çalışma, turizmin ülke geneline yayılması ve turistik talebin sürdürülebilir bir şekilde sağlanabilmesi amacı ile ekoköylerin önemine yer vermektedir. Ekoköylerin, dünyada uygulanma modellerinin Türkiye’de nasıl uygulanabileceğine yönelik olarak tasarımlar sunulmuştur. Ekoköyler; bölgesel olarak kalkınmada yer edinebilmesi, yerel halkın turizm gelirlerinin artırılması ve ekoturizmin geliştirilmesi bakımından önemlidir. Bu kapsamda çalışmada, sunulmuş olan ekoköy tasarım özelliklerinin ve genel bilgilerin gelecekte ekoköy tasarımı yapmak isteyen girişimcilere, çalışma yapmak isteyen akademisyenlere ve ekoköylerin geliştirilmesi ile yaygınlaştırılması konusunda ilgisi olan yerel yöneticilere yardımcı olması beklenmektedir. Turizm sektörü ile ilişkili diğer sektör yöneticilerinin ekoköy yatırımları aşamalarında yol göstermesi, çalışmanın diğer hedefleri arasında bulunmaktadır.

Tüm bu çalışmalar planlı bir şekilde yapıp, bu konuyla ilgili yatırımlar yapıldığı takdirde dünyanın pek çok ülkesinde olduğu gibi ülkemiz de bu konuda ciddi kazançlar elde edilebilecektir. Daha önce de belirtildiği gibi ülkemizin ekoturizm potansiyeli bakımından yüksek olması aynı zamanda ekoköy potansiyeli bakımından da yüksek olacağının bir göstergesidir. Uzun vadede bu konuda ülkemizin çok büyük yol alacağı ve ülkemizde ekoköylerin hızla kurulacağı ön görülmektedir.

KAYNAKÇA

- Adalılar, Şefik Naci. (2012). *Bir Turistik Çekim Merkezi Olarak Ekoköyler ve Ekoköylere Tüketici Yaklaşımlarını Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma*. Yayınlanmış Doktora Tezi, Ankara.
- Akyurt, A., Arı, S.(2022). Dönüşümsel Turizm Kapsamında Turistik Destinasyon Oluşturulması: Konya Mevlana Örneği. *International Ankara Congress On Scientific Research Iv*. 1221-1234.
- Alınoğlu, S. (2020). Artvin İli Arhavi İlçesinin Ekoturizm Potansiyeli, Süleyman Demirel Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.
- Ali Kışlak Ormanı. <http://olymposflora.com/giris.html> (Erişim Tarihi: 10.06.2023).
- Arıcı, E. (2022). İskandinav Ülkelerinde Ekoturizm Faaliyetleri, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.
- Aslan, Y. (2022). Elâzığ İlinde Ekoturizm Konu Olan Kaynaklar ve Geliştirilebilir Ekoturizm Çeşitleri, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.
- Asımgil, B. (2017). Yüzyıldan günümüze eko-köylerin tanımlama yaklaşımlarına göre karakteristik özelliklerinin saptanması. *Trakya University Journal of Engineering Sciences*, 18(2): (95-111), XVI.
- Auroville Ekoköyü. [The Galaxy Concept of the City |Auroville](http://www.auroville.org.tr) (Erişim Tarihi: 10.07.2023).
- AUROVILLE. www.auroville.org.tr (Erişim Tarihi: 10.07.2023).
- Aydın, Z. (2010). Ekoturizmin Türkiye Orman Köyleri Kalkınmaları Üzerindeki Sosyo Ekonomik Etkilerinin Ölçümü, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.
- Bartu, Kutsal Ebrar. (2020). *Kırsal Yerleşmeler ve Eko-Köyler Arasındaki Etkileşimin Sürdürülebilirlik Bağlamında Değerlendirilmesi: Çanakkale Örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bursa Uludağ Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Barrehouse . www.yesilist.com. (Erişim Tarihi: 23.06.2023).
- Bjerregård, V. (2019). *Freetown Christiania: Utopian Dreams and Everyday Realities*. Copenhagen: Forlaget Gyldendal.
- Bokaer, J. (1991). *Ecovillage at Ithaca. A model for land conservation and sustainable neighbourhood development*. New York: Cornell University.
- Brown, Adam K. (2019). "Educating for Sustainability: European Perspectives at Schumacher College." *Sustainability Education Review*, 5, pp. 120-135.

- Canetti, V. (2019). Damanhur: Bir ütopyanın inşası. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Cacciari, A. (2020). Damanhur: Yeni İnsan'ın inşası. İstanbul: İrfan Yayınevi.
- Cengiz, K. Ç. (2021). Ekoköy Modeli ve Türkiye'deki Uygulama Koşullarının Geliştirilmesi Üzerine Bir İnceleme. İstanbul Arel Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Mimarlık Ana Bilim Dalı, Mimarlık Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
- Chai-Arayalert, S. (2020). Smart Application Of Learning Ecotourism For Young Eco-Tourists. *Cogent Social Sciences*, 6(1).
<https://doi.org/10.1080/23311886.2020.1772558> (Erişim Tarihi 13.07.2023).
- Christensen, M. (2013). Christiania: A Study of a Free Society. Copenhagen: Forlaget Gyldendal.
- Cömert, M. Ve Sökmen, A. (2017). Türkiye'de Gastronomi Turizmi: Antalya'da Konaklayan Turistler Üzerine Bir Araştırma. *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 14(3) 6–26.
- Currumbin. (2013a). About The Ecovillage at Currumbin. <https://theecovillage.com.au/> (Erişim Tarihi: 05.07.2023).
- Currumbin. (2013b). Bodies Corporate. <https://www.villagehub.com.au/about-us> (Erişim Tarihi: 05.07.2023).
- Çiftçisertbaşı, B. (2022). Kıyı Alanları ve Hinterlandında Yaygınlaşan Ekoturizmin Yarattığı Mekânsal Değişimler: Ayvacık Örneği, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.
- Daşdemir, A. (2020). Gastronomi Turizmi Kapsamında Yerel Yiyecek Tüketim Motivasyonlarının Yerli Turistlerin Tekrar Ziyaret Etme Niyetlerine Etkisinin Belirlenmesi: Van Kahvaltısı Örneği. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.
- Dawson, J. (2006). Ecovillages: New Frontiers for Sustainability. İstanbul: Sinek Sekiz Yayınevi.
- Dawson, J. (2012). Ekoköyler: Sürdürülebilirliğin Yeni Ufukları. (Çev. D. Dinçel). Sinek Sekiz Yayınevi.
- Dawson, J. (2013). From Islands to Networks: The history and future of the Ecovillage Movement. Lockyer, J. ve J. R. Veteto (Ed.). *Environmental Anthropology Engaging Ecotopia: Bioregionalism, Permaculture, and Ecovillages* içinde. New York: Berghahn Books, 217-234.
- De Bernardi, M. (2021). Damanhur: Bir sürdürülebilir topluluk. İstanbul: Yapı Kredi.

- Derya, B. (2018). Bingöl'ün Turizm Potansiyeli ve Değerlendirme Olanakları. İstanbul Marmara Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.
- Doğru, E. (2022) . Türkiye'de Ekoköyler ve Ekoçiftlikler: Mevcut Durum ve Çözüm Önerileri, Karabük Üniversitesi, Doktora Tezi.
- Doğru,E. (2023). Türkiyede Ekoköyler ve Ekoçiftlikler.İktisad Yayınevi. Ankara.
- Douglas, Martin. (2014). "Stephen Gaskin, Hippie Who Founded an Enduring Commune, Dies at 79". *The New York Times*. <https://www.nytimes.com/2014/07/03/us/stephen-gaskin-hippie-who-founded-an-enduring-commune-dies-at-79.html>. (Erişim Tarihi: 30.10.2023).
- Dregger, L. (2015). The power of community. Joubert, K. & Dregger, L. (Ed), In Ecovillage. Triarchy Press.
- Emekli G. (2006). Coğrafya, Kültür ve Turizm: Kültürel Turizm Ege Coğrafya Dergisi, 15,51-59, İzmir GÖKDENİZ A., ERDE.
- EVI. (2018). "Ecovillage at Ithaca." www.ecovillageithaca.org. (Erişim Tarihi: 05.09.2024).
- Findorn Ecovillage. <https://www.ecovillagefindhorn.com/>. (Erişim 23.06.2023).
- Findhorn. (2024). www.findhorn.com. (Erişim Tarihi: 23.06.2023).
- Flora Akdeniz Bahçesi. <https://www.ekoharita.org/project/flora-akdeniz-bahcesi/> (Erişim Tarihi: 25.08.2023).
- Furma Ekolojik Yaşam Çiftliği. <https://www.furma.com.tr/> (Erişim Tarihi: 01.09.2023).
- Galbiati, A. (2023). Damanhur: Bir kültürel miras. İstanbul: Metis Yayınları.
- Gaskin, S. (2000). The Farm: Progressive people, peaceful lives. Summertown, TN: The Farm.
- GEN. (2019). Konohana Family. <https://ecovillage.org/ecovillage/konohana-family/> (Erişim Tarihi: 20.07.2023).
- Gilman, R. Guidelines for Ecovillage Development. <https://www.context.org/iclib/ic29/gilman2/> (Erişim Tarihi 13.07.2023).
- Gonzalez, Maria L. (2018). "Cultural Exchange: Teaching Native American Traditions at Schumacher College." *Journal of Indigenous Studies*, 12(4), pp. 55-70.
- Gorji Mahlabani, Y., Shavsavari, F. ve Motevali Alamouti, Z. (2016). "Ecovillage, amodel of sustainable architecture." *Journal of Fundamental and Applied Sciences*, 8(3S), 1835-1847.

- Govardhan Ekoköyü. www.govardhanecokoyu.com. (10.09.2023).
- Gökkaya, S. (2017). Ekoturizm Konusunun Lisansüstü Tezlerdeki Bibliyometrik Profili. *Journal of Humanities and Tourism Research (Online)*, 5.3. <https://doi.org/10.14230/joiss449> (Erişim Tarihi 13.07.2023).
- Granju, Katie Allison (1999). "The midwife of modern midwifery". *Salon*.
- Gorji Mahlabani, Y., Shahsavari, F. ve Motevali Alamouti, Z. (2016). Ecovillage, amodel of sustainable architecture. *Journal of Fundamental and Applied Sciences*, 8(3S), 1835-1847. <https://www.salon.com/1999/06/01/gaskin/>. Erişim: 30 Nisan 2024.)
- Güleryüz, M. (2013). Bir Ütopya Hareketi Olarak Eko-köyler: Türkiye'deki Örnekler Üzerine Bir İnceleme. İstanbul Kültür Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.
- Haberal, H. (2015). Turizmde Alternatif Ekolojik Turizm-Doğa Turizmi-Kırsal Turizm-Yayla Turizmi. Detay Yayıncılık.
- Hacinebioğlu, B. (2021). Ekoturizm Kapsamında Yürütülen Rekreatif Faaliyetlerden Elde Edilen Serbest Zaman Doyumunun Davranışsal Niyete Etkisi: Doğu Karadeniz Örneği. Gümüşhane Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.
- Heratha. Living Community. <https://www.hertha.dk/en/frontpage/>.
- Højland, O. (2012). Christiania: In Search of Utopia. Copenhagen: Forlaget Gyldendal.
- Hyde, Richard & Richard Moore & Lydia Kavanauh & Melinda Watt & Karen Schianetz. (2012). "Indicators, Audits and Measuring Success". *Steering Sustainability in an Urbanising World: Policy, Practice and Performance* içinde (106-108), Nelson, Dr Anitra (Ed.). USA: Ashgate Publishing.
- Huehuecoyotl. (2016). "Los Huehue." <https://huehuecoyotl.net/los-huehue/> (Erişim Tarihi: 12.02.2024)
- Huehuecoyotl. (2016) *History*. <https://huehuecoyotl.net/la-historia/> (Erişim Tarihi: 19.01.2024)
- İsayeva, S. & Kasalak, M. A. (2016). Sürdürülebilir Turizm Yönetimi Kapsamında Yer Alan Örnek Ekoturizm Uygulamaları. *International Journal of Tourism and Social Research*, 1.
- Jackson, H. (1998). What is an ecovillage? Based on a Working Paper Presented at the Gaia Trust Education Seminar, Thy, Denmark in September.
- Jackson H. , Svensson, S. (2002), *Ecovillage Living: Restoring the Earth and Her People*. Danimarka: Gaia Trust.

- Joubert, K. (2015). Ecovillages and the beautiful world we could live in. Joubert, K. ve Dregger, L. (Ed), In Ecovillage. Triarchy Press.
- Kapor Çiftliği. <https://www.kapor.com.tr/2-hakkimizda> (Erişim Tarihi; 23.08.2023).
- Kara, Ecem. (2014). *Ekolojik Kaygı Temelli Yerleşimlerde Sürdürülebilirlik Paradigmasının Farklı Boyutlarıyla İncelenmesi: Ekoköyler*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi.
- Karadağ, A. A., Cengiz, A. E. ve Demiroğlu, D. (2017). Evaluation of ecovillages in Turkey according to rural tourism. 1 st International Sustainable Tourism Congress (November 23-25), 831-842, Kastamonu.
- Karaismailoğlu, A. (2005). *Mevlâna ve Kültürümüz*. Konya: Konya Valiliği Yayınları.
- Karakök, H. (2021). Türkiye’de Ekoturizm Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi (2000-2020). *Journal of Humanities and Tourism Research (Online)*, 11(11-1). <https://doi.org/10.14230/johut998> (Erişim Tarihi 13.07.2023)
- Karakök, H. (2023). Sürdürülebilirlik Kapsamında Derebucak İlçesinin (Konya) Ekoturizm Potansiyeli ve Yerel Halkın Ekoturizm Algısı. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.
- Kartal, G. (2021). Trabzon’daki Yerel Halkın Ekoturizme Yönelik Tutum ve Algılarına İlişkin Bir Çalışma, Giresun Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.
- Kasper, S. V. D. (2008). Redefining community in the ecovillage. *Human Ecology Review*, 15(1), 12-24.
- Kaymaz, Ç. K. (2018). Artvin İlinin Ekoturizm Potansiyeli ve Sürdürülebilir Yönetimi. Atatürk Üniversitesi, Doktora Tezi.
- Kılıç, D., & İşcan, F. (2019). Dünya’da ve Türkiye’de Ekolojik Köy Uygulamaları. Ankara: TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası.
- Kılıç, A, G, (2022). Yerel Halkın Aidiyet Duygusu ile Ekoturizm Algısı Arasındaki İlişki: Amasya Örneği. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.
- Kıvanç, E.D., & Yılmaz,B.K. (2020). Ekoköylerde Sürdürülebilirlik ve Toplum Katılımı. *Ekoloji Dergisi*, 29(114),11-18.
- Koca, C. (2021). Giresun Sakinlerinin Rekreasyon Talepleri, Kent İçi ve Yakın Çevresindeki Ekoturizm Kaynaklarının Rekreasyon Potansiyellerinin Belirlenmesi. Giresun Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.

- Korkmaz, H. & Yavaş, B. (2020). Çanakkale İli Eceabat İlçesinin Ekoturizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi, *Journal of Global Tourism and Technology Research (JGTTR)*, 1(1).
- Liftin, K.T. (2014). *Ecovillages*. Polity Press Ltd., İstanbul. Alfa Basım Yazın Dağıtım.
- Litfin, K. (2017). *Ekoköyler: Sürdürülebilir bir toplum için dersler*. (Çev: Pınar Ercan.) İstanbul: Alfa Basım Yayın Dağıtım.
- Little, J. (2012). Transformational Tourism, Nature and Wellbeing: New Perspectives on Fitness and the Body: Transformational tourism, nature and wellbeing. *Sociologia Ruralis* 52(3), 257-271. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9523.2012.00566.x>
- Loezer, Leila B. (2016). *Enhancing Sustainability at the Community Level: Lessons from American EcoVillages*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cincinnati: University of Cincinnati.
- Macy, J. (1994). "For the awakening of all: The Sarvodaya Shramadana movement in Sri Lanka." *Gassho*, 1(4).
- Marselis, I. (2017). *Envisioning and practicing sustainability transitions across-case comparison of five dutch ecovillages*. Yüksek Lisans Tezi, Leiden: TU Delft and Leiden University.
- Matsuo, A. (2015). "Konahana Ecovillage: A model for sustainable living." *The Japan Times*.
- Mızrak, M. (2021). Ekoturizm Bilgisinin Çevre Bilinci Üzerine Etkisi: Turizm Eğitimi Almakta Olan Öğrenciler Üzerine Bir Araştırma. Şırnak Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.
- Mülkiye, H., & Danışman, M. (n.d.). *T.C. Şırnak Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Ekoturizm Rehberliği Ana Bilim Dalı Ekoturizm Bilgisinin Çevre Bilinci Üzerine Etkisi: Turizm Eğitimi Almakta Olan Öğrenciler Üzerine Bir Araştırma*
- NARKÖY. <http://www.narkoy.com/>. (Erişim Tarihi, 29.08.2023).
- Öğlek, İ. (2021). Bir Dışsallık Örneği Olarak Ekoköyler: Türkiye ve Bazı Avrupa Ülkeleri Karşılaştırması. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Maliye Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
- PASTORAL VADI. www.pastoralvadi.com (Erişim Tarihi: 21.07.2023)
- Patel, Manisha. (2018). "Bringing Indian Wisdom to Western Education:

Schumacher College Case Study.” International Journal of East-West Studies,10, pp. 45-58.

Piri, T. (2012). *Evaluation Of Effects Of Thermal Tourism On Local Economy: The Case Of Termal District Of Yalova A Thesis Submitted To The Graduate School Of Natural And Applied Sciences Of Middle East Technical University In Partial Fulfillment Of The Requirements For The Degree Of Master Of Science In Regional Planning In City And Regional Planning.*

Þorkeldsdóttir, Salóme Rósa. (2020). *Hólar í Efra-Breiðholti sem vistvænt hverfi*

Yayınlanmamış Doktora Tezi. Skipulag & hönnun Landbúnaðarháskóli Íslands, Hvanneyri.

Robert, P. (2011). From awe to satisfaction: immediate affective responses to the Antarctic tourism experience. *Polar Record*, 48 (245), 145-156.Schumacher College. “Indian Culture Courses and Workshops”,

(<https://www.schumachercollege.org.uk/courses/indian-culture>)

Schumacher College. “European Culture Curriculum”

(<https://www.schumachercollege.org.uk/courses/european-culture>)

SEKEM. <https://sekem.com/en/about/> (Erişim Tarihi: 02.01.2023).

Sherry, J. (2014). *Community supported sustainability: How ecovillages model more*

sustainable community. Yayınlanmamış Doktora Tezi. New Brunswick: The State University of New Jersey.

Sezer, B. & Tezi, Y. L. (n.d.). *Ardahan İli Çıldır İlçesi ve Çevresinin Ekoturizm Potansiyelinin Değerlendirmesi.*

Smith, Emma J. (2017). “Exploring European Cultural Heritage at Schumacher College.” *European Journal of Cultural Studies*, 17(3), pp. 201-215.

Stevenson, Douglas. (2014). *The farm then and now: A model for sustainable living.* Canada: New Society Publishers.

Sosyal Ekoköy Modeli. www.tarihiolaylar.com (Erişim Tarihi: 05.05.2024)

SUDERBYN. <https://suderbyn.se/who-we-are/>. (10.01.2024).

Ökodorf Sieben Linden. (2018a). “ Geschichte”.<https://siebenlinden.org/de/oekodorf-sieben-linden/geschichte/> (Erişim Tarihi: 05.02.2024).

Ökodorf Sieben Linden. (2018b). “Ökologischer Fussabdruck”.

<https://siebenlinden.org/de/oekologische-fussabdruck/> (Erişim Tarihi: 05.01.2024).

TAMERA. (2020). “Core Curriculum.” <https://www.tamera.org/core-curriculum/> (Erişim Tarihi: 08.05.2024)

Thapa,P.(2019). Ecovillage: A Sustainable Approach for Rural Development. *Journal of Forest and Livelihood*, 17(1), 17-25.

The Galaxy Concept of the City. <https://auroville.org/page/galaxy-concept-of-the-city> (Erişim Tarihi: 10.07.2023)

The Findhorn Community (2018). Ekoköy Findhorn. (Çev. A. Doğan). Yeni İnsan Yayınevi.

Torrence, Stephen. (2015). “ZEGG-An EcoTexan Tour” <https://www.stephentorrence.com/blog/author/stephen-torrencegmail-com/> (Erişim: 05.02.2024).

Tuğun, Ö. & Karaman, A. (2014). “Çekirdek Köylerin Eko Turizme Kazandırılması İçin Sürdürülebilirlik Kavramı Çerçevesinde Bir Model”, *Megaron*, 2014; 9(4): 321-337 Doi:10.5505/Megaron.2014.96268).

Tutcu, A. (2021). Ekoturizm ve Türkiye'nin Ekoturizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi. *Atlas Ulusal Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(6).

Twinoaks Community. (2023). <https://www.twinoaks.org/> (Erişim Tarihi: 10.02.2023).

Tyson, A. (2009). *Ecological consciousness as place: Exploring ecovillage design in the valley of mānoa*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Mānoa: University of Hawai'i.

Ula, A. (2023) . Mevcut Bir Yerleşmenin Ekoköy Bağlamında Geliştirilmesi Ve Enerji Etkinliği Açısından Değerlendirilmesi. İstanbul Teknik Üniversitesi. Yüksek Lisans Tezi.

URL. <https://www.plumemag.com/>. (Erişim Tarihi 13.07.2023)

Vildan, E. (2022). Şırnak Halkının Ekoturizm Farkındalığının Ekoturizm Algısına Etkisi. Şırnak Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.

Yedi Sayısının Manevi Yönü, www.ezberbozanakademi.com/. (Erişim Tarihi 19.05.2024)

Walker, L. (2016). *Ekoköy Ithaca*, Çev: Orhan Tuncay. İstanbul: Yeni İnsan Yayınevi.

Wang, W. Chen, J. S. ve Huang, K. (2016). Religious tourist motivation in Buddhist Mountain: The case from China. *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 21(1), 57-72.

WANGHAI. (2016). <https://tewhangai.org/> (Erişim Tarihi: 10.01.2024).

Whitehorse, John. (2016). "Preserving Tribal Wisdom: Schumacher College's Approach to Native American Cultures." *Journal of Sustainable Education*, 7, pp. 82-95.

Zegg (2023). Zegg Education Center. <https://www.zegg.de/en/> (Erişim Tarihi: 10.05.2024).

Zeybek, Osman. (2020). "Auroville Ekoköyü ve Erdem Bahçeleri." *Bartın Orman Fakültesi Dergisi*, 22(2), 382-392.

Zeybek,O. (2020). *Auroville Ekoköyü ve Erdem Bahçeleri*, Bursa Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı, Bartın Orman Fakültesi Dergisi, 2020, 22(2): 382-392.